

„VŠE, ČEHO ČLOVĚK UŽÍVÁ, Z ŠLECHETNÉ PRÁCE VYPLÝVÁ. BUĎ PRÁCI ČEST!“

„Proletáři všech zemí, spojte se!“

DIALOG

OTÁZKY * ODPOVĚDI
KOMUNISTICKÝ LIST

ČÍSLO 386

KVĚTEN 2025

ROČNÍK 36

ŠÍŘENÍ VÍTANO

ZA OSVOBOZENÍ PRÁCE - V MĚSÍCI PRÁCE A OSVOBOZENÍ!

Nezapomenutelné slavné májové dny

Pro ty, kdo je prožívali v čtyřicátém patém jsou – a jak jsme pevně přesvědčeni budou vždy – nezapomenutelné a slavné. Tehdy se rodila naše svoboda. Z odporu a povstání proti německým fašistickým zotročovatelům. Z triumfálního, byť strastiplného tažení Rudé armády, která 9. května osvobodila Prahu a dovršila drtivou porážku nejagresivnějšího oddílu imperialismu.

Ten První máj, tradiční internacionální svátek práce, jsme patřičně mohli oslavit až v roce 1946, kdy se plně rozvíjela národní a demokratická revoluce účtující se zrádci. S tím, že jsme důstojně vzpomínali na nezměrné oběti války a šestileté poroby, která nebyla pouhou „okupací“, jak se dnes ono strašlivé období zlehčuje, ale nejtemnějšími léty našich dějin. V nich se připravovalo vyhlazení našeho národa.

Ne, nechce se tomu ani věřit, ale z našich prodejných medií se dovídáme, že se tehdy toho tolik nestalo, protože jinde to bylo ještě horší. A tvrdí to dokonce i ministryně nynější vlády. Volal-li pan Schwarzenberg po do-

Bylo v Dialogu...

datečném odsouzení Edwarda Beneše u haagského soudu, jak je možné, že v tomto případě nebylo proti paní ministryni zahájeno trestní řízení aspoň u nás?

A jak je možné, že v Sobotkově vládě sedí i další lidé, kteří nijak neskrývají své sympatie a snad i oddanost k „odvěkým nepřátelům českého národa“ použijeme-li slovníku Františka Palackého?

Může se to někomu zdát přehnané, ale takové otázky si musíme klást za situace, kdy se zvedá dokonce z nejvyšších míst vlna rusofobie. Ano, za této situace si připomínáme májové dny čtyřicátého pátého roku – sedmdesát devět let od zrodu lidově demokratického Československa, našeho osvobození, za které vděčíme hrdinnému sovětskému lidu vedenému komunistickou stranou v čele s největší osobností oné doby, J. V. Stalinem.

* * * * *

Májové dny jsou pro nás hlavně tři svátky: První máj, Pátý květen a Devátý květen. Pokračování na s. 3

A jaké jsou přílohy v dnešním Dialogu?

Příloha č. 1

"Moudra z pražských konferencí"

O soudobém kapitalismu a jeho útocích na politická a sociální práva, na životní jistoty lidí - s. 33

Příloha č. 2

"Nikdo nebude zapomenut..."

K 80. výročí osvobození vlasti od nacismu Rudou armádou - s. 37

Příloha č. 3

"Nespočetné války USA a NATO ..."

- s. 42

Memento války...

V tomto roce, v těchto dnech, si připomínáme již 80. výročí osvobození od nacismu a ukončení druhé světové války. Vyjadřujeme tak hlubokou úctu a vzdáváme čest obětem fašistické zvůle, hold všem těm milionům lidí, kteří v této jedné z nejbrutálnějších válek ztratili své životy.

Druhá světová válka, vyvolaná agresivní politikou nacistického Německa skončila v Evropě 9. května 1945. Do tohoto nejničivějšího konfliktu v dějinách lidstva s desítkami milionů zmařených životů a nevyčíslitelnými hmotnými ztrátami bylo zataženo 70 zemí světa, boje probíhaly na území 40 států. Šest let válečného běsnění znamenalo smrt pro 60 milionů lidí zabitých jak v boji, tak i při vyhlazovacích akcích.

V tyto dny vzpomínáme především na ty, kteří se nejvíce podíleli na porážce sil fašistického zla, tedy na vojáky spojeneckých armád. V současné atmosféře zpochybňování základních pravd evropských i českých dějin, kterou jistě všichni cítíme a vnímáme, musíme brát v ochranu vítěze druhé světové války. Musíme připomínat hrdinství a smrt milionů příslušníků Rudé armády. Ale též statečnost a zásluhy vojáků ze Spojených států, Velké Británie, Francie, Rumunska či Polska a řady dalších států včetně vojáků 1. československého armádního sboru v Sovětském svazu.

Vyjadřujeme vděčnost nejen našim osvoboditelům, ale i úctu všem, kdo se konce druhé světové války, ať z těch, či oněch příčin nedožili. Kteří ve válečném pekle padli, byli umučeni či jinak zahynuli. Těm všem musí patřit naše vzpomínky.

Tragické události druhé světové války jsou mementem i dnes, kdy opět čelíme selhání mezinárodního společenství, nástupu fašismu a válečnického štvání.

Dnešní vzpomínky na ukončení druhé světové války uskutečňujeme ve složité vnitřní i mezinárodní situaci.

(Dokončení na s. 2)

Přišli včas

Vítězslav Nezval

Přišli včas jak legendární vojska z dávných kronik.

Zvítězili! Nyní sedí v hloučkách u harmonik.

Mají kouzlo písní, jejich zvláštních tonik.

Jejich světlé oči září nad osmahlou pletí.

Vybojovali nám mír a teď jej s námi světi.

Ruce zdrsněly jim bojem, duši mají hebkou.

Pětícípá hvězda, jež jim vyšla nad kolébkou

zvítězila za svět v boji s umrlčí lebkou.

(Dokončení ze s.1)

Ve světě vzrůstá geopolitické napětí mezi světovými velmocemi, opět se uplatňuje právo síly a rozpoutávají se válečné požáry.

Nacionalismus, nezodpovědní politici, bojechtiví generálové, a to vše opět pod taktovkou světového kapitálu. Světu opět hrozí veliký válečný konflikt.

Cílem těchto válek, vyvolávaných křístnickým kapitalismem v mnoha ze-

mích, je zmocnit se jejich přírodního i lidského bohatství, přivlastnit si ohromné trhy a posílit svoji ekonomickou a poli-

sovatel Ilja Erenburg krátce po 9. květnu 1945 a která snad nejvíce vyjadřuje hrůzný odkaz této války pro dnešek.

Autor v ní píše:

„Naši vnukové se dost možná podívají, až budou číst o těchto strašlivých letech. Zeptají se: Je pravda, že miliony lidí byly vytrženy ze života jako stromy a další miliony zabity? Je pravda, že kati vybírali osoby jiného původu a trávili je plynem? Je pravda, že existoval stát, který zotročil jiné státy a že jeho vědci vynalezali stále dokonalejší způsoby zabíjení dětí a starců?“

Ano, všechno se to stalo. Proto nezapomínejme na to, co svět a lidé z jejich rukou zažili v Osvětimi, v Dachau, v Mauthausenu, v Terezíně... Nezapomínejme na Oradour, Leningrad, Coventry, Stalingrad a jiná místa světa, která poznala krutost druhé světové války.

Co znamenala okupace i pro naše národy jsme sami, v té nejkrutější míře poznali. Odtržení českého pohraničí a následná šestiletá okupace Československé republiky, která si vyžádala 360 tisíc mrtvých občanů. Co museli čeští občané vytrpět po dobu okupace, nelze v celé své tragédii vypsát - germanizace školství a kultury, uzavření vysokých škol, poprava studentů, heydrichiáda, stanné právo, popravy, koncentrační tábory, Lidice, Ležáky. Máme v paměti a víme, co byla sekyrárna na Pankráci, Kobyliská střelnice, Malá pevnost Terezín a další místa, která sloužila k deportacím a popravám českých občanů.

V kontextu mezinárodního vývoje posledních let je možné říci, že celosvětový mír, jako základní předpoklad existence a budoucnosti nejen našeho státu a českého národa, ale i celého lidstva je ve vážném ohrožení.

Není v současnosti většího úkolu než aktivně vystupovat proti přípravám nové světové války, bojovat za zachování světového míru, spojit k tomu všechny síly a zabránit opakování válečných hrůz.

Mír nepřijde, že si ho přejeme – musíme si ho vybojovat!

Václav Čermák

Memento války...

tickou moc. Proto v tyto dny osvobození nemůže být už jen oslava Dne vítězství, ale také vážné zamyšlení nad dalším vývojem.

Současná propaganda v České republice i v zahraničí chrlí při příležitosti výročí vítězství nad fašismem stále nové a nové lži o příčinách, průběhu a výsledku druhé světové války. V těchto intencích dospívají jeho protagonisté až k popírání osvoboditelské role Rudé armády. Proto opět a opět musíme připomínat, že hlavní tíhu boje proti fašistickému Německu nesli na svých bedrech sovětské lidé a jejich Rudá armáda.

Rudoarmějci prošli peklem, nad kterým se tají dech a tuhne krev.

Bránit jejich čest je naší povinností!

Odkazy druhé světové války zůstávají pro nás trvalým varováním. Varováním před důsledky nástupu extrémní praviče v celé řadě zemí Evropy. Pod tlakem sociální nespravedlnosti, při pohledu na korupci a rozkrádání veřejných zdrojů, ve stínu zklamání z tak zvaných demokratických stran, jako by byly zapomenuty zločiny německého nacismu, italského a španělského fašismu, japonského militarismu a jejich spojenců, kterých se dopustili snad ve všech zemích. Tíha každodenních problémů nás ale nesmí odradit od toho, abychom stále znovu a znovu varovali před návratem onoho temna.

Světové války a vyhlazovací tábory znamenaly zprůměrnění vraždění lidí ve jménu nesmyslných cílů. A tyto technické možnosti sebedestrukce lidstva nejenže nevymizely, ale naopak se nadále zvětšují. S jejich nárůstem by se měla zvětšovat i naše ostražitost a naše odhodlání tomu čelit.

Je třeba znovu bojovat proti ideologiím a organizacím, které se neštítí usilovat o návrat barbarství do politiky. Fašismus, nacismus s jeho nenávistí ke Slovanům, dnes ale též propagandistické pěstování nejruznějších protinárodních fobií útočících tu na Rusy, jindy na jiné, jsou se svými předsudky a odhodláním k násilí nebezpečné národům všude ve světě.

Dovolím si v této souvislosti citovat z jedné statě, kterou napsal známý spi-

Kdyby vás nebylo, dělníci

Vítězslav Nezval

Kdyby vás nebylo dělníci,
byl by svět pustý jako na Sahaře.

Čím točili by kormidelníci!

Kdo křesal by železné jiskry u kováře?

Kdo vyjížděl by s jeřábem
do výše stavěti sedmnáctá patra!
Kdo táh by lodě po Labi!
Ze silnic zmizela by tatra.

Vždyť nebyly by silnice,
ba možná ani polní cesty.
Nekupoval bys u překupnice,
trolejbus nejezdil by městy!

Nejedlo by se u stolu
a nesesedalo na divaně.
Nikdo by nesfáral do dolů,
neoral, neoséval stráně.

Člověk by neměl ani groš
a nebyly by masné krámy.
Nechodil by k vám listonoš
doručovati telegramy.

Člověk by neznal umění a věd
a neuměl by léčit choré.
Snad byl by z něho lidojed.
Mám pravdu, pane profesore?

Neměl by času na city,
nehledal v ženách krasavice,
nenavštěvoval univerzity
a nestudoval na technice.

Ty duše kdysi divoká,
jaké to bylo probuzení,
když stal se jednou z otroka
muž, který prací svět i sebe mění,

muž, jenž si holí břitvou knír,
muž, jehož nelze z cesty svést,
muž, který vybojoval mír
a vybojuje lidem štěstí!

Dokončení ze s. 1

První máj – svátek práce. Té práce, která je zdrojem hodnot a je osvobozena z pout kapitalistického vykořisťování. Osvobozené práce, jak na ni kladla důraz První internacionála založená Karlem Marxem. A která nejen umožňuje holou existenci nebo dokonce materiální blahobyt člověka, ale pozvedá člověka k tomu, aby mohl žít důstojným životem, který má svůj smysl.

Když se Alberta Einsteina ptali, proč je socialistou, odpověděl, že se hlásí k socialismu, protože v kapitalismu je mnoho nezaměstnaných a mnoho lidí musí dělat to, co zabezpečuje pouhé jejich živoření; a protože na rozdíl od kapitalismu, socialismus zabezpečuje všem práci, a navíc takovou, která umožňuje jejich všestranný rozvoj.

První máj je mezinárodním svátkem dělnické třídy vyzývajícím k boji za to, aby práce, jak to mimochodem chápal i velký vědec Albert Einstein, umožňovala rozvoj tvořivých sil člověka, to, co je základem skutečné svobody osobnosti. První máj je svátkem boje všech, kdo se jednotně staví proti zločinnému kapitalismu v jeho nejším stádiu imperialismu.

A co to dnes především znamená?

Formovat co nejširší frontu všech, kdo jsou tak či onak – bez ohledu na sociální postavení – ohrožení americkým imperialismem a jeho přísluhovači.

K nejhorlivějším lokajům amerických imperialistů patří žel ti, co se vydávají za představitele českého lidu, co převzali v tomto směru žezlo od topolánků a nečasů, schwarzenbergů a kalousků. Trapnou a žalostnou roli zaujímá i nynější ministr zahraničních věcí, který – a na to by se nemělo zapomenout – prohlásil, že s Ruskem máme neblahé zkušenosti. Kam až lze zajít v posluhování nepřítelům našeho národu!

Vždy pro nás bude První máj především svátkem dělnické třídy. Ideologové „moderní levice“ o ní kupodivu nechtějí nic slyšet. Někteří z nich, různí ti dolejš

ZA OSVOBOZENÍ PRÁCE

ší a hellerové, tvrdí dokonce, že dnes už neexistuje. Ale musíme si uvědomit: základní realitou současné doby je nesmiřitelný antagonismus mezi prací a kapitálem. A dělnická třída je jádrem oné co nejširší protimperialistické fronty, kterou je třeba vytvořit. Není významnějšího úkolu. A První máj, nechť je výzvou k uskutečnění tohoto prvořadého požadavku současnosti.

* * * * *

A pak je tu **Pátý květen**.

Co nám připomíná? Oběti na barikádách. Statečnost českého národa, jeho čest, jeho touhu dovršit odvěký zápas za národní a sociální svobodu, do jehož čela se postavila gottwaldovská Komunistická strana Československa. Ale také nám připomíná kolaboranty, kteří se tehdy skryli jako krysy v děrách a vylezli z nich, když s podporou USA, v době „studené války“, mařili dílo budování socialistické společnosti. Dnes jsou žel bojovníci za svobodu dehonestováni. A ti, kdo vlastizrádně sloužili západním mocnostem, kdo sabotovali všena-

rodní úsilí o novou, skutečně demokratickou společnost, kdo narušovali zákony a dopouštěli se i nejhorších trestných činů, vyzvedáváni, rehabilitováni a honorováni. A co je nejhorší: od mateřských škol jsou vydáváni za hrdiny. Dějinná pravda je mrzačena. A to je v současnosti politická linie vládců zbaběle podléhajících antikomunistické hysterii. Proti tomu se žel vedení KSČM, strachující se o prebendy v

současné buržoazní systém, až na jednotlivce, s patřičnou důsledností nestaví.

* * * * *

A jedním z největších našich svátků je **Devátý květen**, dějinný mezník naší novodobé historie dovršený Vítězným únorem 1948.

V této zemi, jak ve svých vzpomínkách píše dr. Edward Beneš, Druhá světová válka Mnichovem v roce 1938 ve skutečnosti začala. A Devátého května, opět podle dr. E. Beneše, byla vítězně ukončena. S tím ovšem, že nacistické bojůvky, včetně jejich žoldáků, jakými byli např. banderovci, ještě, po určitou dobu vraždily. Ale zavedl-li se později (mimochodem s přičiněním M. Zemana) jako svátek „ukončení války na evropském kontinentu“ 8. květen, pak se tak stalo

v naprostém rozporu s historickou pravdou. Už tehdy jsme byli svědky onoho rusofilství charakteristického pro naši politickou reakci. Však také zřejmě nebylo náhodné, že se Miloš Zeman s Rumly a dalšími vytečníky účastnil natírání smíchovského tanku narůžovo.

AŽ ŽIJE 1.MÁJ

Volili jsme Zemana prezidentem v naději, že bude představitelem politiky tzv. levice. Dnes však – zejména po jeho jestřábím vystoupení požadujícím preventivní zásah NATO proti Rusku – si nutně musíme klást otázku, je-li na svém místě.

Ať se stalo, co stalo, Devátý květen zůstane vždy jedním z největších svátků našich novodobých národních dějin.

A není náhodné, že všichni významní básníci oslavili tehdy tento dějinný mezník, jak dokumentují i verše Vítězslava Nezvala, které uveřejňujeme i v tomto čísle na první stránce.

* * * * *

A jaké jsou závěry, zamýšlíme-li se nad minulostí, která patří k nejvýznamnějším a nejsvětlejším?

Nedovolme falzifikaci dějin, bojujeme za historickou pravdu! Komuniste musíme být v čele tohoto boje. Neustále k tomu vybízí například Fidel Castro. V současnosti není snad nic tak cenné a drahé jak dějinná pravda. A ta je jednoznačně na straně sil ohrožených americkým imperialismem. Na straně sil bránících se vykořisťování, násilností a útisku. Na straně skutečných stoupenců svobody a demokracie. Té demokracie, jak ji definoval už Abraham Lincoln: **Jako moc lidu, s lidem a pro lid.**

A jak ji vymezil Karel Marx: **Jako moc práce nad kapitálem, práce osvobozené od kapitalistického vykořisťování.**

(„Dialog“, č. 307/2014)

Dnes je První máj 1943. A právě služba, při které mohu psát. Štěstí! Být v tento den opět na chvilku komunistickým novinářem a psát zprávu o májové přehlídce bojových sil nového světa!

Nečekej, že uslyšíš o vlajících praporech. Nebylo nic

takového. Ani ti nemohu vypravovat o nějakých strhujících činech, kterým se tak rádo naslouchá. Bylo to dnes všechno mnohem prostší. Ne prudká, výbušná vlna desetitisíců, kterou jsem jiná léta vídal proudit ulicemi Prahy, ne železný pochod statisíců, který jsem slyšel dunět ulicemi Berlína, ne nádherné moře milionů, které jsem viděl zaplavovat Rudé náměstí v Moskvě. Nemůžeš tu vidět ani miliony ani sta. Vidíš tu jen několik soudruhů a soudružek. A přece, cítíš, není to menší. Není, protože to je přehlídka síly, která právě prochází nejprudším ohněm a nemění se v popel, nýbrž v ocel. Přehlídka v zákopech za bitvy. A v zákopech se nosí polní šedí.

Je to všechno v takových maličkostech, kdoví zda tomu vůbec porozumíš ty, který to jednou budeš číst a kterýs to všechno neprožil. Ale snaž se porozumět. Věř, je v tom síla.

Ranní pozdrav sousední cely, která vyťukává dva takty z Beethovena, je dnes slavnostnější, důraznější a stěna jej tlumočí vyššími tóny.

Oblékáme, co máme nejlepšího. Je to tak ve všech celách.

Snídani přijímáme už v plné parádě. Před otevřenými dveřmi cely defilují chodbaři s chlebem, černou kávou a vodou. Soudruh Skořepa podává tři bochníčky chleba místo dvou. To je jeho májový pozdrav; činný pozdrav starostlivé duše. A pod bochníčky se prst přitiskne k prstu. Mluvit nesmíš, i na oči ti dávají pozor – ale což němí nedovedou zřetelně mluvit prsty?

Na dvůr pod oknem naší cely vbíhají ženy k ranní půlhodině. Vylézám na stůl a dívám se mřížemi dolů. Snad mne zahlédnou. Zahlédly. A zvedají pěst na pozdrav. Opětuji. Dole na dvoře je dnes živo, docela jinak, radostněji živo než jiné dny. Dozorkyně nic nevidí nebo dokonce nechce vidět. A i to už patří k letošní májové přehlídce.

Teď naše půlhodinka. Předcvičuji. Je První máj, hoši, začne dnes jinak, ať se stráže třeba díví. První cvik, ráz, dva, raz, dva, údery kladivem. A druhý cvik: kosení. Kladivo a kosa. Při troše fantazie snad soudruzi pochopí. Kladivo a srp. Dívám se kolem. Usmívají se a opakují cviky s vervou. Pochopili. Tak, hoši, to je náš májový tábor, a tahle pantomima – to je náš májový slib, že, třeba na smrt jdoucí, věrní zůstaneme.

Zpátky na cele. Devět. Teď hodiny na Kremlu odbíjejí desátou a na Rudém náměstí začíná přehlídka. Otěcko, jdeme s sebou! Tam zpívají teď Internacionálu, teď zvučí Internacionála po celém světě, ať zní i z naší cely. Zpíváme. A pak se revoluční píseň řadí k písni, vždyť nechceme být sami, vždyť nejsme sami, vždyť patříme k těm, kteří je teď zpívají volně, na svobodu, ale stejně v boji, jako my –

Tovaryšči v tůrmach, v zastěnkach cholodnych, vy s nami, vy s nami, choť něť vas v kolonnach... Da, my s vami.

Tak jsme my, na cele 267, plánovali slavnostní zakončení májové přehlídky 1943. Ale je to skutečně konec? A což ta chodbařka z oddělení žen, která se teď odpoledne prochází po dvoře a hvízdá pochod Rudé armády a hvízdá Partyzánskou a hvízdá jiné sovětské písně, aby dodala myslí mužům na celách? A což ten muž v uniformě českého strážníka, který

mi přinesl papír a tužku a který teď střeží na chodbě, aby mne nepřekvapil nikdo nepovolaný? A což ten muž v uniformě SS, který je vlastně iniciátorem tohoto psaní a který odnáší a pečlivě ukrývá tyto lístečky, aby se objevily na světle až v pravý čas? Za tento kou-

sek papíru platili by hlavou. Riskují ji, aby byli mostem mezi zamřížovaným dneškem a svobodným zítřkem. Bojují. Bojují oddaně a beze strachu na svém místě, jak jim terén prikazuje, a všemi prostředky, které mají. A jsou zcela prostí a nenápadní, a tak docela bez patosu, že bys ani nepoznal boj na život a na smrt, v němž jsou na straně přátel a v němž mohou stejně padnout jako zvítězit.

Desetkrát, dvacetkrát jsi viděl pochodovat vojska revoluce na májových přehlídkách a bylo to slavné. Ale teprve v boji oceniš pravou sílu této armády a jak je nezníitelná. Smrt je prostší, než sis myslel, a hrdinství má tvář bez svatozáře. Ale boj je ještě krutější, než jsi předpokládal, a vytrvat v něm a dovést ho až k vítězství – k tomu je třeba síly nezměřitelné. Deně ji vidíš v pohybu, ne vždy si ji však cele uvědomuješ. Vždyť všechno se zdá tak samozřejmé.

Dnes sis ji opět uvědomil.

Na májové přehlídce 1943.

První máj 1943 přerušil na chvíli plynulost tohoto vypravování. Dobře tak. V slavnostní dny se vzpomíná trochu jinak a snad

by radost, která dnes převládá, zkreslila vzpomínku.

A „biograf“ v Petschkově paláci není věru pranic radostného. Je to předpokoj mučírny, z níž slyšíš sténání a výkřiky děsu jiných, a nevíš, co čeká tebe. Vidíš odtud odcházet lidi zdravé, silné a čilé a po dvou, třech hodinách výslechu se vracet zmrzačené a zhroucené. Slyšíš zvučný hlas hlásit odchod k výslechu – a za hodinu návrat hlásí už hlas zlomený, dušený bolestí a horečkou. A ještě něco horšího: vidíš tu také lidi, kteří odcházejí s jasným a přímým pohledem, ale kteří už se ti nepodívají do očí, když se vrátí. Byla to tam někde nahoře v kanceláři vyšetřujícího třeba jen jediná slabá chvilka, třeba jen okamžik zakolísání, jen mihnutí strachu nebo touhy po záchraně svého já – a dnes či zítra přijdou sem noví lidé a budou od počátku prožívat všechny hrůzy, noví lidé, které kamarád z boje vydal nepříteli.

Podívaná na lidi, jejichž svědomí utrpělo, je strašnější než podívaná na lidi tělesně zmučené. A máš-li oči omyté smrtí, jež krácela kolem, a máš-li cit zjitřený zmrtvýchvstáním, vycítíš i beze slov, kdo zakolísal, kdo snad i zradil nebo kdo právě kdesi v koutečku duše přemýšlí o tom, že by snad nebylo tak zle, kdyby si trochu ulevil a vydal třeba jen nejposlednějšího ze spolubojovníků. Ubozí slabí! Jako by to byl ještě život, byl-li zaplacen životem kamaráda!

Snad tohle právě nebyla první úvaha, když jsem poprvé seděl v „biografu“. Ale vracívala se tu často. A určitě se objevila ještě toho rána v prostředí poněkud změněném; v prostředí, které tu bylo nejbohatším pramenem poznání: na „Čtyřstovce“.

Neseděl jsem v „biografu“ dlouho. Snad hodinu, snad půlhodinu. Pak se za mémi zády ozvalo mé jméno, dva civilisté, mluvící česky, se mne ujali, dopravili do výtahu, vyvezli do čtvrtého patra a dovedli až do prostorné místnosti, na jejichž dveřích bylo číslo 400.

Národní hrdina Julius Fučík
(úryvek z Reportáže psané na oprátce)

Osvobození Československa hrdinnou Rudou armádou

9. květen 1945 – Den vítězství nad fašismem

Polistopadová vládnoucí garnitura v ČR vynakládá v souladu s požadavkem mezinárodních zejména amerických a německých imperialistických centrál velké úsilí na zakrytí třídních příčin druhé světové války a na znevážení hrdinství národů Sovětského svazu, Rudé armády a jejich spojenců v boji proti fašismu. Proto je nezbytné s daleko větší energií odhalovat historickou pravdu a vysvětlovat zejména mladé generaci, že to byl mezinárodní imperialismus, který má odpovědnost za rozpoutání dvou světových válek, ve kterých přišlo o život více než 100 milionů lidí.

Výsledky protisovětské politiky některých vedoucích osobností Anglie a Ameriky, které po příkladu poválečného prezidenta USA Trumana „*chtěly pomoci Rusku, kdyby Německo vyhrávalo tak, aby bylo co nejvíce zabitých*“, se projeví v kravé bilanci, na kterou by nikdo na světě neměl zapomenout.

Nic nesmí být zapomenuto, nikdo nesmí být zapomenut

9. květen 1945 bude současným i budoucím generacím vždy připomínat – aniž bychom snižovali hrdinství všech bojovníků proti fašismu a vojáků protihitlerovské koalice, že to byl Sovětský svaz a jeho hrdinná Rudá armáda, která nesla rozhodující tíhu bojů ve druhé světové válce, v níž ztratil 27 milionů svých nejlepších synů a dcer.

Skuteční historici, politici a žijící pamětníci dobře vědí, že sovětsko-německá fronta byla hlavní frontou, kde bylo zásluhou sovětského lidu a jeho Rudé armády zlikvidováno 73 procent fašistických nepřátel a 75 procent bojové techniky.

Český a slovenský národ, který poznal zradu západních kapitalistických mocností a ztratil ve druhé světové válce 360 tisíc životů nikdy nezapomene, že to byla hrdinná Rudá armáda, která mu přinesla svobodu a zachránila lidskou civilizaci před fašistickým morem.

Proto nesmíme nikdy zapomenout, že na našem území položilo své životy za naši svobodu 144 tisíc rudoarmějců, několik tisíc Poláků, Rumunů, Bulharů a 180 Američanů.

Hlavní tíhu bojů nesl Sovětský svaz a jeho Rudá armáda

Pro současné a budoucí generace mají z hlediska zachování historické pravdy velký význam paměti maršála G. K. Žukova, který byl prvním zástupcem vrchního velitele Rudé armády J. V. Stalina. V úvodu svých pamětí maršál Žukov mimo jiné napsal: „*Mnozí vedoucí vojenští činitelé na Západě, mezi nimi i bývalé vrchní velení spojeneckých vojsk v Evropě, nepřestá-*

vají tvrdit, že po bitvě v Ardenách a po proniknutí spojeneckých vojsk k Rýnu byla německá válečná mašinerie rozbita a že na jaře 1945 vůbec nebylo třeba podnikat nějaké tažení. Tak například bývalý americký prezident Eisenhower roku 1956 v interviewu, který poskytl washingtonskému dopisovateli Edwardu Folliancovi v Chicagu, prohlásil: „Německo utrpělo po bitvě v Ardenách úplnou porážku... Do 16. ledna tedy všechno skončilo a každý rozumný člověk pochopil, že je to konec... Žádné jarní tažení se nemělo podnikat. Válka by byla skončila o 60 až 90 dní dříve.“

„*S tím nemohu souhlasit,*“ říká energicky v pamětech maršál Žukov. Z Eisenhowerových úvah vyplývá, že také sovětská vojska měla v lednu 1945 upustit od jarního tažení. To znamená ukončit válku, aniž by bylo dosaženo hlavního vojensko-politického cíle, ba dokonce, aniž by bylo dosaženo hranic fašistického Německa, nemluvě již o dobytí Berlína. Zkrátka a dobře se mělo udělat, več doufali a o čem snili Hitler a jeho společníci, když seděli v podzemí Říšského kancléřství, udělat to, kvůli čemu dnes tak hořekují všichni, jimž nejsou pokrokové přeměny dneška po chuti a kteří chtějí vzkřísit fašismus.

Pražská operace

V době, kdy již Západ začal spřádat nové plány na ovládnutí světa, Rudá armáda vedla těžké boje, jejichž cílem bylo dobytí Berlína, proniknout k Labi a na jižním křídle fronty bylo připravováno úplné osvobození Československa. Právě zde zejména ve středních Čechách byla k dalšímu boji připravena milionová, po zuby ozbrojená Schörnerova armáda s četnými oddíly SS. Zvládnout tuto vojenskou sílu, která byla připravena utopit v krvi povstání českého lidu a zničit Prahu, mohla jen Rudá armáda.

„Již 5. května 1945, kdy se hlavní stan a osobně vrchní velitel Stalin dozvěděl o povstání Čechů v Praze a o bojích s německými jednotkami,“ píše ve svých pamětech maršál Žukov, a pokračuje: „Hlavní stan nařídil 1., 2., 4. ukrajinskému frontu urychlit postup našich vojsk ku Praze, aby podpořila povstalice a znemožnila hitlerovcům povstání potlačit. Fronty tam na příkaz hlavního stanu vrhly svá rychlá vojska.“

V noci na 9. května pronikla do prostoru Prahy a ráno vstoupila do města, kde jim obyvatelstvo připravilo nadšené uvítání.

Od této chvíle organizovaný odpor německých vojsk v Československu, Rakousku a jižním Německu ustal. Německá vojska překotně ustupovala na západ, aby se vzdala Američanům. Velení amerických vojsk neuzavřelo německým vojskům ústupové cesty, do svého pásma, ba dokonce jim v tom pomáhalo, a tak porušilo své spojenecké závazky. K Američanům narychlo ustupovala i divize vlasovců, kteří zradili vlast. Jejich ústup byl zásahem 25. tankového sboru zmařen. Vo-

jenský tribunál později odsoudil zrádce Vlasova a jeho společníky k trestu smrti.“

Pravda o kapitulaci Německa

Hrubá falzifikace dějin a pošlapání v duchu reakční politiky USA odkazu těch, kteří položili své životy v boji proti fašismu, se dopustil Miloš Zeman, který se v parlamentu krátce po listopadu 1989 zasloužil o „změnu“ data Dne vítězství nad fašismem a osvobození Československa hrdinnou Rudou armádou z 9. na 8. května. Maršál Žukov v této souvislosti napsal: „Dne 7. května mi telefonoval do Berlína vrchní velitel J. V. Stalin a řekl: ‚Dnes podepsali Němci v Remeši akt o bezpodmínečné kapitulaci. Hlavní tíhu války nesl sovětský lid a ne spojenci, proto kapitulace musí být podepsána před vrchním velením všech zemí protihitlerovské koalice, a být podepsána před vrchním velením spojeneckých vojsk.‘

Nesouhlasím ani s tím, že akt o kapitulaci nebyl podepsán v Berlíně v centru fašistické agrese. Se spojenci jsme se dohodli, že podepsání aktu v Remeši budeme považovat za předběžný protokol o kapitulaci. Zítřka přijedou do Berlína představitelé německého vrchního velení a představitelé vrchního velení spojeneckých vojsk. Představitelem vrchního velení sovětských vojsk jste jmenován vy. Už zítřka k vám přijede Vyšinskij. Po podepsání aktu zůstane v Berlíně jako váš zástupce pro věci politické.“

Přesně ve 24 hodin všichni účastníci aktu kapitulace vstoupili do sálu. Dne 9. května 1945 43 minut po půlnoci bylo podepisování aktu o bezpodmínečné kapitulaci skončeno. Jeho první článek zní: ‚My podepsaní, jednájme jménem německého vrchního velení, souhlasíme s bezpodmínečnou kapitulací všech našich ozbrojených sil na souši, na moři a ve vzduchu a rovněž všech sil, které jsou nyní pod německým velením, před vrchním velením Rudé armády, a současně i před vrchním velením spojeneckých expedičních sil.‘“

Tak skončila krvavá válka, která stála miliony životů. Všichni čestní lidé na celém světě s hlubokou úctou a uznáním budou vzpomínat na ty, kteří bojovali proti fašismu a položili

své životy za to, aby uchránili všechno lidstvo od fašistického otroctví.

* * *

Hlavním organizátorem a inspirátorkou Vítězství ve Velké vlastenecké válce byla Vsesvazová komunistická strana, zdůrazňuje ve svých Vzpomínkách maršál Žukov.

Vysoce ocenil úlohu vrchního velitele J. V. Stalina, u něhož sehrálo rozhodující roli spojení osobnosti vojevůdce a představitel komunistické strany. Byla to komunistická strana, která stála pod jeho vedením v čele bojujícího lidu a její nejlepší synové a dcery stáli na nejtěžších úsecích bojů. Ke konci války bylo na frontě přes 3 miliony komunistů. „Řeknu otevřeně,“ zdůrazňuje maršál Žukov, „že bychom nebyli nepříteli porazili, kdybychom neměli takovou zkušenou stranu s autoritou jako je strana Leninova, socialistické společenské zřízení, jehož obrovské materiální i duchovní síly umožnily v krátké době přebudovat veškerou činnost v zemi a vytvořit předpoklady pro porážku ozbrojených sil německého imperialismu.“

Proto právem XXXIII. sjezd KSSS v dubnu 2005 vysoce ocenil život a dílo J. V. Stalina a odmítl jeho nepravdivé a lživé hodnocení Chruščovem na XX. sjezdu KSSS v roce 1956.

Zkušenosti z období výstavby a obrany Sovětského svazu mají velký význam pro boj dělnické třídy a ostatních pracujících a národů i dnes. Velikost historického vítězství v boji proti fašismu spočívá v tom, že Sovětský svaz obětavě bojoval za proletářský, internacionální cíl – za osvobození Evropy a celého světa od fašismu, aby přinesl národům dlouho očekávaný mír.

Dnes stojí pracující a národy před hlavním úkolem - společnými silami zabránit novému nástupu fašismu. Nesmíme dopustit, aby světový, zejména americký imperialismus, a jeho satelity pokračovaly ve svých světovládných cílech.

Václav Horák, Kladno
„Dialog“, č. 219/2006

(Hlavní myšlenky převzaty z publikace Maršál G. K. Žukov
Vzpomínky a úvahy I. a II. díl, Naše vojsko, 1976)

Ministryně zahraničí (Spolkové republiky Německo) Annalena Baerbocková (Zelení) minulý týden opět zdůraznila svou nezpůsobilost pro funkci předsedkyně Valného shromáždění OSN.

V letáku ze svého domova k připomenutí 80. výročí osvobození od fašismu a války krajům a obcím doporučuje, aby nevydávaly pozvánky ruským nebo běloruským diplomatům – a nezvané hosty v případě potřeby vyhostily.

Z dokumentu, který je prohlášen za přísně důvěrný, citoval 4. dubna deník „Berliner Zeitung“. Podle něj se „...v zásadě nesmí oficiální orgány účastnit akcí na pozvání Ruska či Běloruska a ruští a běloruští zástupci nesmějí být pozváni k připomenutí federace, spolkových zemí a obcí“. Dále uvedl: „Pokud se zástupci Ruska nebo Běloruska objeví na akcích v zemi neohlášeně, mohou instituce uplatňovat svá domácí práva podle vlastního uvážení a s mírou.“

Christiane Reymannová z „Aktionskreis Befreiung 80. Jahrestag“ (akčního kruhu

Hilfe, die Russen kommen! (Pomoc, Rusové přicházejí!)

k 80. výročí osvobození) v něm spatřovala prohlášení z 5. dubna o obvinění německé diplomacie.

Rasismus proti „slovanským podlidem“ se zjevně jen tají, ale nepřekonnává – alespoň na spolkovém ministerstvu zahraničí.

Na památku obětavého boje Rudé armády tato iniciativa nyní zve Rusy a Bělorusy – „ať už oficiálně, neoficiálně nebo soukromě“ – na své oslavy osvobození 3. května u sovětského památníku v berlínské Tiergarten.

V následujících dnech a týdnech se bude konat řada akcí k výročí osvobození. Zmiňme jen několik z nich. 12. dubna připomene památník koncentračního tábora Buchenwald v 11 hodin na zvonici ve Výmaru sebeosvobození a komunistický odpor v táboře. Mezi řečníky nechybí Hans Bauer, předseda GRH (Gesellschaft zur Rechtlichen und Humanitären Unter-

stützung; Společnost pro právní a humanitární podporu), a Sebastian Bahlo, předseda Německého sdružení volnomyšlenkářů.

Mírová demonstrace v Torgau, kterou spolupořádá DKP, se koná 26. dubna na památku historického podání rukou na Labi vojáky Rudé armády a americké armády.

Tam – stejně jako 3. května v Berlíně – vystoupí mimo jiné rockový básník Tino Eisbrenner.

8. a 9. květen se Den vítězství slaví celostátně.

Po oba dny zve DKP Berlín na několik shromáždění u sovětských čestných obrazů a 8. května na slavnost, kde vystoupí předseda DKP Patrik Köbele a jeden člen Komunistické strany Ruské federace.

Natolik je tedy jisté, že v 80. roce osvobození od fašismu a války říkáme:

Díky vám, sovětští vojáci!

Wera Richterová
pro Unsere Zeit, 11. dubna 2025

K výročí vítězství Rudé armády nad fašismem

Lydie Uvarenková

Když českoslovenští tankisté projížděli při osvobozování Kyjeva městem, ocitli se ve svízelné situaci. Byli na dostřel nepřitele, nemohli zjistit, odkud na ně pálí, ani neznali cestu. Tehdy se k nim připlížila Lydie. Vyskočila na první tank a vyvedla jednotku z beznadějné situace. Večer osvobodili tankisté kyjevské nádraží a nakonec, spolu se sovětskými tankisty, dojeli až na hořící Kreščatik.

Boje pokračovaly, ale na děvče, které čs. jednotce na pokraji Kyjeva zachránilo životy, tankisté nezapomněli. Při oslavách osvobození Prahy v květnu 1945 oblékla Lydie Uvarenková uniformu naší jednotky v SSSR. Měla za sebou boje u Bílé Cerkve, na Dukle, v Ostravě, až stanula na slavnostní přehlídce na Staroměstském náměstí v Praze. Poté se vrátila do rodného Kyjeva.

Bezpodmínečná kapitulace Německa

Dobytí Berlína. 16. dubna 1945 zahájila sovětská vojska rozhodný nástup na Berlín. 21. dubna vstoupila do německého hlavního města ze severovýchodu, zatímco tankové jednotky postupovaly dále směrem na západ. Městu tak hrozilo celkové obklíčení.

V Hitlerově berlínském podzemním bunkru se dělala veškerá opatření, aby byla do Berlína stažena všechna dostupná velká německá vojenská uskupení na obranu města.

21. dubna si Hitler nechal zavolat vojenského velitele Berlína generála Reimanna a dal mu rozkaz: „Shromážděte všechny jednotky, v žádném případě nepusťte nepřitele do středu města a zajistěte obranu vládních čtvrtí!“

Polní maršál Keitel navrhl Hitlerovi ještě jedno, podle jeho soudu, účinné opat-

ření: aby odvolal vojska ze západní fronty a vrhl je na pomoc Berlínu.

Vojska 1. běloruského frontu odřízla všechny cesty vedoucí z Berlína na západ a 25. dubna se severozápadně od Postupimi spojila s vojsky 1. ukrajinského frontu. Tak dokončila úplné obklíčení Berlína.

Týž den se jednotky 1. ukrajinského frontu setkala na Labi s jednotkami spojeneckých vojsk.

Jednou ze zvláštností berlínské operace bylo například to, že byla provedena ve velmi krátké době. O Moskvu a Stalinograd se bojovalo několik měsíců, zatímco Berlín byl dobyt za devět dní!

Kapitulace. Vítězství

Sovětské vojáky bojovali proti hitlerovcům v Berlíně s takovou dovedností a horlivostí, že nadutí fašističtí generálové byli nuceni prosit o milost.

První zpráva o tom došla 1. května ráno ve tři hodiny a 50 minut. Na velitelské stanoviště 8. armády se dostal náčelník generálního štábu německých pěších vojsk generál Krebs. Oznámil, že Hitler spáchal sebevraždu, a odevzdal sovětskému vrchnímu velitelství Goebbelsův dopis, v němž stálo:

„V souladu se závětí vůdce, který nás opustil, zplnomocňujeme generála Krebse, aby prohlásil: Oznamujeme vůdci sovětského lidu, že dnes v 15.50 h odešel dobrovolně ze života náš fűhrer, který předal v jím ponechané závěti veškerou moc Dönitzovi, mně a Bormannovi. Zplnomocnil jsem Bormanna, aby navázal s vůdcem sovětského lidu spojení, které je nutné v zájmu mírového jednání mezi velmocemi, jež mají největší ztráty. Goebbels.“

Bez ohledu na pozdní noční dobu zatelefonoval Žukov Stalinovi. Službu konající generál řekl: „Soudruh Stalin právě před chvílí uleh!“

„Prosím, abyste ho vzbudil. Jde o mimořádně důležitou záležitost, která nestrpí odklad.“

Když přišel Stalin k telefonu, Žukov ho informoval o sebevraždě Hitlera a o dopisu Goebbelse s návrhem na příměří.

Stalin odpověděl: „Vykoledoval si to, darebák! Škoda, že se nám ho nepodařilo dostat živého. Kde je Hitlerovo tělo?“

„Podle hlášení generála Krebse byl Hitler spálen.“

„Žádná jednání kromě bezpodmínečné kapitulace,“ řekl Stalin. „Nejednejte ani s Krebsem, ani s jinými hitlerovci. Nedojde-li k něčemu mimořádnému, do rána mi nevolejte, chci si trochu odpočinout.“

Jedno zajímavé přirovnání: Když v noci 22. června 1941 přepadlo fašistické Ně-

mecko Sovětský svaz, Stalin spal a Žukov požádal službu konajícího, aby ho vzbudil. Nyní je válka u konce, Němci žádají o mír, a Žukov opět nechal nejvyššího velitele vzbudit.

Žukov prohlásil: „Jestliže Goebbels a Bormann nedají souhlas k bezpodmínečné kapitulaci, zahájíme proti Němcům takový úder, který je navždy odradí pokračovat v boji.“

Krebs byl poslán zpět na německou stranu. Do 10 hodin dopoledne žádná odpověď Němců nedošla. Žukov dal rozkaz dělostřelectvu, aby zahájilo soustředěnou palbu, soustředěnou především na budovu Říšského sněmu. V 18:30 hodin přešly sovětské jednotky do útoku.

2. května v 8:30 hod. se vzdal generál Weidling. Současně vydal rozkaz, aby německé jednotky zastavily jakýkoliv odpor.

Po vztyčení Praporu vítězství na budově Říšského sněmu, který provedli seržant Jegorov a mladší seržant Kantarija, trval boj v této obrovské budově ještě plných 24 hodin.

V první polovině 2. května byl odpor hitlerovců v Berlíně definitivně zlomen.

* * *

Otázka bezpodmínečné kapitulace hitlerovců byla vyřešena všemi spojenci na Jaltské konferenci.

Žukov a jeho štáb začali připravovat vše potřebné k podepsání poslední, konečné a oficiální kapitulace německého nejvyššího velení. Při této slavnostní příležitosti se měli poprvé setkat zástupci vítězných zemí.

Spojence zastupovali velitel strategických leteckých sil USA generál Carl Spaats, maršál britského letectva Artur W. Tadder a vrchní velitel francouzské armády generál J. D. de Tassigni. Na letišti Tempelhof je uvítal Žukovův zástupce generál armády Sokolovskij.

Německou stranu zastupovali polní maršál Keitel, admirál námořnictva von Friedeburg a generálplukovník Stumpff.

9. května v 00.00 hod. zahájil jednání o bezpodmínečné kapitulaci Žukov. Řekl: „Pánové! Zde, v tomto sále se sešli zplnomocněný zástupce Nejvyššího velení Rudé armády, zástupce vrchního velitele Rudé armády maršál Sovětského svazu Žukov a zplnomocněný zástupce Nejvyššího velení spojeneckých expedičních sil, zástupce vrchního velitele spojeneckých expedičních sil hlavní maršál letectva Tadder.“

Jako svědci jsou zde přítomni generálplukovník americké armády Spaats a generál francouzské armády D. Tassigni.

Za nejvyšší velitelství německých ozbrojených sil se dostavili zplnomocnění zástupci nejvyššího velitelství německé armády polní maršál Keitel, generál armády von Friedeburg a generálplukovník Stumpff.

Navrhuji, abychom do sálu pozvali zplnomocněné zástupce německého nejvyššího velení k podepsání podmínek bezpodmínečné kapitulace.“

Poté dal Žukov povel, aby zástupci německého nejvyššího velení byli přivedeni do sálu.

Keitel se snažil být klidný. Majestátně zvedl ruku s maršálskou holí, aby pozdravil přítomné. Žukov ho však okamžitě usadil, když mu stručně nařídil: „Sedněte si!“

Neřekl „Prosím, posadte se“, nebo „Usedněte“, nýbrž stručně „Sedněte si!“

Zeptal se: „Disponujete textem bezpodmínečné kapitulace Německa, prostudovali jste jej a jste zplnomocnění kapitulaci podepsat?“

Tutéž otázku opakoval v angličtině hlavní maršál letectva Tadder.

Keitel tlumeným hlasem odpověděl: „Ano, prostudovali a jsme připraveni kapitulaci podepsat.“

Žukov vstal a řekl: „Navrhuji německé delegaci, aby přistoupila k tomuto stolu, kde podepíše bezpodmínečnou kapitulaci Německa.“

Keitel prudce vstal, jeho oči byly plné nenávisti. Když se však setkal se Žukovovým přísným pohledem, sklopil oči a pokorně přistoupil ke stolu. Monokl mu spadl z oka a visel na šňůrce. Tvář polního maršála byla poseta rudými skvrnami. Vedle Keitela stáli Stumpff a Friede-

burg. Keitel usedl na okraj židle, nasadil si monokl a třesoucí se rukou podepsal pět výtisků dohody o kapitulaci.

Žukov poté rozhodným hlasem řekl: „Německá delegace může odejít!“

Když byli zplnomocnění zástupci Německa ze sálu odvedeni, Žukov pokračoval: „**Pánové, dovolte, abych prohlásil zasedání za ukončené. Blahopřeji hlavnímu maršálovi letectva Taddero-
vi, generálplukovníkovi americké armády Spaatsovi a generálovi francouzské armády D. de Tassignimu k vítěznému ukončení války s Německem.**“

Tento slavnostní ceremoniál trval celkem 43 minuty. Byl zahájen ve 24:00 a ukončen přesně v 0:43 hodin po půlnoci 9. května 1945.

(Z knihy V. Karpov: *Generalissimus*)

Bylo v „Dialogu“..., č. 208/2005

Deset let před úmrtím J. V. Stalina 14. dubna 1943 tragicky zahynul v koncentračním táboře Sachsenhausen jeho syn Jakov Džugašvili.

Tragická smrt Jakova Josifoviče Džugašviliho, který raději zemřel, než aby spolupracoval s nepřítelem, je příkladem nezdolného ducha nejstaršího Stalinova syna.

Od prvních dnů války se podílel na odrazení fašistické agrese, i když měl všechny možnosti využít svého výsadního postavení a zachránit si život. Během těžkých bojů v Bělorusku, při prolomení obklíčení, byl Jakov zajat Němci, ale odmítl s nimi spolupracovat a byl poslán do koncentračního tábora.

Dne 14. dubna 1943 se kvůli okolnostem, které nejsou zcela objasněny, vrhl na ostnatý drát pod elektrickým napětím a zemřel na následky úrazu elektrickým proudem.

Jakov Džugašvili se narodil 18. března 1907 v gruzínské vesnici Banji. Protože brzy ztratil matku, byl vychováván v rodině své tety, která postavila na nohy syna „otce národu“. Stojí za zmínku, že Jakovův vztah s ot-

cem byl vždy obtížný, a tak se mladý muž snažil nepřítahovat pozornost ke svému jménu a všeho dosáhl sám.

Na naléhání svého otce byl však nucen absolvovat dělostřeleckou akademii Rudé armády a zvolit si vojenskou kariéru. V roce začátku německé invaze získal Džugašvili velení baterie a stal se členem Všesvazové komunistické strany (bolševiků).

Již první den války dostal Jakov od svého otce slova na rozloučenou, aby „šel bojovat“, a tak okamžitě vyrazil na frontu. Byl přidělen k velení 6. dělostřelecké baterie 14. houfnicového pluku 14. tankové divize, která zadržovala nátlak nacistů ve Vitebské oblasti (Bělorusko).

Dne 7. července 1941 byl nadporučík

Tragédie a sláva Jakova Džugašviliho

Džugašvili vyznamenán za boj u města Senno Řádem rudého praporu, ale neměl čas jej převzít.

Dne 16. července při útěku z obklíčení u Liozna byl zajat nacisty a o dva dny později byl podrobně vyslýchán německými důstojníky.

Vzhledem k tomu, že protokol o tomto výslechu se dochoval do dnešních dnů,

vyplývá z něj, že nadporučík Džugašvili hrdě prohlásil, že se vědomě rozhodl bránit svou vlast a nebude reagovat na provokativní návrhy nepřitele.

Pro nacisty byl Stalinův syn velmi významnou postavou. Zpočátku se z něj snažili udělat symbol protisovětského odboje, ale rychle nabyli přesvědčení, že Jakov se na tuto roli nehodí.

Poté se Berlín začal pokoušet vyměnit nadporučíka za majory Wehrmachtu, kteří byli zajati. Jak víte, ani z této myšlenky nic nevzešlo, a tak se Džugašviliho životní podmínky prudce zhoršily a začal být převážen z koncentračního tábora do koncentračního tábora.

Okolnosti posledních let života Stalinova syna se později staly předmětem četných spekulací a vyložených lží. Někteří historikové odmítali připustit, že byl vůbec zajat, zatímco jiní pochybovali o skutečné smrti Stalinova syna v Sachsenhausenu. Fikcí je pravděpodobně i údajná Stalinova věta: „Vojáka za polního maršála nevyměním“, která byla spíše fantazií režiséra J. N. Ozerova ve filmovém eposu „Osvobození“.

14. dubna 1943 v táboře Sachsenhausen se Jacob z neznámých důvodů rozhodl spáchat sebevraždu, což definitivně ukončilo plány Němců využít jeho obraz ve své propagandě. Obecné okol-

nosti jeho smrti byly objasněny po osvobození koncentračního tábora sovětskými vojáky, kdy němečtí důstojníci podali své první svědectví. Při výsleších uvedli, že Džugašvili nesouhlasil s žádnou spoluprací s Němci a všechny letáky s jeho fotografiemi byly hrubým podvrhem.

Nadporučík, Stalinův syn, byl tak očištěn od propagandistických lží a posmrtně získal zpět své dobré jméno jako obránce vlasti.

Nil Kolcov

Nadporučík Jakov Džugašvili v německém zajetí

A je to tady: DANUŠE v ČT - **Československo osvobodili Američané.** Rozuměj - Pouze! Američané. Přepisování historie v přímém přenosu. Moravcová ani necekla.

„Československo osvobodili Američané.“ Kauza z ČT nekončí. Nerudová běsní jinde (17. 3. 2025)

Europoslankyně Danuše Nerudová (za STAN) v nedělních Otázkách Václava Moravce ve vyhrocené diskusi s poslancem Jaroslavem Foldynou (SPD) prohlásila, že Československo osvobodili Američané. Její specifický výklad historie neušel pozornosti řady politiků, pobavený byl zejména Michal Hašek (PRO), který Nerudové chce do Bruselu poslat naučnou knihu Rozum do kapsy.

A teď tedy něco pro „vzdělanou“ Danuši o tom jak ti hodní Američané „osvobozovali“ Československo.

Podivné osvobození Plzně. Masakr, o kterém se nesmí mluvit. Stovky mrtvých Plzeňanů při zbytečném americkém bombardování. A pak... Opilecké večírky s esesáky. „Žvýkající barbaři, černý obchod a chlast“, uvádí dobová kniha.

Americké osvobození Plzně 6. května bylo pro mnohé děsivé – s desítkami mrtvých Plzeňanů po předchozích spojeneckých bombardováních a jedinou obětí z řad Američanů (namol opilý voják vypadl z džípu). **Plzeň byla v době příjezdu Američanů dávno pod kontrolou místních občanů.** Největší radost z příjezdu amerických vojáků tak měli němečtí nacisté.

Místní obyvatelé prý nesli přítomnost amerických vojáků velmi nelibě – vždyť titíž „Angloameričané“, jak jim tehdy říkali, pár dní předtím rozbombardovali továrnu a širé okolí, zabili stovky místních – a navíc v době, kdy už byl Hitler dávno zalezlý v bunkru pod obklíčeným Berlínem.

Tento výklad historie ostře kontrastuje s oficiální verzí, kdy hrdinní američtí válečníci za strašlivých obětí vyrvali v krvi se topící Plzeň ze chřtánu běsnících nacistů neznámé národnosti.

Stovky mrtvých Plzeňanů

Při zbytečném americkém (spojeneckém) náletu zahynulo 25. dubna 1945 nejméně 67 občanů Plzně a při bombardování 16. a 17. dubna dokonce nejméně 624 místních obyvatel, když Spojenci ne a ne trefit továrnu Škoda.

O obrovské nelibosti Plzeňanů k americké přítomnosti, píše dobová kniha „Hanebná role amerických okupantů v západních Čechách v roce 1945“, z níž uvádíme ukázky viz níže.

Zpráva poručíka Kiliána

Než si představíme onu „zakázanou“ knihu, podívejme se na jiný dokument. Zde je zpráva velitele zvláštního oddílu Obranného zpravodajství Ladislava Kiliána z Plzně 17. 5. 1945:

Přepis zprávy plk. Kiliána:

„Obyvatelstvo je rozhořčeno proti chování americké armády. Němci (vojsko) se volně pohybují, jsou koncentrováni na okraji lesů, kde není možná žádná kontrola.“

„Němečtí důstojníci se vozí v autech s americkými na výlety. Němci před zraky Američanů ničí vozidla a všechny věci, které jsou pozůstatky po německé armádě. Zatímco obyvatelstvo strádá, zajatci jsou velmi dobře zásobováni jídlem i cigaretami...“

„Na Němce a fašisty nesmí nikdo sáhnout, jinak Američané zakročují. V Plzni se nachází i spousta „špiček“ (Němců, vlašáků a fašistů), kteří sami utekli k Američanům a jsou pod jejich ochranou.“

„Obyvatelstvo hromadně žádá příchod Svobodovy armády, nebo Rudé armády. Nikdo se tím netají. Amerických vlajek je vidět jen málo, většinou jsou ruské a ty naše... Vyřídte panu

generálu Svobodovi, aby přišel do Plzně se svými chlapci, čekáme na něho.“

„Pomozte nám udělat z Plzně tu starou dobrou českou Plzeň, a hlavně vyhnat ty Američany.“

Velitel ZO Plk. Kilián

Za správnost opisu Mjr. Reicin

Čtení pro Danuši o tom, jak Patton osvobodil Československo

Američané nemohli osvobodit celou republiku, protože na to neměla americká armáda kapacity. Veškeré síly americké armády generála Pattona byly vynaloženy na obsazení Bavorska a především Mnichova, a zájezd do Protektorátu byl proveden na žádost maršála Žukova skrze Stalina během Jaltské konference, protože v Protektorátu byla dislokována obrovská rezervní říšská armáda Střed, kterou Himmler nechal na svůj příkaz odsunout z obrany Ber-

lína do Protektorátu.

Žukov po Pattonovi požadoval obsazení linie na ose Český Krumlov, Písek, Rokycany a Karlovy Vary, do kterých se ale Američané nedostali kvůli tuhému odporu 6. divize SS rozmístěné u Karlových Varů. I když se jednalo o zbytky původní divize, představovaly nepřekonatelnou překážku pro Pattonovu asistenční armádu jen s lehkými tanky Sherman.

Mezi Rokycany, Kladnem a Benešovem se nacházelo zhruba půlmilionové západní křídlo říšské armády Střed, přes kterou by se Pattonova armáda musela prostřílet do Prahy. Pouze vstup sovětských vojsk na území Protektorátu a děsivý strach wehrmachtu z ruského zajetí vedl k rozhodnutí, že celá armáda Střed se Američanům raději vzdá bez boje, než aby se dostali do sovětského zajetí.

Z toho potom vyplynula falešná alternativní historická a náivní teorie, že Američané mohli osvobodit celou republiku, protože postupovali na rozdíl od sovětů tak hladce a rychle. Ten postup byl rychlý kvůli tomu, že Němci se Američanům hromadně vzdávali, a to z panického strachu ze sovětského zajetí.

Zatímco východní křídlo armády Střed kladlo zuřivý odpor Rudé armádě během Ostravské operace, a dokonce ještě i před Prahou.

Nerudová naprosto netuší, že bez Sovětů by armáda Střed v Protektorátu zůstala a Američanům by se nikdy nevzdala, takže Američané by buď museli na Protektorát vyrazit s pomocí Britů, anebo... anebo by Protektorát zůstal poválečnému Německu. To byla dokonce varianta ještě na konci roku 1944, jak o tom psal prezident Beneš ve svých pamětech.

Až teprve Jalta v únoru 1945 na podnět Stalina rozhodla, že Československo bude obnoveno a nezůstane Německu, přestože Protektorát kolaboval a jeho průmysl pracoval na válečném úsilí Říše až do 7. května 1945 do 14 hodin.

Teprve potom se v Praze zastavily výroby zbraní v ČKD a v Pragovce. Stalin to několikrát potom připomněl, že nebyl důvod protektorátní zemi, která stála po boku Vůdce až do 14 hodin odpoldne 7. května, obnovovat v žádné podobě.

Ale protože v Sovětském svazu vznikl samostatný Československý armádní sbor pod vedením Ludvíka Svobody, který udatně bojoval na Dukle, tak to byl pro Stalina důkaz, že národ ještě není úplně ztracen. Bylo to ale díky těm, kteří z Protektorátu odešli a vytvořili zahraniční sbory.

Ti, kteří zůstali v Protektorátu, tak až na výjimky kolabovali. Někteří aktivně, ale drtivá většina pasivně tím, že mlčeli, drželi hubu, krok a makali pro říši. Takové bylo stanovisko Stalina.

18. a 19. březen 2025

(Zdroj: <https://aeronet.news/author/vedouci-kolotoce/>)

K 80. výročí osvobození Československa slavnou Rudou armádou

Patřím ke generaci, která nepoznala útrapy a hrůzy druhé světové války. Narodil jsem se dva roky po jejím skončení.

Slavnostní chvíle osvobození mého rodného města však znám z vyprávění svého otce, Karla Hejného, předválečného komunisty, stranického funkcionáře, aktivního účastníka protifašistického odboje Podblanicka a osvobození města Vlašimi.

Otec byl členem Revolučního národního výboru (dále RNV) ve Vlašimi, který se vytvořil koncem války. Po osvobození se stal členem ONV v Benešově, po utvoření ONV ve Vlašimi byl členem Rady ONV, dále předsedou OV KSČ ve Vlašimi a členem předsednictva KV KSČ v Táboře.

Pracoval tehdy v továrně na střelivo Sellier&Bellot, kde byl také členem Revoluční závodní rady. Na druhé konferenci OV KSČ v únoru 1946 byl zvolen předsedou OV KSČ ve Vlašimi a tuto funkci vykonával až do května 1951, kdy byl stranou pověřen jinými funkcemi v Praze.

Jeho vzpomínky jsou citovou pamětí a mají hodnotu osobních zkušeností, prožitků a autentického svědectví.

* * *

Blížil se konec války. V tehdejší továrně na střelivo Sellier&Bellot lidé pracovali jen, co museli a možno říci, že výrobu pomalou prací sabotovali. Ve zdánlivém klidu očekávali tak konec války. Aktivní a stateční se ilegálně připravovali na převzetí moci v osvobozené vlasti, v osvobozeném městě. Patřil mezi ně i můj otec.

Byl zapojen v jedné z ilegálních buněk v továrně. Spolupracoval s ním například i František Kodet, kovorytec, který mého otce napojil již v roce 1939 na svého bratra Ladislava Kodeta, ilegálního pracovníka jedné pražské skupiny. Otco- vým úkolem tehdy bylo mimo jiné pro tuto skupinu zajišťovat informace o výrobě a dodávkách munice pro wehrmacht, především místo jejího určení. Ladislav Kodet byl v Praze zatčen gestapem v březnu 1942 a v dubnu 1942 v Praze-Ruzyni zastřelen.

František Kodet odjel v sobotu 5. května 1945 okolo 23. hodiny do Prahy s úkolem zjistit politickou situaci v hlavním městě. Do Vlašimi se však již nevrátil. Bojoval o budovu rozhlasu, pak na barikádách v Praze-Krči. Tam byl s dalšími 29 spolubojovníky zastřelen. Zachránil se pouze MUDr. Koukolík, který o tragédii celé skupiny podal svědectví.

Když 5. května 1945 začalo v Praze povstání a v rozhlase bylo slyšet výzvy o pomoc, byla již v tento den odpoledne vztyčena na vlašimském nádraží československá vlajka. Občané se postupně shromažďovali v ulicích. Byli zde i pracující z továrny, kteří po skončení směny přicházeli hlavní ulicí do města. Všichni viděli odstraňování německých nápisů označujících ulice i obchody.

Vzpomínka na osvobození města Vlašimi

Ve stejné době přijížděl na motocyklu do města tehdejší velitel stráží v továrně blockleiter NSDAP a spolupracovník gestapa Franz Dürer. Působil tam již několik let a byl pro všechny postrachem. Když uviděl shromažďování lidí a co se děje, ze strachu odjel do továrny.

V ten den se otec sešel se soudruhem Václavem Kurkou. Za války s ním pracoval v ilegalitě. Václav Kurka byl v únoru 1945 uvězněn v koncentračním táboře v Terezíně společně s dalšími šesti občany a propuštěn byl koncem dubna prý na přímlovu ředitele továrny Karla Hockeho, českého Němce, který v roce 1938, na popud českých akcionářů, optoval pro Německo. Ti s ním do budoucna počítali jako s ředitelem, prostřednictvím něhož budou mít vliv na továrnu, ve které Karel Hocke již pracoval v době první republi-

ky. Jako střelecký závodník totiž propagoval výrobky Sellier&Bellot ve světě.

Václav Kurka informoval otce, že na městském úřadě se tvoří Revoluční národní výbor (RNV) v čele s Josefem Oltem, bývalým agrárním zemským poslancem a několika jeho přívrženci. Situace byla, vzhledem k přítomnosti SS v továrně, nebezpečná, zejména pro komunisty, z nichž většina pracovala stále v ilegalitě.

To se také v následujících dvou dnech plně potvrdilo.

Ve večerních hodinách, 5. května 1945, se komunisté již zúčastnili jednání RNV.

(Zápis z tohoto zasedání

jsem spolu s pozůstalostí mého otce předal Muzeu Podblanicka ve Vlašimi - L.H.)

Toto zasedání trvalo celou noc z 5. na 6. května 1945. Jedna část členů RNV jednala, druhá hlídkovala. V průběhu celého druhého dne (6. května 1945) RNV jednal prostřednictvím ředitele Karla Hockeho, aby esesáci opustili továrnu nepoškozenou. Mezitím se skupina zaměstnanců továrny – Jaroslav Černík, František Kohout, Antonín Havlín a Josef Holý – chystala vyvézt zbraně ze střelnice továrny. Němci na to přišli, žádali vydání komunistů – členů RNV a chtěli je postřílet! V tu chvíli tam však komunisté nebyli, měli mít službu až v noci.

Když v neděli 6. května 1945 okolo 20. hodiny přišel otec s Františkem Janatou převzít službu, dověděli se (od přítomného Milana Mixy), že tam byl velitel SS a vyhrožoval, že všechny komunisty postřílí. Ostatní členové RNV již byli pryč. Otec s Františkem Janatou ihned odešli, aby ostatní komunisty varovali a aby do RNV nechodili.

V pondělí 7. května 1945 se sešel Revoluční národní výbor bez komunistů. Každý z nich byl mimo domov. Otec tehdy, kromě jiného, sjednával – prostřednictvím Rudolfa Kaplického ze zbytkového statku Skalkov u Vlašimi (v průběhu války mu předával, neboť mu plně důvěřoval, ilegální noviny V boj, Český kurýr, Kapitán Nemo a ilegální Rudé právo) – povoz pro odvezení manželky a prvorozeného syna, mého bratra, který se týden před tím narodil, do bydliště svých rodičů v Pravoníně. Bylo totiž nebezpečí, že SS vyhodí továrnu do povětří.

Předpokládal, že v Pravoníně bude pobyt klidnější. Rudolf Kaplický zajistil pana Lapáčka z Pravonína, který svážel mléko. Přes Pravonín však projížděla německá vojska směrem k Táboru, aby se dostala k Američanům. Při tom zastřelili hlídajícího Jana Těšínského, hostinského z Pravonína. Babička s mojí matkou a starším

bratrem se uchýlili na samotu k otcovu strýci, který tam měl vykopanou zemljanku. V ní přečkali noc. Časně ráno se vraceli a přes pole se k nim blížil tank s německými vojáky a namířenými zbraněmi. Když vojáci spatřili dvě ženy a dítě v peřince, nechali je a pokračovali v cestě na západ, k Blániku. Byly to pro ně těžké okamžiky.

V úterý 8. května 1945 se sešel Revoluční národní výbor i za účasti komunistů a pokračoval v jednání s ředitelem továrny Hockem, který několikrát mluvil do místního rozhlasu a vyzýval ke klidu. Jednotka SS opustila továrnu nepoškozenou až následující den (9. května 1945) okolo deváté hodiny.

Ve středu 9. května 1945, když se sešel Revoluční národní výbor, dostával zprávy o osvobozování Prahy v časných ranních hodinách vojsky maršála Koněva (Ivana Stěpanoviče) a o postupu vojsk maršála Malinovského (Rodion Jakovlevič) od Pelhřimova přes Čechovice k Vlašim.

Odpoledne kolem 15. hodiny stál otec na schodech před budovou tehdejšího městského úřadu a vítal první automobil Rudé armády přijíždějící právě od Čechovic do Vlašim. Na jeho korbě stál rudoarmejec se samopalem. Ulice se brzy zaplnila lidmi — po celé trase vítali osvoboditele přijíždějící za prvním automobilem na motocyklech a v tancích.

Otec často vzpomínal na nadšení, s jakým byli vojáci Rudé armády vítáni. Všude je lidé zastavovali se slzami v očích, objímali je a líbali. Na tyto chvíle nelze nikdy zapomenout. Před hotelem Blánský musely tanky zastavit a lidé posádky hostili tím, co měli. Karel Zajíček přijed

nafilmoval a tento historický dokument je součástí kroniky města Vlašim a jeho kopie jsou uloženy jak v Muzeu Podblanicka ve Vlašim, tak v archivu Městského úřadu Vlašim.

Okamžiky přivítání osvoboditelů ve Vlašim byly tak spontánně upřímné a vřelé, že o tom tehdy informoval i moskevský rozhlas. I noviny Rudé armády „РОДИНА ЗОВЕТ“ (v čísle 131 z 28. května 1945) se zmínily o Podblanicku. (Také tyto noviny jsem předal Muzeu Podblanicka ve Vlašim — L. H.)

Tak se moje rodná Vlašim dočkala osvobození.

Když se vraceli vězni z koncentračního tábora v Terezíně, museli nejdříve do nemocnice, neboť mnozí byli nakaženi tyfem. Léčili je sověští lékaři v nemocnici „Na Kostelíku“ (dnes Rehabilitační ústav) v Kladruzech u Vlašim. Jeden z vězňů, K. Hutina, kterého otec osobně znal, však v květnových dnech na zhoubnou chorobu zemřel.

Za Václavem Kurkou se šel otec pěšky (je to asi sedm kilometrů od Vlašim) podívat. U tak zvaného židovského hřbitova potkal velkou kolonu odzbrojených fašistů, kterou vojáci Rudé armády vedli do zajetí. Po příchodu do této nemocnice informoval Václava o situaci v osvobozené Vlašim a vzájemně se radili o dalším postupu v Revolučním národním výboru, kde je čekalo mnoho úkolů.

Revoluční národní výbor zajišťoval ve spolupráci s Rudou armádou především zásobování obyvatelstva potravinami a pomáhal například i zajišťovat dřevo na slavoobranu postavenou na počest setkání armád maršála Malinovského a maršála Koněva v obce Dobříčkov, mezi Vlašimí a Benešovem.

Dnes je tam památník s pamětní deskou: „9. 5. 1945 zde došlo při osvobozování Prahy k setkání armád 1. ukrajinského frontu sovětské armády I. S. Koněva s vojsky 2. ukrajinského frontu maršála R. J. Malinovského“.

(Od roku 2015 je nápis na desce pozměněn: „Na tomto místě se dne 9. 5. 1945 při osvobozování Prahy setkal

1. ukrajinský front Rudé armády maršála I. S. Koněva s vojsky 2. ukrajinského frontu maršála R. J. Malinovského“ — „Мемориальная доска установлена в честь 70-летия Великой Победы“ — L. H.)

Prvním velitelem Rudé armády ve Vlašim byl major Kaznačevskij. Asi po třech týdnech byl pověřen jinými úkoly. Druhým velitelem se stal major Turgumbajev. S oběma otec úzce spolupracoval.

Od prvního dne osvobození bydleli v domě rodičů mé matky ve Vlašim tři rudoarmejci. V jednom pokoji měli telefonní a spojovací centrálu. Pracovali ve dne v noci. Když asi po třech měsících odjeli, nechali babičce adresy. Jeden z nich, A. A. Těrentěv žil v Kazani a otec si s ním dopisoval. Druzí dva na jeho dopisy neodpověděli. Ani A. A. Těrentěv o nich nevěděl. Když jsem byl v roce 1972 na zájezdu v Sovětském svazu, navštívil jsem Aljošu Těrentěva v Kazani. Prožil jsem s ním a jeho celou rodinou nezapomenutelné chvíle na břehu řeky Volhy.

25. května 1945 byla na hřišti tehdejšího AFK Vlašim přehlídka části vojsk 53. armády, které velel plukovník D. G. Makarenko. Ten byl u příležitosti 20. výročí osvobození ČSSR pozván do Vlašim. Ze zdravotních důvodů se však nedostavil, ale poslal dopis s fotografiemi z této přehlídky tehdejšímu Městskému národnímu výboru ve Vlašim.

Vděku nebude nikdy dost!

RSDr. Ing. Lubomír Hejný

ЛЕГЕНДА, ДОПИСАННАЯ ЖИЗНЬЮ

Вечером приятен синий дымок костра. Стоит тишина над лагерем, и где-то в чаще леса благоголосо рассказывает гармонь об отшумевших уже боях и атаках. Мы сидим с тобой и слушаем ее то веселую, то грустную мелодию. Нам есть о чем вспомнить, есть о чем помечтать...

Я хочу рассказать тебе одну чешскую легенду, мой боевой товарищ. Послушай, ибо это рассказ о тебе.

Есть в Чехословакии такой небольшой городок — Влзшим. В шести километрах от него стоит гора, по имени Влзник. От подножья до вершины заросла она густыми лесами. Только ветер бродит по ним, и шумят деревья, да непаянтся облака за вершинами сосен.

В этой горе спят крепким сном чешские рыцари-богатыри. Но не вечно их сон. Когда придет большая беда на землю чехов, когда настанет тяжелый час для народа, тогда раскроются скалы и выйдут из них рыцари-богатыри. Будет оружием, на белом коне будет ехать впереди главный рыцарь — святой Влзлав. Они спасут родной народ от позора...

Еще рассказывают люди, что один раз в год в пред рассветный час на мгновение

раскрывается Влзник. Тогда женщина смогла проникнуть туда, но не успела выйти. Она вышла только через год, когда снова открылась гора, и рассказала: рыцари святого Влзлава уже пробудились от сна и скоро придут спасать свой народ.

Вот, собственно, и вся легенда.

А весной 1945 года далеко за Гроном загрохотали тысячи громов. Это шли освободители, мой боевой товарищ, чтобы спасти братский нам народ. И люди, слыша богатырские шаги, говорили:

— То идут рыцари святого Влзлава. Их ничто не сможет остановить.

Так говорили люди, мой дорогой приятель. «Солдаты Маршала Сталина, — говорили люди, — вот эти рыцари-богатыри, которые вернут нам счастье».

Давно родилась легенда о святом Влзлаве в сердце чешского народа. Теперь жизнь дописала к ней яркую кончину. Отныне каждый чех неразрывно связывает свое счастье, связывает имена легендарных чудо-рыцарей, чудо-богатырей с машинами именами мой боевой друг, с бессмертным именем нашего народа

Юрий Левитанский.

Г 750561.

АДРЕС

9. květen 1945 – Den vítězství nad fašismem

80. výročí vítězství nad fašismem

Toto výročí jako každoročně oslavíme s Rusy na pohřebišti v Brně.

Nikdy nelze zapomenout oběti Rudé armády a Rumunské armády na osvobození Moravy a Brna. Díky šesti tisícům rudoarmějců a jednomu americkému letci padlému v boji o Brno můžeme dnes

žít a k naší hanbě mohou žít i ti, co sem tahají sudeťáky a plijí na památku osvoboditelů. Ti jednou padnou na smetisko dějin a my nikdy nezapomeneme na osvobození.

Píši to jako pozůstalý po obětech nacismu, Osvětimi Breslau a sekýrární Pankrác, a žvanění vládců o smířování se sudety, se zločinci nacismu a fašismu, zásadně odmítám. Odmítám, stejně jako náš Český svaz protifašistických bojovníků, prosudetskou a zbrojní politiku vládců Česka (což je Hitlerův název pro české země).

Dr. Jiří Jaroš Nickelli,
ČSPB, z.s. Brno

Na válku nelze nikdy zapomenout

V tento nezapomenutelně památný den si často vzpomenu, že jako chlapec, který již vnímal dění kolem sebe, jsem viděl některé hrůzy války v tehdejší nikoliv historicky neznámé středoslovenské obci Víglaš v nynějším okrese Detva.

Do našeho domku na horním okraji obce se nakvartýrovalo nejdříve několik veličích Němců, poté Rumuni, a nakonec vojáci Rudé armády v závislosti od postupu fronty směrem na Zvolen a Banskou Bystrici, kde probíhaly těžké a obětivé boje.

My s matkou a jejími rodiči jsme se odebrali do sklepa, jiné východisko nebylo.

Viděl jsem v chlapeckém úžasu několik zabitých mladých vojáků s rudou hvězdou na čepicích u našeho domku a na zahradě, slyšel těžké sténání jejich raněných druhů, které se prapodivně mísilo s kvílením zasažených koní u plotu.

Průčelí našeho domu a zahradu zasáhlo několik dělostřeleckých granátů. Naštěstí tehdy, když jsme s matkou a babičkou byli ještě ve sklepe. Pár dní na to jsem viděl hořet do té doby zachovalý a proslulý Víglašský zámek nacházející se vzdušnou čarou asi 800 metrů, jenž pamatoval krále Zikmunda Lucemburského, Matyáše Korvína, některé bratříky Jana Jiskry z Brandýse nebo rovněž Marii Terezii, a po bombardování téměř lehl popelem i s vojáky, kteří se tam zakopali, aby bránili postupu nepřátelské pěchoty.

Když si vzpomenu na 9. květen, kdy kolem začíná kvést do živoucí krásy a vonět jarní nadějí barevný šeřík, vybavím se mi často v paměti tyto okamžiky.

A s nimi rovněž pomyšlení, jak muselo být kruté, že zejména ti mladí kluci, mající před sebou ještě celý dlouhý život, museli umřít v cizí zemi pro dobro jiných lidí, které vlastně ani nestihli trochu lépe poznat.

Naštěstí se k nim už nedostane, že někteří, zaslepení dobovou tendencí a přiživovanou zlobou si dnes nedokážou už ani v duchu připomenout, že oni umřeli vlastně proto, aby právě ti mohli žít!

JUDr. S. Suja, diplomat

Vážení čtenáři, osmdesáté výročí konce nejstrašnější války je v letošním roce široce připomínáno. Na různých místech jsou uváděny různé, pravdivé i polopravdivé údaje.

Pro mladší a střední generaci, která má, aniž by si to uvědomovala napůl vymyté mozky vládní propagandou a při tom starosti se zajištěním základních životních potřeb pro sebe a své rodiny je uvedené výročí méně zajímavé i složité k pochopení zároveň.

Většina však ví že "Válka je vůl!" Jsou pro bezpečí svých domovů, ale proti násilí i zbrojení. Považují řešení sporů na počátku třetího tisíciletí v civilizovaném světě válkami za nehumánní, nedůstojné a nepochopitelné.

Proto jsme požádali vybrané osobnosti společensko-politického života různých názorů, profesí, věkového složení... o osobní lidské zamyšlení nad tímto výročím pod názvem:

"Co mi přijde na mysl v Den vítězství – 9. května"

Ne všichni našli odvahu v dnešní rozbouřené době své vyznání napsat a redakci komunistického Dialogu poslat.

Těm odvážnějším děkujeme!

My, válečné děti

Můj ročník přicházel na svět v roce 1942, mnozí z nás dokonce v době heydrichiády, kdy bylo nařízeno stanné právo a denně přicházely zprávy o tom, kolik občanů bylo zatčeno, zastřeleno nebo posláno do koncentráku.

I v Budišově, tichém městečku na Českomoravské vysočině, se objevilo několik čet německých vojáků. Pročesávali okolní lesy a hledali ukryté židy. Byly zatýkány celé rodiny vojáků, kteří zmizeli v zahraničí.

Mladí lidé byli odváděni na práci do Říše, jiní kopali zákopy v Rakousku a v Bratislavě. Mezi nimi i můj otec. Podařilo se mu utéct a dědeček jej zazdil ve sklepe, kde se dočkal osvobození.

Tatínek byl nejen učitelem, ale i kronikářem obce, proto mi mnohé věci, jež jsem prožívala jako malá holčička vysvětlil, a tak zůstaly v mé paměti dodnes.

Již v roce 1939 byly vydány lístky na mýdlo, potravinové lístky a později i lístky na oděvy, na brambory a tzv. tabáčenky ke koupi cigaret a tabáku. Příklad byl malý a během válečných let se měnil. Úředně bylo povoleno pěstování 25 rostlin pro vlastní potřebu. Kuřáci nazývali tabák přílehlavým pojmenováním Domovina.

Na území Protektorátu byla ustanovena nová státní vlajka: vrchní pruh bílý, střední červený a spodní modrý. Nádražní budova, v níž bydlel můj děda, byla označena dvojjazyčným nápisem: Budischau – Budišov.

Stejně jako židliště starosty nebo obecní úřad. Židovský obchod pana Bäckera byl Jüdische geschäft. Obecní tabule byly žluté s černým pásmem.

Nahoře nápis německý, dole český.

V dubnu 1942 byly odvezeny dva zvony z budišovského kostela. Konala se i nařízená sbírka teplého prádla a kožichů pro německou armádu. (Mnoho se nesebralo.) V podzimních měsících se již citelně projevoval nedostatek potravin ve městech, látek a obuvi zase na venkově. Začal bujet „černý“ obchod, ovládaný tzv. „keřasy“.

Obce přepadávaly hospodářské kontroly. Kontrol se zúčastňovalo i německé četnictvo zvané „Schupo“ (Schutzpolizei). Rolníci i s nasazením vlastního života obilí schovávali a podpořovali své známé ve městech. Cesty do mlýnů byly těžké a velmi nebezpečné, přesto mlynáři mleli „na černo“ a nelekali se ani nejhorších trestů.

Dobře si pamatuji, jak se blížila fronta. Lidé kopali v lesích kryty, u cest zůstávala auta, tanky a děla ustupujícího německého vojska. Od Brna byl slyšet hukot a dunění, opakovaly se nálety ruských letadel.

O půl deváté dopoledne 9. května přijely do Budišova první ruské tanky. Jsme svobodní! Celý den a celou noc jely nepřehlédlné kolony ruského vojska směrem k Jihlavě a ku Praze. Tryskem projížděli ruští kozáci. Z lesů vylézali Němci, dávali se zajmout a shromažďovali se u četnické stanice...

PhDr. Jana Görčošová

P.S.: V příloze zasílám příspěvek do ankety ke Dni vítězství. Nápadů bylo mnoho, především jsme za ta léta zažili řadu neuvěřitelných příhod při hledání míst, kde zahynuli sovětské vojáci - a to nejen u nás, ale i na Slovensku, v Polsku, v Německu. Z děkovných dopisů od ruských pozůstalých by se dala sestavit kniha. U nás je tedy na prvním místě návštěva pomníčků po celé Moravě, neboť žádný z nich nesmí zůstat bez kytičky. Potkáváme se tam s členy vojenských historických klubů, s lidmi známými i neznámými.

Co nám přijde na mysl v Den vítězství – 9. května?

V první řadě si uvědomíme, jakou radost museli pociťovat především obyvatelé Prahy po té čtvrté – jak psal Jaroslav Seifert - „nejhorší“ noci, kdy měla nacistická vojska ještě tolik sil, aby krutě vraždila a pražské povstání udusila v krvi. Nedejme na řeči o tom, že by ho spasili vlasovci (ti spěchali zachránit svou vlastní kůži, než je dopadne Rudá armáda a tvrdě potrestá za zvěrstva, která spáchali na území Sovětského svazu) nebo americké jednotky (nesměly překročit demarkační čáru a – ostatně možná ani nespěchaly nechat se zabít v té evropské „zemičce“).

Z dnešního pohledu je toto datum, tedy 9. května 1945, symbolem pravdy o historii, cenzurně umlčované a ostrakizované, proto je zapotřebí ji neustále analyzovat a studovat, zkoumat archivní materiály, aby si především mladá generace – vyrostlá v období „prolhaného“ kapitalismu – dokázala vstřípnout pravdu o událostech druhé světové války.

Mnohé události jsou také různými „vykladači“ zkreslovány, některá fakta jsou účelově zamlčována, kupříkladu ze zpráv o bombardování Prahy a Plzně, Kralup nad Vltavou „vypadávají“ informace o tom, že to prováděla tzv. spojenecká vojska, tedy letci američtí a britští.

Jiný příklad. Mnohé dokumentární pořady kanálu Viasat history působí dojmem toho, že nejatraktivnějšími osobnostmi druhé světové války byli Adolf Hitler a jeho stoupenci, že je vlastně škoda toho, že všechny jejich zbraně „přišly vniveč“. Podíl Sovětského svazu na vítězství je všelijakým způsobem snižován. Nehovoří se o něm. Sovětské vojáci jsou dokonce představováni jako zrůdy, zabíjející bezbranné obyvatelstvo, znásilňující ženy a dívky, kradoucí předměty denní potřeby. Nějak se při tom zapomíná na to, že zločiny prováděli ve velkém měřítku i tak zvaní spojenečtí vojáci (viz: *Miriam Gebhardt v knize Als die Soldaten kamen, která uvádí cifru 270 tisíc znásilněných německých žen*). Ostatně podobnou scénu, znásilnění marockými vojáky, vylíčil italský neorealista Alberto Moravia v románu *Horalka*.

Příliš se nepřipomíná proslulý proslov Reinharda Heydricha ze dne 2. října 1941, ve kterém nastínil – ovšem s německou důkladností – budoucnost slovanských kmenů střední, východní a jižní Evropy. I on nebyl realizován díky rozhodnému postupu Rudé armády a dobytí Berlína, což vedlo k rychlému ukončení druhé světové války v Evropě.

Alena a Alexej Mikuláškoví

Památku na statečné antifašisty musíme hýčkat

Ještě před pár lety ve mně májové oslavy vzbuzovaly radost, vnitřní pocit klidu a míru. Bylo dobojováno a naše země se po dlouhých letech zhluboka nadechla svobody s vůní šefříku.

Ten dojem na dlouhé roky zůstal ve společnosti pevně ukotven a vsákl se i do nás, kdo jsme hrůzy válečných let neprožili. Dnes mi ale oslavy osvobození dělají vrásky na čele a v obavách vyhlížím, kdo přijde s takovou interpretací konce války, která trumfne všechny ty hloupé předchozí.

Dnes a denně čtu a slyším, a to i od lidí formálně vzdělaných, že v květnu 1945 nepřišlo osvobození, ale okupace. Je mi stydno. 144 tisíc pomníčků padlých rudoarmějců je tichými a trpělivými svědky osvobození naší vlasti, kterou ze svých vzdálených domovů přijeli nesobecky zbavit okovů nacismu.

Památku na ně i na všechny další statečné antifašisty musíme hýčkat pro budoucí generace, aby ji nevytlačila současná režimní propaganda, která z vítězů dělá poražené a z poražených hrdiny. Neprojdou!

Petra Prokšánová

Když se přiblíží Deň pabědy

Na mysl mi vytane neskutečné množství osobních dotyků i když jsem se narodil až po té nejstrašnější válce. Snad budu mít někdy chvilku vzpomínky učesaně sepsat, ale dnes mi milý čtenáři dovolu jen pár střípků a do duše nesmazatelných zářezů.

✓ Z vyprávění rodičů a prarodičů si vybavím mučení mého táty na Pankráci, kdy s úsměvem říkával že od té doby neměl problémy se zubama..., kdy maminka pod smradlavým hadrem na podlahu měla chleba a brambory pro sovětské zajatce na gestapu v Hořicích v Podkrkonoší, kde uklízela..., kdy mě později táta věnoval valtrovku pistoli německého důstojníka, když jej v květnových dnech v Hořicích odzbrojoval...

✓ Jako mnoho mých dětských i dospělých přátel jsem byl ovlivněn knihami Fučíka, Drdy, Ostrovského... filmy *Osud člověka*, *Májové hvězdy*, *Příběh opravdového člověka*, *Hořící sním*, *Osvobození* a mnoha dalšími i – a tady musím přiznat že dodnes – poválečnými válečnými písněmi v podání Alexandrovců a dnes unikátním souborem Tureckovo. Nedívím se, že musí naši dnešní, námi placení rusofobové zakazovat jejich hostování a poslouchání...

✓ Až k breku mě v dětství dostávali mí starší bráchové, když při nějakém sportovním střetnutí se sportovci Sovětského svazu říkali, že jim to musíme nechat za to, že nám dali obilí. Teprve později jsem pochopil, že jsme je naučili hokej hrát tak

dobře, že pak porážela sovětská „sborna komanda“ všechny. Naštěstí to vždy zachraňoval můj "bůh" táta, když mě pohladil a poznamenal, že to není pravda, že sověti jsou naši skuteční bratři, jen o něco větší a silnější...

✓ Byla pro mě vždy čest stát v pionýrském kroji čestnou stráž každoročně na Klárově u památníku zahynuvších Rybalkových tankistů. Paradoxem bylo, že jsem jen pár metrů nad tímto památníkem sundával o mnoho let později několik let fáračky v teskobaráku při výstavbě - stavby Československo-sovětského přátelství - tedy metra.

✓ Život mě také zavál téměř do všech republik bývalého Sovětského svazu. Zažil jsem veterány na kurské duze..., objímali mě starší ženy v Buzuluku jako dík za Svobodovce, kteří se tam připravovali na boj s nepřitelem..., nechal mě jeden neznámý spolupracující inženýr při noční jízdě lůžkovým vlakem do Prahy pod mým polštářem knihu s celostránkovým poděkováním Svobodově armádě a Čechoslovákům za osvobození Kyjeva, kterou zrovna četl a když jsem spal tak v Kyjevě vystoupil...

✓ Nejsilnější vzpomínky vytanou, když si připomenu manéžní náměstí a náměstí Karla Marxe v Moskvě 9. května 1985, tedy 40 let po válce, když jsem jimi procházel se sevřenou duší a viděl ze všech stran staré i mladé ženy a muže s cedulkami a fotografiemi se jmény svých rodných s prosbou, zda někdo náhodou neví, kde jsou pohřbeni, kde skončili, jestli někdo neví, kde bojovali... Když si na to vzpomenu, sevře mě hrůza a stud za nomenklaturu duševních zlodějů a lhářů, která u nás vládne. Dodnes statisíce rodin v bývalém Sovětském svazu neví, kde jsou a zda vůbec, pochování jejich blízcí – synové, tátové, dědové...

✓ I na našem československém území je pohřbeno mnoho bezejmenných rudoarmějců. Nelze než zázrakem nazvat skutečnost, kdy po 70ti i více letech našli příbuzní ze zemí bývalého Sovětského svazu své padlé u nás, pomohli důstojně upravit památníčky a poděkovat našim vlastencům za neutučající starost a práci. O neuvěřitelných zázracích může vyprávět PhDr. Jana Görčošová, Honza Gara, naše organizace Klubů českého pohraničí, Vděčnosti, Slovanské vzájemnosti a další. Jen si tak v duchu říkám, jak bych se asi já dnes tvářil, kdyby můj táta někde daleko jako jeden z mnoha bezejmenných padl za osvobození úplně cizího národa a ten národ dnes na něj plival?! Naštěstí jsem přesvědčen, že jsou národy mé vlasti moudřejší než jejich prezident, vláda či parlament.

✓ Právě pro hyenismus kapitalismu, jenž infikoval naše vlády rychleji než plané neštovice rusofobií a antikomunismem - jsem začal vydávat literaturu faktů, které všechny ty dnešní bludy na internetu a ve sdělovacích prostředcích šířených placenými respondenty, rychlokvašenými rádoby historiky a hloupými pisálky - vyvrací. O to tragičtější je skutečnost, že za pár let neokapitalismu u nás snad pod tíhou zlatého telele poklesl stupeň vzdělanosti našich zákonodárců, vědců, politiků zkrátka inteligence na úroveň zaměstnanců Masarykovy univerzity v Brně (teď jsem možná pedela urazil) a nejsou

schopni pochopit, že Den vítězství určuje vítěz a ne kolaborant.

✓ Dnešní poslední pozastavení nemohu zakončit jinak než jako každoročně - v duchu pozvednout stakan vodky a in natura jít položit kytičku květin k památníku rudoarmějců!

Děkuji vám bratři Slované, děkuji všem národům bývalého Sovětského svazu za neskutečné hrdinství a obětavost s kterou jste porazili celoevropský fašismus, za to, že jsem mohl alespoň první polovinu života prožít v míru, v práci pro lidi a ve štěstí s milovanými kolem sebe.

Milan Havlíček, člověk

Úsilí o mír je tím nejdůležitějším

K nejvýznamnějším a nejslavnějším dnům naší historie bude bezpochyby navždy patřit 9. květen 1945. Den, kdy bojující povstalecká Praha přivítala s vděčností vojáky Rudé armády - své osvoboditele vedené hrdinným maršálem Sovětského svazu Ivanem Stěpanovičem Koněvem. Tehdy bylo dovršeno vítězství Rudé armády a dalších armád států protihitlerovské koalice nad fašistickým Německem. V Evropě skončila

Druhá světová válka, dosud největší válečný konflikt, ve kterém přišly o život desítky milionů lidí.

Slavné dějiny boje proti fašismu jsou však v současnosti soustavně napadány těmi, kdo se snaží o jejich falzifikaci, pošpinění či úplné vymazání z historické paměti. Součástí této kampaně je i systematické odstraňování připomínek hrdinů protifašistického odboje z veřejného prostoru, jakými byli například Julius Fučík, Jožka Jabůrková, Jan Šverma a mnoho dalších z dlouhého zástupu těch, kteří v boji za svobodu naší vlasti položili svůj život. Totéž se však týká i vojáků Rudé armády, jichž jen při osvobozování Československa padlo na 140 tisíc. Na oběti všech hrdinných bojovníků proti fašismu však nesmíme nikdy zapomenout!

I osm desetiletí od vítězství nad hitlerovským Německem je proto odpor proti nebezpečí fašismu stále aktuální. Fašismus vždy představoval nejreakčnější a nejagresivnější hnutí, sloužící v době krize kapitalismu jako otevřená teroristická diktatura velkého kapitálu. Přestože je možné nalézt v různých zemích a obdobích dílčí odlišnosti, jeho podstata je pořád stejná: **agresivní antikomunismus, šovinismus a rasismus, perzekuce demokratických sil, vojenské expanze...**

Není náhodou, že ti, kdo se dnes hanebně snaží všemožnými prostředky prosadit prepisování a falzifikaci dějin Druhé světové války a boje proti hitlerovskému fašismu, stojí zároveň i v první linii podpory imperialismu a jeho stupňujících se válečnických snah.

I dnes proto patří zápas za mír stále k nejdůležitějším a nejaktuálnějším otázkám.

I z tohoto důvodu je nezbytné pozvednout heslo boje proti nebezpečí války a odmítnout navyšování vojenských rozpočtů, aktuální stupňování napětí na evropském kontinentě, účast českých ozbrojených sil na zahraničních agresích a okupacích i přítomnost cizích vojsk na území České republiky.

Důležitým požadavkem všech mírumilovných lidí pak musí být ukončení členství naší země ve vojenském agresivním Severoatlantickém paktu NATO a změna zahraniční politiky tak, aby byla založena na suverenitě, mezinárodní spolupráci a míru. Více než kdy jindy je pak třeba právě dnes říci nahlas, odhodlaně a zcela jednoznačně:

„Nikdy více války! Nikdy více fašismu!“

Milan Krajča

**POTKAJÍ SE MAFIÁN,
PODVOVNÍK, ZLODĚJ,
NARKOMAN A IDIOT.
TO NENÍ VTIP ALE
ZASEDÁNÍ VLÁDY. 😏**

Prvomájová deklarace Světové odborové federace 2025

Mezinárodní třídně orientované odborové hnutí, pracující a radikální odbory po celém světě uctívají bojem 139. výročí boje dělníků v Chicagu v roce 1886. Světová odborová federace, historicky nejvýznamnější mezinárodní odborová organizace, zastupující více než 105 milionů pracujících po celém světě, vysílá srdečné a bojovné poselství všem dělníkům a zemědělcům, obyčejným lidem dřiny a práce, u příležitosti Mezinárodního dne pracujících, jenž představuje trvalý a jasný milník boje.

Letošní První máj se časově shoduje s 80. výročí SOF, jež se zrodila v popelu nejničivější války v dějinách lidstva v revolučním čerstvém vzduchu velkého antifašistického vítězství národů se Sovětským svazem v čele, a završuje osm desetiletí nepřetržitého a nepřerušovaného boje za práva pracujících, za spravedlnost a společenský pokrok, proti všem formám diskriminace, proti válkám a imperialistickým intervencím, proti vykořisťování člověka člověkem.

Poselství i požadavky chicagských průkopníků z roku 1886 i potřeby, které nevyhnutelně vedly k založení SOF, jsou i dnes aktuální a nezbytné. Krize kapitalismu se prohlubuje a zobecňuje. Společenské nerovnosti se dramaticky prohlubují. Demokratické svobody a práva odborů jsou pod útokem po celém světě a imperialistické války a intervence jsou na denním programu.

Genocida Palestinců v Gaze a na Západním břehu, bombardování v Libanonu a dalších zemích širšího blízkovýchodního regionu s podporou a povzbuzením USA, EU a jejich spojenců pokračují a ve vší své velkoleposti odhalují pokrytectví, cynismus a nelidskou povahu imperialismu.

Zároveň se globální výdaje na obranu loni zvýšily na 2,46 bilionu USD, přičemž

v zemích Asie, Blízkého východu, severní Afriky a Evropy došlo k velkému navýšení rozpočtu. Zejména existují příklady zemí, které své výdaje na obranu téměř zdvojnásobují. Prezident USA Trump zároveň vyzývá k minimálním výdajům ve výši 5 % HDP mezi členy NATO a summit Evropské komise rozhodl o financování 800 miliard eur na vojenskou výzbroj v rámci projektu ReArm EUROPE (Přezbrojte Evropu).

Posun směrem k válečné ekonomice je pro vládnoucí kruhy kapitalismu jednoznačně prioritou, neboť podněcuje ziskovost nadnárodních monopolů a expanzi geopolitické moci rozvinutých imperialistických států.

Tyto nové masivní nárůsty vojenských výdajů, kromě toho, že ohrožují světový mír a bezpečnost, znamenají také ještě tvrdší politiku úsporných opatření a prohlubující se sociální nerovnost. Prostředky, které by byly určeny rodinám, pracujícím a obyčejným lidem, jsou seškrtány a odkloněny na přezbrojení a občanská a sociální práva a svobody jsou opatrovány, protože při přípravě na válku není dovoleno mít jiný názor.

SOF a třídně orientované odbory důrazně odsuzují válečné přípravy buržoazie. Lidové vrstvy nemají z nové rozšířené a všeobecné války nic jiného než smrt, chudobu, ničení, útočiště a strádání. Požadujeme výdaje na současné potřeby pracujících a národů. Požadujeme odpovídající vzdělání a zdravotní péči a ne zbraně. Požadujeme důstojné pracovní a životní podmínky, a ne munici a rakety. Požadujeme výdaje na kulturu, sport a rekreaci, a ne na stíhací letouny a vojenská plavidla.

Požadujeme opatření proti rostoucí inflaci a životním nákladům, které narušují životní úroveň. Jsme proti privatizaci, outsourcingu a pružným formám práce, které zesilují nejisté zaměstnání a vy-

kořisťování, spolu s prodlouženým věkem odchodu do důchodu.

Pracující a sociální výdobytky jsou pod neustálými útoky a výzvami podkopávajícími pracovní práva, kolektivní smlouvy a demokratické svobody. Bezpečnost na pracovišti zůstává zanedbávána a způsobuje každodenní zranění a úmrtí. Navzdo-

ry globálním výzvám zaměstnanci pasivně neakceptují protidělnické útoky na svá práva a svobody. Miliony lidí mobilizují po celém světě za důstojnou práci a ochranu odborů a sociálních práv, přičemž členové SOF mají být pevně v čele těchto bojů. Reakcí buržoazních vlád na spravedlivé lidové požadavky je zostření státní represe a autoritářství. Zaměstnavatelé a vlády se zároveň pokoušejí manipulovat s bojem o práci a sázejí na roli žlutých odborů a zkompromitovaných odborových předáků.

V naší době je zřejmé, že předpokladů pro skutečně důstojné pracovní a sociální životní podmínky pro všechny pracující existuje nadbytek. Třídně orientované odborové hnutí bojuje za to, aby obrovské výrobní kapacity nebyly využívány ke zvyšování zisků kapitalistů a vytváření nepředstavitelného bohatství pro několik, ale k zajištění důstojných životních a pracovních podmínek pro ty, kteří vytvářejí a produkují bohatství.

Organizace a boj je jediná cesta, která může zvrátit stávající realitu bídy, vykořisťování a sociální nespravedlnosti. Zbraní pracujících všude na světě je solidarita a internacionalismus. SOF zůstává pevně oddaná těmto zásadám. Pokračuje ve své osmdesátileté cestě se stejnou vizí, která inspirovala její založení: pro svět bez válek a imperialistických intervencí, bez vykořisťování a diskriminace. Svět, kde práce bude trvalá, stabilní, regulovaná a bezpečná.

U příležitosti prvního máje 2025 vyzývá SOF třídní a radikální odbory po celém světě, aby převzaly iniciativy a zorganizovaly letošní kampaň a aktivity pod heslem: **"Jejich zisky nebo naše životy - naděje leží na lidových bojích!"**

NE válečné ekonomice

ANO třídním bojům - proti imperialistickým válkám a intervencím, - proti kapitalistickému vykořisťování, - za uspokojení současných potřeb pracujících.

Nechť vlajka SOF hrdě vlaje spolu s vlajkami radikálních odborů v nepřerušovaném třídním boji za stabilní práci s právy, sociálním zabezpečením, svobodnou veřejností a všeobecným zdravím a vzděláním, důstojný život. To bude nejvyšší a řádná oslava slavného osmdesátiletého běhu bojů, obětí a důstojnosti mezinárodního třídně orientovaného odborového hnutí.

**AŽ ŽIJE PRVNÍ MÁJ!
AŽ ŽIJE INTERNACIONALISTICKÁ
SOLIDARITA!
AŽ ŽIJE 80. VÝROČÍ SOF!**

17. dubna 2025

Centrála Světové odborové federace

**INSTITUT ČESKÉ LEVICE zve spolu s KV KSČM Praha,
Klubem mezinárodní politiky a Klubem společenských věd
na informačně-diskusní podvečer
s Jiřím Horákem a Vladimírem Chaloupkou
na téma
ANTIFAŠISTICKÉ FÓRUM V MOSKVĚ
(80 let po porážce fašismu a osvobození)
který se koná
v pondělí 12. května 2025 od 17 hodin
v místnosti č. 76, I. patro (Politických vězňů 9, Praha 1)**

„Strach z úspěchu komunistů číší z této iniciativy na sto honů!“

Petra Prokšanová o návrhu SPOLU

Jednička pražské kandidátky STAČILO! Petra Prokšanová promluvila o iniciativě SPOLU, která chce přirovnat komunismus k nacismu. „Byli to právě nacisté, kdo zakázal komunistickou stranu a její členy systematicky likvidoval,“ řekla pro neČT24.

Načasování návrhu podle ní mluví za vše.

Poslanci koalice Spolu navrhuje přirovnat komunismus k nacismu a následně za podporu těchto hnutí trestat. Jak tento návrh vnímáte?

Je to samozřejmě naprosto nehorázná a zároveň alarmující. Je to zřejmá snaha bagatelizovat nacismus, který usiloval o vyhlazení celých národů včetně toho našeho. Zároveň to byli právě nacisté, kdo zakázal komunistickou stranu a její členy systematicky likvidoval. Snahy o zákaz propagace komunismu přichází v různých vlnách již 35 let, ale ani ve veřejnosti nikdy nenašly širší podporu. Navíc se podívejme, kdo dnes stojí za touto iniciativou – je to účelově zřízený Ústav pro studium totalitních režimů a politické neziskovky, které vytvářejí umělé problémy a našeptávají různým poslancům svá přání. A tak namísto toho, aby se vláda věnovala skutečným problémům lidí, jako je nedostupné bydlení, enormní zdražování potravin, extrémní ceny energií, věnuje se zavádění cenzorských praktik a šikaně politické opozice.

Poslanci přišli s tímto návrhem nyní, půl roku před volbami, po nichž by se KSČM jako součást STAČILO! mohla opět vrátit do Poslanecké sněmovny. Vnímáte to i jako útok proti vám?

Strach z úspěchu komunistů číší z této iniciativy na sto honů. Vládní poslanci si moc dobře uvědomují, že jejich asociální politika ublížila mnoha lidem od pracujících až po seniory, což jim sami lidé dávají hlasitě najevo. Lidem chybí ve Sněmovně autentická radikální levice, která bude nekompromisně vystupovat na obranu jejich práv. A takovou politickou silou byli vždy právě komunisté a jsou jí i dnes. STAČILO! vzniklo jako protiváha současné vlády a stalo se silným hlasem umlčované většiny. Z toho mají lidé zamotaní do různých kampeličkových afér, Dozimetru, nepotismu a klientelismu oprávněné obavy, a protože změnit veřejné mínění se jim po tom všem nepovede, myslí si, že to vyřeší omezováním demokratické diskuze a zákazy.

Poslancům totiž vadí, že na veřejných akcích komunistů se nyní čas od času objevují symboly srpu a kladiva. Podle návrhu by za to mohlo hrozit až pět let vězení. Proč poslancům ne-

vadila veřejná akce neonacistického pluku Azov v Praze nebo diskotéky Bandera party v Plzni?

Symbole srpu a kladiva se na akcích komunistů objevovaly vždy. Je to symbol vítězství pracujících – jak nad kapitálem, tak nad fašismem. Pokud chce někdo trestat propagaci ideálů rovnosti, svobody, internacionalismu a antifašismu, musíme se ptát, na jaké straně stojí. S tím jde ruku v ruce i to, že v posledních letech jsme svědky stále intenzivnějších snah o přepisování historie, které různými rezolucemi podporuje i Evropský parlament. Není to nahodilé, je to řízený proces, který má rozmlžit příčiny, průběh i závěr druhé světové války, vyvinutí nacistické Německo z jejího rozpoutání a snížit zásluhy Sovětského svazu na jejím ukončení. Sledujeme odstraňování antifašistických pomníků, přejmenování ulic, přepisování učebnic, ale i to, že dnešní mocní přehlížejí různé projevy fašismu se zřejmou snahou je normalizovat. Proti tomu my komunisté dlouhodobě vystupujeme a naprosto odmítáme, aby se na základě tupé rusofobie vplížil do společnosti fašismus, kterému kapitalistický režim vždy servilně umetal cestičku.

Je nutné zmínit, že tento návrh vznikl v předvečer 80. výročí vítězství nad nacismem. Vnímáte to jako snahu o znehodnocení osvobození Československa Rudou armádou?

Odpovím osobním zážitkem. Pohybuji se v akademickém prostředí, věnuji se tématu kolektivní paměti a zejména právě přepisování historie, proto navštěvuji různé konference pořádané nejen univerzitami, ale i paměťovými institucemi. Pravidelně na nich z úst formálně vzdělaných lidí zaznívá, že „kdo mluví o květnu 1945 jako o osvobození, ten podlehl bludu Stalinské propagandy“ nebo že „o osvobození může mluvit jen nesvéprávný člověk, protože šlo o začátek okupace“. S tím, jak ubývá pamětníků, z veřejného prostředí mizí připomínky hrůz druhé světové války a z učebních osnov dějepisu se stává ideologická propaganda dnešního režimu, reálně nám hrozí, že dojde k přepsání části naší národní historie. V tom jako společnost nesmíme selhat. Nesmíme dopustit, aby se zapomnělo na to, že nacisté měli v plánu náš národ vyhladit a že jen díky obrovské oběti Sovětského svazu byla naše země OSVOBOZENÁ z nacistického područí. 144 tisíc padlých rudoarmějců je snad dostatečným mementem. A kdyby přeci jen ne, každý si může jet osvěžit paměť do Lidic, Ležáků nebo Terezína.

Děkujeme za rozhovor! 10. dubna 2025

Petra Prokšanová
kandidátka za KSČM v Praze

Jsem komunistka. A ty bys byl taky, kdybys věděl, co to znamená.

KSČM

Pruty knížete Svatopluka

Nepřátelé Slovanů od pradávna podporovali každou názorovou a postojoyou nejednotu Slovanů a využívali jí. Není tomu jinak ani v současné době. I dnes se vůdcové velmocí řídí starým římským imperalistickým principem: „Rozděl a panuj!“

Studená válka skončila počátkem 90. let minulého století slavnostním sjednocením rozděleného Německa, a zároveň všeobecným rozbitím všech perspektivních slovanských států. Rozděleno bylo hrdé Česko-slovensko na oslabené Česko a malé Slovensko. Početní Rusové se separativně rozštěpili na Velkorusy,

Divide et impera, rozděl a panuj!

Bělorusy a Malorusy (Ukrajince). A u nich nepřestává zahraniční podpora rozbičských „majdanů“ a vzájemných vojenských konfliktů.

Všechno to ovšem pod závaly živých zahraničních hesel o demokracii a lidských právech a o právech (některých) národů. Stejně propagandisticky zaštiťené bylo nelítostné válečné zničení Jugoslávie, rozbití společného státu Srbů, Chorvatů, Slovinců a Makedonců.

Dnes je tam hrstka závislých vazalských balkánských zemiček. Takový je výsledek

nelidského bombardování, mezinárodního pronásledování nepoddajných vůdců a ovšem - neprodyšné propagandy ze strany útočících velmocí. Válčí se pod prapory manipulativních, podvržených hesel, jimiž se bohužel i někteří Slované dají oklamat a svést.

I dnes, po uplynulých staletích, se právem můžeme ptát: Kde zůstalo varování knížete Svatopluka z Velké Moravy? Proč příslušníci slovanských národností nedrží při sobě a proč dovolí, aby byli velmocenskými zájmy, podvodem a násilím od sebe odtrženi? Vráť se někdy „Svatoplukovy pruty“ zase k sobě?

Prof. PhDr. Stanislava Kučerová, CSc.

Heinrich Mann, bratr Thomase Manna a po právu jeden z nejvýznamnějších německých spisovatelů 20. století, zemřel v exilu v Kalifornii před 75 lety, 11. března 1950.

Jeho literární tvorba, hluboce se zabývající společenskou

spravedlností a politickými změnami, je dodnes aktuální. Mannovo psaní je definováno ostrou kritikou převládajících společenských poměrů své doby, zejména mocenských struktur Wilhelmské říše (Německa za panování císaře Viléma - pozn. překl.). Jeho romány jsou literárními mistrovskými díly a kriticky odrážejí ducha jedné éry.

Založení Německé říše v roce 1871 znamenalo počátek autoritářského národního státu ovládaného militarismem, poslušností autoritě a nacionalismem pod pruským vedením. Tento systém představoval zájmy vládnoucích tříd – zemské aristokracie a buržoazie – které si udržovaly moc represí. Za vlády Viléma II. po roce 1890 se říše stala agresivní imperialistickou mocností, která odrážela potřebu kapitalismu po globální expanzi a vedla k první světové válce.

Poddaný (1914, publikováno v angličtině jako *The Loyal Subject* v roce 1998) od Heinricha Manna zachycuje podstatu vilémovského Německa a kritizuje roli buržoazie při podpoře vládnoucích struktur. Román je součástí Mannovy Říšské trilogie, která zahrnuje romány *Chudáci* (1917) a *Hlava* (1925). Tato díla jsou milníky politické literatury, zabývají se společenským vývojem doby a zasazují se o svržení stávajícího režimu, které nakonec vyvrcholilo revolucí v roce 1918.

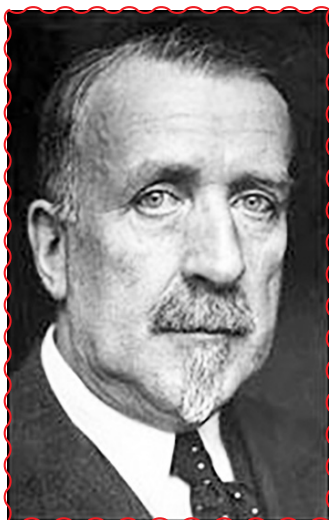
Poddaný, Mannův nejslavnější román, je mistrovským dílem i ostrou společenskou kritikou. Satirizuje německého občana za vlády Wilhelma II., odhaluje mechanismy moci, podřízenosti a oportunismu uvnitř říše. Ústřední postava, Diederich Hessling, ztělesňuje typ pokorného subjektu, který se slepě podřizuje autoritě a zároveň usiluje o moc, aby utlačoval druhé. Hessling se vyvíjí z ustrašeného mladíka v nemilosrdného průmyslníka a místního politika, který předvádí odlidšťující účinky autoritářství.

Hesslingova výchova v autoritářské domácnosti a jeho působení na učitele, který oslavuje francouzsko-pruskou válku, jsou příkladem hluboce zakořeně-

ného šovinismu v německé společnosti. Učitelovo učení nenávisti a dobývání připravuje Hesslinga na budoucí války a odráží, jak byla buržoazie podmíněna

Heinrich Mann: »The Loyal Subject«

(Ostrá analýza moci a podřízenosti v den 75. výročí spisovatelova úmrtí)

imperialismem. Děj románu v 90. letech 19. století, ve fiktivním městě Netzig, vychází ze skutečných historických událostí, jako byly pouliční nepokoje v roce 1892, výročí válek za osvobození v roce 1813 a Zabernská aféra (Zabern - město v Alsasku, kde došlo v roce 1813 ke střetu civilistů s pruskou vojenskou mocí - pozn. překl.), a vytváří živý obraz doby.

Mann paroduje Bildungsroman (román o vzdělání), ale Hesslingova „výchova“ kontrastuje s liberálními humanistickými ideály. Jeho výchova, místo aby pěstovala morální zralost, ho formuje v nástroj utlačovatelské moci: sebezapření nahrazuje sebeobjevování. Stává se z něj „tvrdý“ muž, který se bez debat podřizuje autoritě a ztělesňuje zkaženého ducha doby. Jeho interakce s ostatními, zejména se ženami, odhalují jeho citový chlad a oportunismus, zrcadlící jeho podřízenost společenským normám a mocenským strukturám.

Hesslingův vzestup v podnikání, armádě, byrokracii a církvi odráží, jak podřízenost a konformita s vládnoucími strukturami umožňuje osobní úspěch. Jeho charakter vystihuje podstatu imperialistické buržoazie: chamtivost, hlad po moci a odlidštění. Román také staví do kontrastu upadající liberální buržoazii, reprezentovanou postavou starého Bucka, s rodícím se imperialistickým typem ztělesněným Hesslingem. Buckův tragický skon symbolizuje zničení humanistických ideálů silícím imperialistickým řádem.

Mannův pohled na společnost však nebyl bez rozporů. Jeho perspektiva ho vedla k tomu, že nově vznikající společnost vnímal jako ovládanou jediným, všudypřítomným myšlením, které také formovalo jeho zobrazení sociální demokracie jako součásti kapitalistického systému poroby. Příkladem tohoto zjedno-

dušení je postava Napoleona Fischera, odborového předáka a Hesslingova protivníka. Fischerův neúspěch, navzdory jeho náhledu do třídního boje, je připisován jeho oportunismu.

Navzdory těmto rozporům zůstává Mannovo dílo velmi významné. Jeho romány jsou nejen literárními mistrovskými díly, ale také zdůrazňují nutnost společenských změn. Mannův optimismus, zejména jeho naděje na revoluční převrat, dává jeho dílům otevřenou perspektivu.

V Poddaném to symbolizuje bouřka narušující oslavu zřízení na konci románu. Bouře, přicházející „tam, kde byly masy“, předznamenává nevyhnutelnou revoluci.

Poddaný je jak ostrou uměleckou kritikou buržoazně-aristokratických mocenských struktur, tak dílem s hlubokou historickou a politickou hloubkou. Mann úspěšně zhustil ekonomicko-politické procesy své doby do literárního obrazu a odhalil morální zkaženost systému. Román vznášá zásadní otázky o moci, porobě a odporu a poukazuje na odpovědnost umělců odhalit mocenské vztahy a provést změnu.

Heinrich Mann napsal ve své slavné eseji Zola z roku 1915: „Říše, která byla založena výhradně na násilí, a nikoli na svobodě, spravedlnosti a pravdě, říše, kde se pouze vydávají a poslouchají roz-

kazy, vytvářejí se zisky a lidé jsou vykořisťováni, ale nikdy respektováni, nemůže triumfovat, bez ohledu na to, jak velká je její moc.“ Jeho slova se ukázala jako jasná, rezonovala v dozvucích obou světových válek a zůstávají platná pro všechny imperialistické války.

Literární odkaz Heinricha Manna vybízí ke kritickému zkoumání toho, jak militarismus a imperialismus systematicky deformují a poškozují psychiku jednotlivců, a zasazuje se o humánní společnost.

U příležitosti 75. výročí jeho smrti stojí za to znovu objevit jeho dílo a znovu se zabývat otázkami spravedlnosti, rozumu a lidské důstojnosti, které jsou v něm obsaženy.

Heinrich Mann zůstává autorem, jehož hlas rezonuje dodnes.

Jenny Farelová,

*z měsíčníku KS Irska The Socialist Voice
přeložil Vladimír Sedláček*

(V něm. originálu „Der Untertan“, česky „Poddaný“, vydáno v češtině 1925)

Velmi inteligentní lidé od počátku věděli, že americká proxy válka proti Rusku prostřednictvím Ukrajiny je předem prohraná proto, že Rusku jde o život a že válka je střetem potenciálů válčících stran. Jenže ukrajinský válečný potenciál je několikrát násobně menší než ruský skoro ve všech ukazatelích a kvalitativně zaostává nejen v raketových zbraních, letectvu, vzdušné obraně, logistice, ve schopnosti rychle se učit a zavádět novinky ve zbraních i taktice, ale Ukrajina, na rozdíl od Ruska, nemá zejména jaderné zbraně.

Průměrně inteligentní lidé to věděli od ukrajinské porážky u Mariupolu, Arťomovska (dříve Bachmutu) a Avdějevky, kde již Rusové natrvalo převzali strategickou iniciativu, kterou jen posílil z vojenského hlediska hloupý ukrajinský vpád do ruské Kurské oblasti.

NATO, Evropská unie a česká vláda to však jako americky disciplinované, a tím i momentálně zaostalé, nechápou dodnes, i když samy Spojené státy jsou díky Donaldu Trumpovi už někde úplně jinde.

Hrozba světové války

Ani Spojené státy a jejich spojenci v NATO nedokážou Ukrajině poskytnout rozhodující vojenskou pomoc, a je pro ně objektivně zcela nepřijatelná možnost vyvolání jaderného konfliktu a světové války. Na jednu stranu se v USA radovali, jak lacině a bez vlastních ztrát na lidech oslabují Rusko (M. Pence), ale z druhé strany se vyhýbají přímému střetu armád NATO s ruskou armádou a zmenšují dolet Ukrajině dodávaných raket, protože za ním už na Ruském území leží vojensko-strategické cíle, jejichž napadení by Rusko mohlo podle své jaderné doktríny pokládat za důvod k nasazení atomových zbraní.

Slepá ulička politiky USA

Teprve po vstupu Ruska do války na straně Luhanské i Doněcké lidové republiky v únoru 2022 si prezident Biden a jeho nejbližší okolí uvědomili, že kamkoliv se válka ubere, bude to pro Spojené státy vždy špatným směrem. Vítězství Ruska ve válce pro ně bylo nepřijatelné od samého počátku. Ani o něm neuvažovali, dokonce si nejprve mysleli, že se Rusko zhroutí už pod smrtí sankcí. Jenže to se nestalo a pak si uvědomili i to, co měli vědět od počátku – totiž, že pokud by Rusko prohrávalo, sáhlo by k jaderným zbraním, a to by bylo ještě horší.

Vnitřní boj o moc v USA způsobil, že tu hroznou chybu vedoucí k bezvýchodnosti z válečné situace Joe Biden ani nemohl otevřeně přiznat, aby se sám nevyřadil z dalšího boje o Bílý dům, protože, jak již dlouho tvrdí Donald Trump, za válku na Ukrajině může Joe Biden, a hlavně Zelenskýj, a že pokud by byl prezidentem on, nikdy by k ní nedošlo. Mimochodem, všimněme si, že důvod války na Ukrajině prezident Trump se svou kovbojskou přímočarostí nespojuje s ruskou agresí tak, jako potouchlá česká vláda.

Američané snad už konečně pochopili po dlouhých letech nejen to, že nikdy nebyli jedinou supervelmocí, a když, tak jen zdánlivě, ale i to, že proxy válkou s Ruskem prostřednictvím Ukrajiny ničeho nedosáhnou. Po malém zaváhání jim jako »jediné supervelmoci« k prozření v mezinárodně politických reáliích pomohla pouhá zkouška »Orešnika« s hlavicí bez jakékoliv nálože, natož atomové.

Pro USA není tak důležité, aby ve válce zvítězily, jako jejich zisky největšího výrobce zbraní na světě podmíněné neustálým válčením. Také jsme jako člen NATO povinnými odběrateli jejich předražených zbraní.

Již 36 trilionů dolarů státního dluhu – to je hlavní starost USA, který při slábnoucím dolaru stále roste. Zejména odtud

pochází jejich snaha ovládnout ukrajinské přírodní bohatství i tlak na Kanadu, Panamu pro průplav, Dánsko s Grónskem a další státy, které se jim nemohou bránit. V ohrožení je i Evropská unie a Česká republika. Ta dvojnásobně, protože na nás se navíc hojí také silné státy Evropy.

Třetí cíl americké proxy války proti Rusku

Měli bychom převzít náklady na ukrajinskou válku a zvýšit výdaje na obranu, tj. platit americkým zbrojovkám za něco, co nejen, že nikam nevede, ale dokonce nás ohrožuje. A proč, když Ukrajina ani není členským státem NATO, takže se nás to jako členů obranné organizace pouze členských států vlastně netýká? Toto americké přání, či spíše pokyn, nám nechtěně, leč výstižně sděluje, že po Rusku a Ukrajině je třetím cílem americké proxy války proti Rusku prostřednictvím Ukrajiny Evropská unie a v ní i Česká republika. Také to vyvolává pnutí v NATO, jenže k čemu vlastně je? Už je nahrazováno systémem dvoustranných smluv.

Vládní politici nám ve spojení s mnoha cizími (ne-)mocemi, zejména s USA, NATO a sebevražednou Evropskou unií, vnucují podporu předem prohrané války.

Vláda nemůže jen vyhazovat peníze oknem na marnou cizí válku a nic nedělat proti tomu, že už máme na krku dlouhou oprátku amerického lasa. Jediné, co naši vládu napadá, je konfiskace zmrazených ruských aktiv. Ty bychom ovšem museli vrátit včetně úroků. Ale proč ne? Vždyť to už budou platit jiné vlády a oni žijí jen od voleb k volbám.

Překážkou na cestě k míru je dnes Zelenský

Svým dekretem č. 679/2022 (www.president.gov.ua/documents/6792022-44249) nařídil prosadit rozhodnutí Rady národní bezpečnosti a obrany Ukrajiny (dále Rada) z téhož dne, kde se uvádí: »1. Prosadit rozhodnutí Rady ze dne 30. září 2022... (připojeno). 2. Kontrola nad prováděním rozhodnutí Rady, přijatého tímto dekretem, je svěřena tajemníkovi Rady.«

V uvedeném rozhodnutí Rady z téhož dne se uvádí: »1. Konstatovat nemožnost jednání s prezidentem Ruské federace V. Putinem.«

Dekret nabyl síly zákona po aprobaci parlamentem (Nejvyšší radou) a dosud nebyl zrušen. Podle ukrajinské Ústavy skončilo Zelenskému jako prezidentovi volební období uplynutím dne 20. května 2024, do kdy měl také nastoupit do funkce nový prezident. Takže od 21. května 2024 už Zelenský není prezidentem Ukrajiny a v takovém případě měl podle Ústavy funkci prezidenta dočasně vykonávat předseda Parlamentu. Ten však nekoná a Zelenský pokračuje dál.

Kdo to tam řídí? To, že prezident svěřil kontrolu »prosazení« svého dekretu tajemníkovi Rady, jehož obsah beze zbytku převzal z rozhodnutí Rady, bez uvedení, kdo ho má provést, dokazuje, že vodítko na Zelenského začíná v Radě. Také víme, že Trump od Zelenského požadoval důkazy na Bidenova syna Huntera, a ten mu je nikdy nevydal. Volby vyhrál Trump a Zelenského důkazy už nejsou aktuální. Proto prezident Ruska a USA při jednání o ukončení války na Ukrajině nikoho nepotřebují. Ani Evropskou unií, proradnou už na Majdanu a potom v Minsku, či prolhaného Zelenského s věčně nataženou rukou.

Právně Rusko skutečně stojí před otázkou: S kým má na Ukrajině jednat?

S válkou jako zvláštní překážkou voleb Ústava nepočítá, to je pokryto shora uvedeným pravidlem o předsedovi parlamentu. Sám Zelenský všechny tahá za nos, protože nejméně od 21. května 2024 o ničem nerozhoduje a ví, že poté, co všechno způsobil, budou volby znamenat jeho konec.

Předem prohraná válka a tři stupně IQ

Zde je vhodné připomenout, že Zelenský se stal prezidentem zejména proto, že v rozhodující chvíli volební kampaně začal slibovat narovnání vztahů s Ruskem, ale pak ve funkci prezidenta dělal pravý opak.

Už mlíží a bojuje jen sám za sebe. Američané Rusům nemohou nic diktovat. Hrozí, že válka skončí až na západní hranici Ukrajiny.

Podpora Ukrajiny jen prodlužuje předem prohranou válku, přináší smrt, zmrzačení a utrpení mnohem většímu množství lidí a působí další devastaci Ukrajiny. Napětí na Ukrajině stoupá. Lidé už bojovat nechtějí. Narůstá dezerte i projevy vzpoury. Země míří k vojenskému, ekonomickému a politickému zhroutil. Rusko už v podstatě zvítězilo.

Mír na Ukrajině uvolňuje cestu k novému světovému řádu na základě vzájemně výhodné spolupráce a nedělitelné bezpečnosti pro všechny. To je cesta, po které bychom se měli vydat i my. Spojené státy jsou teď jen samy pro sebe. Evropa bez Ruska je nesmysl a naše cena v ní klesá.

Budoucnost České republiky i Evropy je ve spojení s Ruskem.

Čestmír KUBÁT, 16. března 2025

Z ranní kávy Igora Levitase

✓ Francouzský prezident Emmanuel Macron vyjádřil názor, že státy Evropské unie mají právo vyslat na Ukrajinu vojenský personál jako mírové síly a instruktory, aniž by čekaly na souhlas Ruské federace.

Je zvláštní, že si prezident tak velké země neuvědomuje, že ruské rakety mohou v pár minutách zasáhnout francouzské jednotky, aniž by čekaly na souhlas Francie.

✓ V Kalifornii porota nařídila kavárenskému řetězci Starbucks odškodnit řidiče, který utrpěl popáleniny, úctyhodnou částkou 50 milionů dolarů. Podle CNN k nehodě došlo v roce 2020, když si Michael Garcia vyzvedával objednávku v kavárně v Los Angeles. Jeden ze tří objednaných nápojů nebyl v držáku dostatečně zajištěn, vyklouzl a spadl muži do klína, čímž mu způsobil vážné popáleniny.

Soudě podle velikosti odškodného, obsahoval kelímek plazmu, a vypadlý kelímek muži popálil celou dolní polovinu těla. A o tom je dobrý advokát.

✓ Éra amerických státních médií skončila. Trumpovo rozhodnutí snížit počet zaměstnanců americké Agentury pro globální média vedlo k faktickému uzavření stanic Hlas Ameriky, Rádio Svoboda a Svobodná Asie. Zaměstnanci byli posláni na dovolenou, ze které se pravděpodobně nevrátí, píše EADaily.

Jistě, je to jen začátek boje s továrnami na lži, ale přesto - Trumpovi lze udělit medaili, na kterou car Petr Veliký nařídil vyřýt nápis „Nebývalé býval“.

✓ Oleksandr Povorozňuk, prezident ukrajinského fotbalového klubu Ingulets z Kirovohradské oblasti, předal obránce Mychajla Šeršně, verbířům z TCC - sdělil Oleksandr Kozak, bývalý kapitán týmu.

Už v „Tarasu Bulbovi“ Nikolaj Vasiljevič Gogol napsal: „... vlastního prodává,

jako se prodává bezduché stvoření na tržišti.“ Nic se nezměnilo...

✓ Ukrajinský ministr zahraničí Andrij Sibiga v rozhovoru pro japonskou televizi NHK pohrozil, že bude pokračovat ve vojenských operacích v Kurské oblasti: **„Pokračujeme v operacích v Kurské oblasti a budeme v nich pokračovat i v budoucnu.“**

Na Ukrajině zřejmě mají inkubátor na chov idiotů. A to s velmi vysokou úrovní energie.

✓ Zmrazená ruská aktiva by měla být předána Kyjevu. Uvedl to mluvčí českého ministerstva zahraničí Daniel Drake: **„Česká republika podporuje využití zmrazených ruských aktiv v zájmu Ukrajiny. Jak to udělat a v jakém čase, je nyní předmětem jednání s partnery v Evropské unii.“**

Ono, vlastně nepřekvapuje, že se k pirátským krokům České republiky vyjadřuje postava s pirátským příjmením Drake. Raději by už nyní měli mluvit o tom, jak oni budou to nakradené následně vracet soudní cestou.

✓ Německá tisková agentura DPA s odvoláním na vládní zdroje informovala, že německá ministryně zahraničí Annalena Berbock bude navržena na post předsedkyně Valného shromáždění OSN pro období 2025 až 2026.

Pomineme-li fakt, že je to nevzdělaná blbka s nedokončeným vysok školským vzděláním, být předsedkyní Valného shromáždění OSN a současně vnučkou vysokého fašistického oficíra, pyšnou na svého dědečka, to už je ale hodně přes čáru!

✓ Administrativa amerického prezidenta Joea Bidena před svým odchodem zabila téměř 8 milionů kuřat v celé zemi, čímž vyvolala narušení dodávek vajec a zvýšení jejich cen. Na sociálních sítích to uvedla tisková mluvčí Bílého domu Caroline Leavitt. **„Ať je nemá nikdo!“ vykřikl Biden, když kroutil krkem poslední z osmi milionů slepic.**

(Sestavil st. hroch, 21. 3. 2025)

Hrají se dnes na Ukrajině šachy nebo člověče nezlob se?

Oskar Krejčí, kterého baví geopolitika jako věda, upozornil, prostřednictvím interview pro Janu Bobošikovou, na metodologické nedostatky rozpravy politiků, politických geografů a politologů, které jsou sice mediálně zábavné, ale zcela zásadně metodologicky nedostatečné.

„Ad marginem upozornil účastníky většinou nadbytečných diskursů, které kompenzují deficit odborné terminologie náhodnými metaforami, na jejich marné a nebezpečné počínání. Ta jsou někdy atraktivní, ale jako každá slovní nadsázka obvykle nepřesné,“ píše Zdeněk Zbořil v komentáři pro Prvnípravu.cz a pokračuje.

„Výpůjčky od amerických akademiků, kteří svůj obor domněle estetizují v názvech svých populárních prací, jako byly třeba Brzezinského Velká šachovnice nebo Huntingtonova Válka civilizací, snadno pronikají do politických rozprav, ale často jsou nepřesné.

Jejich kouzlo je v libozvučnosti a snadné zapamatovatelnosti, avšak kruhem moudrosti, jak říkával Václav Černý blahé paměti, proskakují jako tygr hořícím kruhem v cirkusové manéži, aniž by si spálily jediný chlup na své zvířecí kráse.

V této souvislosti Krejčí mluví o zjednodušené a z vulgarizované teorii, a proto si může dovolit, s jistou terminologickou distancí, úspěšně srovnávat šachovou partii s mudrováním generál-politiků nad ad hoc kreslenými mapami světa, a ani to nedoporučuje jako nejvhodnější modely pro posuzování současné mezinárodní politiky.

V souvislosti s tím nás napadá ještě jeden podobný formát, také z oblasti her, a to je dětské „Člověče nezlob se!“, které se nám někdy zdá být pro současné zlozvyky a zvůli v mezinárodní politice neméně přitažlivé.

Kdybychom si dovolili přirovnat jednání mezi dvěma prezidenty velmocí, anebo jejich pracovních skupin se složitou šachovou partií, pak se nám bude zdát jednání a rozhodování jejich evropských partnerů, v dnešní době už nejen partnerů, ale podle českých a jim podobných jurodivých evropských politiků dětskou hrou, kterou když chce někdo hrát, musí mu padnout šestka, a nepadne-li, bude házet kostkou nebo kostkami tak dlouho, až se mu to podaří.

Příběh francouzského prezidenta Emmanuela Macrona a některých jeho nejbližších spojenců se nám zdá být nejvhodnějším příkladem dětského chování ve dnech, kdy se hraje na evropské mapě o životy milionů.

Tato skupina, která o sobě říká, že je koalici ochotných, si k obrazu svému vychovala ukrajinského prezidenta. Když se měly počítat úspěchy, tak jako kdysi při koloniální exploataci, zjistilo se, že je kasa cink.

Navíc, obsluhující a prodávající nemá na skladě žádné zboží, a naopak chce po zákaznících, aby mu dali něco ze svého. A žádal o to tak naléhavě, až se všichni začali domnívat, že by bylo lepší, najmout místo něho někoho poslušnějšího. Že to nakonec udělají, a že ho pošlou mimo hrací desku nebo šachovnici, nemusíme vůbec pochybovat. Není k tomu třeba ani velké štěstí, jen trochu strategie.“

Zdeněk Zbořil, 15. 3. 2025 (rp, prvnípravu.cz)

Pravda je nazývána antisemitismem. Protest terorismem. Nesouhlas je ruskou propagandou. Kritické myšlení je dezinformací. Válka je mírem. Svoboda je otroctvím. Ignorance je projevem síly.

Holokaust v Gaze se odehrává přímo před námi. Je to jako kdyby všichni v nacistickém Německu měli doma obrazy, které by vysílaly, co přesně se celou dobu dělo uvnitř vyhlazovacích táborů. Nikdo nemůže říct, že to nevěděl. Takové tvrzení pro nás neexistuje.

Lhali o sřatých dětech, aby mohli stínat děti. Lhali o znásilněních, aby mohli násilnit. Lhali o událostech ze 7. října (krom jiného záběry dětí bez hlaviček - pozn. překl.), aby mohli spáchat stovky 7. říjnu.

Írán nepředstavuje hrozbu ani pro vás, ani pro vaši zemi. Ani Hútiové ji nepředstavují, ani Hamás, ani Hizballáh. Jsou hrozbou pro genocidní apartheid stát, jenž si nezaslouží existovat.

Deník Daily Mail píše, že se Trump chystá bombardovat Írán společně s Izraelem. Nevím, nakolik je tato zpráva přesná, ale vím, že v poslední době mají podobné předpovědi o šíleném válečném štvání USA na Blízkém východě nepřijemný zvyk dokazovat pravdivost.

Pro ty, kteří si to neuvědomují, by v důsledku totální přímé války mezi USA a Íránem vypadala všechna zvěrstva, která jsme posledních pár let na Blízkém východě viděli, jako epizoda prasátka Peppy. Celý svět by pocítil její následky. Mysl si tu hrůzu nedokáže představit.

Hamás údajně nabízí propuštění všech izraelských rukojmí výměnou za trvalé příměří a Izrael to odmítá. Izrael tuto nabídku odmítá od doby, kdy ji Hamás poprvé učinil v říjnu 2023.

Kritizujte izraelskou genocidu v Gaze a dostanete námitky, že „stačí, aby Hamás osvobodil rukojmí, a je po všem!“ Ve skutečném životě přitom Izrael tuto přesnou transakci po celou dobu výslovně odmítá.

Sionismus je politická ideologie, nikoli náboženství. Nikdo v Bibli neřekl: „Shodíš nový apartheidní stát na vrch již existující civilizace tisíce let v budoucnosti navzdory věčné válce, genocidě a zneužívání, které její vznik nutně obnáší.“

Uvažujte chvíli o tomhle citátu Franka Zappy: „Iluze svobody bude pokračovat tak dlouho, dokud bude výhodné v iluzi po-

kračovat. V okamžiku, kdy se iluze stane příliš nákladnou na to, aby se udržela, strhnou jen kulisy, odhruňou závěsy, odstraní stoly a židle z cesty a uvidíte cihlovou zeď v zadní části divadla.“

(Jde o proslulého rockera, který už před lety přijel na koncert do Mnichova, předstoupil před vyprodané hlediště, zvedl pravici a houkl: „Siegl!“ Diváci se zvedli ze sedadel

a odpověděli: „Heil!“ Dál neznám přesnou citaci, takže česky on na to: „Pro fašisty nehraju!“ Otočil se a odešel, koncert se nekonal. Výpověď očitého svědka - poznámka překladatele.)

Trumpovi příznivci říkají: „Ne, ne, nerozumíš, brácho, prezident neútočí na svobodu projevu, jen shromažďuje lidi a umlčuje je kvůli politickému projevu, který se mu nelíbí. Říkají špatná slova, brácho. Vláda nás nemůže nechat jen tak slyšet špatná slova.“

Jedna z nejhoupějších věcí, o kterou nás říše žádá, abychom jí právě teď věřili, je, že bombardování Jemenu tentokrát povede k míru. „Mír skrze sílu“ je jen říšský výraz pro válečné štvání. Doslova přeloženo to znamená „Válečné štvání – ale to dobré!“ Každý, kdo používá toto heslo, je buď říšský manažer, propagandista, patolízal nebo blbec. Výjimky neexistují.

Všimněte si, jak jsou demokraté stejně povolní vůči Trumpovu válečnému štvání na Středním východě jako vůči Bidenovu. Všechny nejzlomyslnější způsoby chování amerického impéria podporují obě strany. Pokud jde o masové vraždění a tyranii, jsou v nadšené shodě.

Příšery z bažin Capitol Hillu jako Tom Cotton, Jim Banks a Josh Hawley agresivně buší do hlavy lež, že protiválečná aktivistická skupina Code Pink je financována a řízena Čínou. Pokaždé, když se střetnou s aktivisty Code Pink, uslyšíte, jak tito manažeri impéria chrlí tyto pomluvy, což jsou schopni udělat, protože v roce 2023 napsaly New York Times nechutný, prolhaný pomlouvačný článek, který lživě naznačuje, že Code Pink je placena Čínou.

A co je tak zruďné, že pokud si skutečně přečtete ten článek v New York Times, jedna věc, kterou v jeho obsahu nikde nenajdete, je tvrzení, že kdokoli v Code Pink je placen Čínou nebo pracuje pro čínskou vládu. New York Times nikdy toto tvrzení nepředloží, protože je to lež a kdyby to otiskli, zažalovali by je, takže místo toho jen volně naznačují spojení s Čínou tím, že mezi Pekínem a americkým milionářem Nevillem

Royem Singhamou, který je spojován s Code Pink a shodou okolností podporuje komunismus, kreslí dlouhou spikleneckou červenou nit.

V článku v New York Times není absolutně žádná pevná látka, kterou ty imperiální válečné děvky neustále citují. Žádná. Ale protože New York Times zveřejnilo tuhle skvrnu, teď ty válečné děvky mohou ječet o Číně, kdykoli se na ně obrátí aktivisté z Code Pink a postaví se jejich válečným štvanicím, aby delegitimizovaly jejich naléhavé otázky.

Tak nechutná, zlá věc, kterou New York Times provedly na obranu imperiální válečné mašinérie. Místo toho, aby dělaly žurnalistiku, předaly impériu propagandistický dárek, který neustále rozdává. Bez ohledu na to, jak moc pohrdáte propagandistickými hlásknými troubami impéria, nestačí to.

Caitlin Johnstoneová

6. 4. 2025, překlad VI. Sedláček

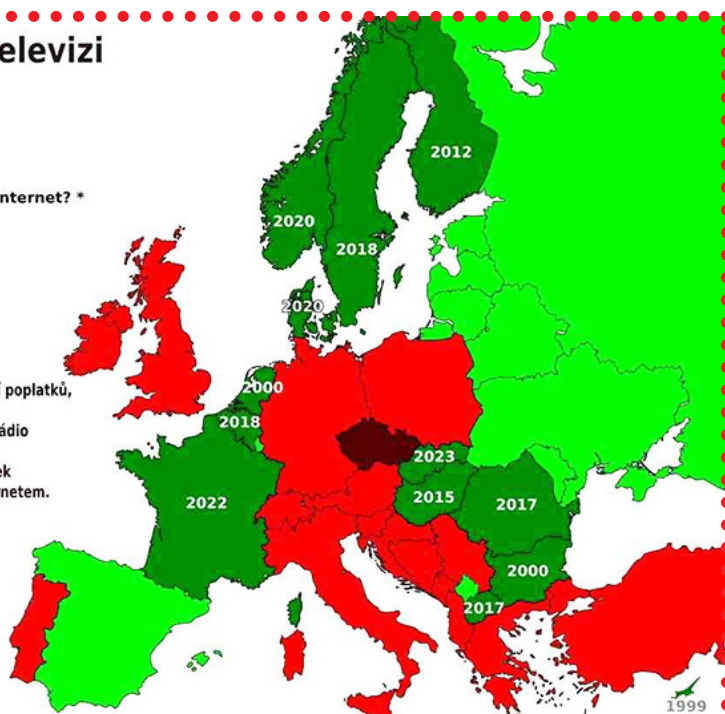
Poplatky za televizi

- Nikdy neplatili
- Osvobozeni v roce
- Stále ještě platí
- Roste a zdaní se i internet? *

* ODS v 2024 prosazuje zvýšení poplatků, aby každá domácnost platila:
- 150 Kč za televizi, 55 Kč za rádio

ODS také navrhuje, aby poplatek platila každá domácnost s internetem.

Ročně 2460 Kč

zdroj: wikipedia.org/wiki/Television_licence

V jaké organizační a politické situaci se dnešní Sloveňští komunisté nacházejí?

Je známe, že KSS je dlhodobou, od roku 2006 neparlamentným politickým subjektom. Z politického hľadiska má KSS problém sa presadiť, čo je dané predovšetkým existenciou a pôsobením strany Smer – slovenská sociálna demokracia. Líder tohto politického subjektu Róbert Fico je obdarený úžasným politickým talentom a silnou sociálnou a povedal by som, že často až komunistickou rétorikou. Známym je tiež podpredseda sociálnych demokratov Ľuboš Blaha, dnešný slovenský europoslanec, ktorý sa k myšlienkam komunizmu dokonca otvorene hlási.

Strana Smer – slovenská sociálna demokracia dlhodobo priťahuje ľavicovo orientovaných voličov a medzi nimi aj tých voličov, ktorí majú ku KSS blízko. Je to politický subjekt, ktorý je v slovenskej politike dominantný, má mediálny vplyv a samozrejme aj ekonomické zdroje.

Je to politický subjekt, ktorý je verejnosťou vnímaný ako silná alternatíva voči neoliberálnym a progresívnym politickým prúdom. V tomto všetkom momentálne pre KSS toho politického priestoru veľa nezostáva. Napriek tomu

KSS existuje a v rámci svojich možností vyvíja politickú činnosť. S pomedzi všetkých politických strán na Slovensku patrí medzi strany s najväčšou členskou základňou a vybudovanou organizačnou štruktúrou po celej krajine.

Pravdou však je, že členská základňa je zložená väčšinou zo starších komunistov, čím je ovplyvnená aj akčnosť strany. Podstatným však je podľa mňa fakt, že z programového a hodnotového hľadiska má KSS potenciál, ktorý má budúcnosť. Osobne som presvedčený, že komunistický program rozvoja spoločnosti je jedinou reálnou alternatívou súčasným sociálno-ekonomickým ako aj politickým vzťahom a preto má význam sa v komunistickom hnutí na Slovensku angažovať.

Aj slovenský sociálni demokrati na čele s Róbertom Ficom sú svojim programom a ešte viac svojimi praktickými činmi, ako rozhodujúci mocenský subjekt na Slovensku, plnou súčasťou kapitalistického systému. Sú v jeho zajatí, čo im neumožňuje realizovať také ekonomické reformy, ktoré by obnovili silné postavenie štátu v spoločnosti.

To je podľa nás komunistov rozhodujúce pri obnove ekonomickej sily krajiny, a budovaní sociálneho charakteru štátu ako aj skutočnej národnej a štátnej suverenity. KSS je nositeľom týchto hodnôt a som presvedčený, že **pod vplyvom**

Zeptali jsme se... ...tentokrát předsedy Komunistické strany Slovenska Ing. PhDr. Jozefa Hrdličky, PhD.

vnútropolitického vývoja, ako aj globálnych zmien, bude o tieto hodnoty záujem.

Jak spolupracuje KSS s našimi komunistickou stranou a ďalšími napríklad evropskými komunistickými či dělnickými stranami?

Vzťahy medzi KSS a KSČM boli vždy veľmi dobré a osobne som ich vždy vnímal ako nadštandardné.

S komunistickými stranami, ktoré sú nám geograficky blízke komunikujeme na osobnej úrovni. Mimo KSČM spomeniem napríklad Robotnícku stranu Maďarska, Komunistickú stranu Bieloruska ako aj dnes v ilegalite pôsobiacu Komunistickú stranu Grécka. Pomerne intenzívne vzťahy máme aj s Komunistickou stranou Ruskej federácie. Prostredníctvom veľvyslancov Kuby, Vietnamu ale aj Číny a KĽDR máme veľmi slušné vzťahy aj s komunistickými stranami týchto krajín. Za nadštandardnú môžem označiť spoluprácu s KS Kuby. V rámci komunikácie s našimi partnermi využívame samozrejme aj moderné internetové formy.

Účastní se KSS mezinárodních konferenci pořádaných komunistickými stranami Evropy?

KSS je riadnou súčasťou rodiny komunistických a ďalších pokrokových politických síl vo svete. V závislosti od ekonomických možností strany sa aktívne zúčastňujeme aj medzinárodných

stretnutí, ktoré sú organizované komunistickými stranami.

Aktuálne to potvrdzuje aj naša účasť na stretnutí komunistických strán v Moskve koncom apríla tohto roku. V nedávnej minulosti to boli viaceré stretnutia napríklad v Damasku, Bruseľi, Aténach či opakovane v Moskve.

V KSS považujeme za strategicky dôležitú komunikáciu a spoluprácu všetkých komunistických a pokrokových strán vo svete. Faktom je, že v súvislosti s rôznymi postojmi k socializmu 20. storočia, aktuálnymi udalosťami na Ukrajine ako aj s pertraktovaním (*pre-rokúvaním – pozn. redakcie*) takých tém ako je rodová rovnosť, rôzne „zelené“ témy ale aj ďalšie sú v súčasnom období v komunistickom hnutí rôzne problémy a spory, ktoré je treba prekonávať.

Osobne zastávam názor, o ktorom sme diskutovali nedávno v Minsku s predsedom Robotníckej strany Maďarska Giulom Tharmerom, či bieloruskými a ruskými komunistami o potrebe bližšej spolupráce medzi komunistickými stranami kontinentálnej Európy. Teda o zefektívnenie a zintenzívnenie spolupráce medzi komunistickými stranami Európskej únie a komunistickými stranami Ruska, Bieloruska a Ukrajiny. Myslím si, že nie

len vzhľadom na úzke historické a geografické prepojenie týchto strán a krajín Európy by to malo význam aj v súvislosti s geopolitickými zmenami, ktoré prebiehajú.

Sleduje KSS práci súčasnej Zjuganovovi KS RF? Její kritiku a občasnou podporu Putinovi vlády?

KS RF vnímame v KSS ako významného a dôležitého partnera. KS RF je nepochybne vplyvným politickým subjektom v Ruskej federácii s významným vplyvom na politiku samotnej Ruskej federácie. Rovnako tak je dôležitým subjektom v rodine komunistických strán celého sveta. Áno, prácu a teda komplexnú politiku ruských komunistov sledujeme veľmi intenzívne. Je to politický subjekt, ktorý pôsobí vo veľmi komplikovaných podmienkach, ktoré sú dané vnútornou a aj zahraničnou politikou Ruska ako svetovej veľmoci. V Rusku je komunistická strana považovaná za takzvanú mäkkú opozíciu voči režimu.

Kritika režimu zo strany KS RF je správne orientovaná na domáce, teda vnútorné sociálno-ekonomické problémy spoločnosti, ktorých nie je málo. V tomto

kontexte, myslím že správne ruskí komunisti zdôrazňujú význam štátu ako dôležitého hráča v ekonomických vzťahoch krajiny a zároveň ako garanta silného sociálneho charakteru štátu. V tomto má kapitalistické Rusko hlboké medzery. Sú to Zjuganovci, ktorí sú stálymi kritikmi, stále významného vplyvu oligarchov v spoločnosti.

Na druhej strane treba zdôrazniť, že v zahraničnej politike RF, komunisti viac menej podporujú „Putinov“ kurz Ruska. Navyše sa zdá, že v tejto oblasti prezident Putin ako aj Ruská vláda akceptujú návrhy komunistov. Vo vzťahu ku KSRF treba určite zdôrazniť, že to nie je KSSZ. Mám tým na mysli fakt, že je to komunistická strana, ktorá v praktickej politike prirodzene prešla značnou transformáciou. Niektorí jej dnes vyčítajú prílišný nacionalizmus, či značné prvky sociál-demokratizmu ako aj spomínaný mäkký kurz vo vzťahu k politike prezidenta a vlády.

Mnohí by si zrejme želali, aby bola KSRF viac proti režimová, viac proti systémová, či inak povedané viac revolučná. Áno, o tomto môžeme viesť dlhé ideologické diskusie. Otázkou však je, či z pohľadu praktickej politiky ruských komunistov vzhľadom na aktuálne objektívne vnútropolitické ale aj tie zahraničnopolitické je možné byť viac „vľavo“. Faktom je, že Gennadij Andrejevič Zjuganov ako dlhoročný líder ruských komunistov preniesol túto stranu cez nesmierne turbulentné obdobie po rozpade ZSSR ako aj KSSZ. KSRF je dnes akceptovanou a rešpektovanou politickou silou.

Jaký názor má KSS na príčiny a dôsledky „Ukrajinskej krize“?

Táto otázka je veľmi dobre formulovaná! Celá tzv. ukrajinská kríza a jej riešenie je podľa mňa i KSS postavená na pochopení jej príčin. A práve toto tzv. kolektívny západ nechce pochopiť.

Prvotné príčiny: Po vojne v rokoch 1945 až 1953 protikomunistický a protisovietski povstanci na západnej Ukrajine ne podporovali USA a Veľkou Britániou

rozpútali teror proti civilnému obyvateľstvu. Počas týchto rokov Banderovci zabili asi 50 tisíc civilistov. Taká je povaha **síl – potomkov a nasledovníkov fašistov – ktoré sa dostali k moci po prevrate v roku 2014.** Tradície protipolského, antisemitského a protiruského teroru sú medzi neonacistami, ktorí teraz skutočne vládnu Ukrajine, veľmi silné. V budúce odborov v Odeze 2. mája 2014 zaživa upálili 42 odporcov nacizmu. **Ide o spo-**

jenectvo neonacistov s oligarchickým kapitálom. Banderovci (ako úderne SS v Nemecku) slúžia ako úderná päsť veľkého biznisu. Jediný rozdiel je v tom, že súčasní Banderovci sa zdržiavajú prejavov priameho antisemitizmu, keďže vytvorili triednu jednotu s tamojšou ukrajinskou oligarchiou. Banderovci prísne kontrolujú každý pohyb štátnej moci, neustále ju vydierajú hrozbou prevratu. Na druhej strane, vnútornú a zahraničnú politiku Ukrajiny určuje veľvyslanectvo USA v Kyjeve.

Povahou súčasného ukrajinského štátu je aliancia veľkého kapitálu a štátnej byrokracie, opierajúca sa o kriminálne a fašistické živly pod plnou politickou a finančnou kontrolou Spojených štátov. Po roku 2014 sa na Ukrajine intenzívne implantuje nacistická ideológia. Ukrajina založila svoju identitu na tých, ktorí spolupracovali s Adolfom Hitlerom. Deň víťazstva nad fašizmom 9. mája bol zrušený. Ukrajinskí fašisti – organizátori a účastníci vojnových zverstiev – sú oficiálne uznávaní za národných hrdinov. Na počesť fašistických zločincov sa každoročne konajú oslavné pochody. Pomenováajú sa po nich ulice a námestia.

Komunistická strana Ukrajiny pôsobí v ilegalite. Veľmi rozšírené sú politické vraždy a zastrašovanie politikov a novinárov. Pomníky Lenina a všetko, čo súvisí so spomienkou na život v ZSSR, sa systematicky ničia.

Zároveň sa začal pokus o násilnú asimiláciu ruského obyvateľstva Ukrajiny s potláčaním ruského jazyka. Pokus zaviesť afrikánčinu namiesto angličtiny v Južnej Afrike viedol k povstaniu v Sowete v roku 1976.

To isté sa stalo na Ukrajine. Pokus preformátovať osnovy školského vzdelávania z ruštiny do ukrajinčiny vyvolal silný odpor v Doneckej a Luganskej oblasti. Ľudia sa chopili zbraní. V máji 2014 sa v týchto oblastiach konalo referendum, v ktorom sa 87 % občanov vyslovilo za nezávislosť. Takto vznikla Donecká (DĽR) a Luganská ľudová republika (LĽR). Po niekoľkých neúspešných pokusoch o inváziu do LĽR-DĽR prešli nacisti z Kyjeva k teroru.

Počas ôsmich rokov ostreľovania z veľkokalibrových zbraní bolo v LPR-DĽR zabitých viac ako 13 tisíc civilistov vrátane detí, žien a starých ľudí. S úplným, súhlasným tichom zo strany kolektívneho Západu. V marci 2015 boli z iniciatívy Ruska (za účasti Nemecka a Francúzska) uzavreté Minské dohody, ktoré ustanovili osobitný štatút LĽR-DĽR v rámci Ukrajiny.

Ukrajina sa však ich implementácii vyhla. S podporou Spojených štátov sa Kyjev pripravoval rozdrviť LĽR-DĽR silou zbraní. **USA, Veľká Británia a ďalšie členské štáty NATO poskytovali výcvik ukrajinskej armáde. Na Ukrajine postavili viac ako 30 veľkých vojenských zariadení vrátane 15 laboratórií Pentagónu na vývoj bakteriologických zbraní (cholera, mor a iné smrteľné choroby).**

Ukrajina so svojimi štyrmi jadrovými elektrárnami a obrovským vedecko-technickým potenciálom bola schopná skonštruovať atómovú bombu. Tento zámer bol verejne deklarovaný. Na území Ukrajiny hrozilo rozmiestnenie amerických riadených striel. **Situácia na Ukrajine čoraz viac ohrozovala bezpečnosť Ruska.**

V decembri 2021 Rusko navrhlo Spojeným štátom, aby rokovali o nerozšírovaní NATO. USA a NATO tento návrh ignorovali. V januári 2022 Rusko varovalo, že bude nútené prijať dodatočné opatrenia na ochranu svojej bezpečnosti. V rovnakom čase vyšlo najavo, že Ukrajina sústredila v Donbase 150 tisíc vojakov vrátane nacistických praporov. Kyjev podporovaný USA sa toho roku v marci pripravoval na opätovné získanie kontroly nad Donbasom prostredníctvom vojny.

Prezident Putin 22. februára oznámil uznanie nezávislosti LĽR-DĽR a 25. februára sa začala operácia ruských ozbrojených síl. **Rusko sa nechystá okupovať Ukrajinu. Účelom operácie je oslobodenie Ukrajiny od nacistov a jej neutralita (odmietnutie vstupu do NATO).**

Taktikou ruských jednotiek je pri útočení na vojenské objekty minimalizovať straty medzi civilným obyvateľstvom

Bestseller

Národný hrdina Julius Fučík by se jistě nezlobil, že byla vzpomenua v naší hospůdce jeho knížka, jež nese název V zemi, kde zítří již znamená včera. Totiž jeden z nejmenovaných štamgastů blízký Strakově akademii, tedy sídlu vlády v Praze, dal v naší hospůdce tuhle k lepšímu, že prý premiér Fiala se nechal inspirovat touto Fučíkovou knihou a připravuje po jejím vzoru knižní bestseller. Údajně se má jmenovat: V zemi, kde včera již znamená zítří. (SZ)

a ukrajinskou armádou, vyhnúť sa zničeniu civilnej infraštruktúry. Banderovskí nacisti však používajú najodpornejšiu taktiku nemeckých fašistov, využívajú civilistov a ich domy ako ľudské štíty. Rozmiestňujú delostrelectvo a tanky v obytných štvrtiach, zakazujú občanom opustiť vojnové zóny, čím sa státisíce ľudí stávajú rukojemníkmi.

Táto hanebná nacistická taktika nie je kolektívnym Západom odsúdená. Sú to

Spojené štáty, ktoré vedú informačnú vojnu prostredníctvom nimi ovládaných médií. Spojené štáty útočia nielen na Rusko, ale aj na Európu. Jedným z hlavných cieľov USA bolo zabrániť dodávkam ruského plynu cez plynovod Nord Stream-2, aby prinútili Európu nakupovať drahší skvapalnený plyn zo Spojených štátov, čím sa kriticky oslabilo Nemecko a ďalšie krajiny EÚ.

Objem obchodu medzi Ruskom a EÚ bol 260 miliárd dolárov ročne. S USA – 23 miliárd USD. 10 krát menej. Preto protiruské sankcie, uvalené Európskou úniou na pokyn Spojených štátov zasiahli predovšetkým Európu. **Udalosti na Ukrajine sú len zástupnou americkou vojnou proti Rusku v snahe dosiahnuť kontrolu nad svetom.**

Pravdepodobné dôsledky: KSS je presvedčená o nevyhnutnosti obnovenia historickej jednoty Rusov a Ukrajincov. Súčasné obdobie je veľmi ťažké v dejinách obidvoch národov, pričom Rusko prijíma opatrenia, ktoré je nútené urobiť, aby zaistilo obidvom budúcnosť.

Na základe dlhodobého vývinu situácie na ukrajinskej aj medzinárodnej scéne je už dnes možné urobiť celkom reálny záver, že s najväčšou pravdepodobnosťou vyjde Ruská federácia z tohto konfliktu ako víťaz tým, že dosiahne splnenia **všetkých** stanovených cieľov svojej špeciálnej vojenskej operácie.

Naviac je takmer isté, že dôjde k podstatnému rozšíreniu ruského územia na úkor bývalých ukrajinských Rusko jazyčných oblastí a aj miery celkového vplyvu Ruskej federácie na politicko-ekonomickú

ké dianie v Európe aj vo svete. V každom prípade, až toto obdobie pominie, obidva národy, ruský aj ukrajinský, obnovia komunikáciu. A podľa mierok histórie sa to stane pomerne skoro.

Které zásadní společensko politické oblasti prosazované současnou slovenskou vládou podporujete a které zásadně ne?

Toto je otázka na ktorú sa nedá krátko a výstižne odpovedať. Ale aspoň stručne

a na rovinu... Súčasnú vládu SR v porovnaní s tou predošlou, pravicovou a vojnovoštváckou vnímame pozitívnejšie. No napriek tomu je to vláda, ktorá naďalej konzervuje kapitalizmus v podmienkach Slovenska.

V celku pozitívne vnímame zahraničnú politiku vlády, ktorá sa neorientuje len na krajiny tzv. kolektívneho západu. Pozitívne vnímame viaceré postoje vlády k situácii na Ukrajine a zastavenie vlastizradného konania predošlej vlády. Pozitívne vnímame dialóg predstaviteľov SR s Ruskou federáciou, Čínou a ďalšími významnými partnerskými krajinami.

Na druhej strane vnímame stále lokajské podriaďovanie sa Slovenska Bruselu čo sme mohli vnímať napríklad pri podpore ďalšieho balíka sankcií voči Ruskej federácii a podobne.

Vo vnútornej politike súčasnej vlády zatiaľ nie je čo podporovať. Vláda bola nútená pristúpiť ku vážnej konsolidácii verejných financií a v tomto kontexte sa vízie sociálnej spravodlivosti akosi stratili.

Čas ukáže čo súčasná vláda Róberta Fica pre Slovensko prinesie no už dnes môžeme konštatovať že postráda serióznu a ucelenú koncepciu rozvoja spoločnosti.

Co pro KSS znamená 80. výročí konce druhé světové války?

Od ukončenia druhej svetovej vojny a porážky fašizmu a nacizmu uplynulo 80. rokov. Je povinnosťou povojnových generácií na uvedené udalosti nezabudnúť. Nielen pre úctu k obetiam, ale aj pre predchádzanie vývojových tendencií, ktoré by mohli smerovať k šíreniu

násilia, nevraživosti a vojne. Porážka fašizmu je pre KSS významnou udalosťou v moderných dejinách ľudskej spoločnosti.

Je to významná súčasť aj dejín samotného komunistického hnutia, ktoré bolo jedným z rozhodujúcich hráčov na strane antifašizmu. Je nespochybniteľným a všeobecne uznávaným historickým faktom, že najväčšie obeť v druhej svetovej vojne priniesli národy Sovietskeho zväzu.

Je taktiež historickým faktom, že to bol práve Sovietsky zväz a jeho Červená armáda, ktorá mala zásadný podiel na oslobodzovaní značnej časti Európskeho kontinentu.

Napriek tomu je smutnou realitou, že v súčasnom období ožívajú a silnejú mnohé politické elity v podmienkach Slovenska, Čiech ale aj v ďalších krajinách Európy či sveta, účelovo usilujúce o prekrúcanie historických faktov

a deformáciu dejín. Bagatelizujú úlohu Sovietskeho zväzu na oslobodzovaní značnej časti Európskeho kontinentu, ba dokonca označujú bývalý Sovietsky zväz za spoluzodpovedný za druhú svetovú vojnu. Partizánov a antifašistov označujú za banditov, velebia a vyznamenávajú vojnových zločincov. Tieto tendencie je nevyhnutné demokratickým spôsobom a silou skutočných, objektívnych faktov a svedectiev potlačiť.

Jaké nejbližší cíle před KSS stojí?

Už pri odpovedi na prvú otázku som naznačil, že našou aktuálnou úlohou je zachovať Komunistickú stranu Slovenska na politickej mape Slovenska. Zachovať ju tak, aby bola organizačne funkčná vo všetkých okresoch Slovenska a aby dokázala v čo najväčšej miere presadzovať svoje hodnotové orientácie.

Musím zdôrazniť, čo je faktom, že aj keď je KSS neparlamentným subjektom je medzi politickými partnermi ale aj protivníkmi rešpektovanou a uznávanou politickou stranou. Našou ambíciou je zároveň usilovať aj o spoločenské pozície, ktoré by nám umožňovali ovplyvňovať vývoj na Slovensku.

Blížia sa komunálne ako aj krajské voľby v ktorých sa pokúsime zabojsť. Rovnako tak diskutujeme o budúcich parlamentných voľbách a účasti KSS v nich. Faktom však je, že samostatne šancu na úspech nemáme a preto sa inšpirujeme projektom Stačilo! u vás v Českej republike.

Za rozhovor poďakoval a hodne úspechů do další práce Komunistické straně Slovenska popřál

šéfredaktor Dialogu Rober Kvackai

Nechť se historikové chytanou za nos!

„Zametla“ s nimi brněnská profesorka ekonomie, působící v uniijně evropském veřejném prostoru. Odhalila totiž „super historickou pravdu“: V roce 1945 nás oslobodili Američané... Proslýchá se, že prý na základě toho budou identifikovány i dobové snímky vojáků na tancích z osvobozené Prahy. Ve skutečnosti se totiž jedná o vojáky americké, převlečené, po tajné dohodě Roosevelta se Stalinem, do uniforem tehdejší sovětské armády.

(SZ)

Bylo docela překvapivé vidět článek, který napsal generální konzul Čínské lidové republiky Li Nan v deníku Irish News 27. března. Psal o otázce cel navrhovaných Trumpovou administrativou a tvrdil, že se obrátí proti USA.

Uvedl, že tyto kroky naznačují, že se před námi rýsuje celní válka, kterou zahájily Spojené státy proti světu, a že Čína opakovaně prohlašuje, že v obchodní nebo celní válce není vítězů.

Dodal, že jednostranná celní ofenzíva ze strany USA vážně porušila pravidla Světové obchodní organizace, nemůže vyřešit domácí problémy Spojených států, a co je důležitější, neprospívá ani jedné straně, tím méně světu. Proto Čína tento krok rozhodně odsuzuje a staví se proti němu.

Li Nan píše, že zvyšování cel je sebezničující strategií, která jen způsobuje, že tíhu nese těžce pracující lid USA, a také, že dějiny nám říkají, že žádná z mnoha celních válek zahájených Spojenými státy žádné žádoucí pozitivní výsledky nepřinesla.

Cituje třicátá léta, kdy Spojené státy v rámci boje proti velké hospodářské krizi uzákonily Smootův-Hawleyův zákon o clech, který uvalil cla přes 50 procent na téměř dva tisíce kategorií dováženého zahraničního zboží, což v následujících letech jen snížilo americký vývoz o 66 procent.

Generální konzul pak přešel na počátek nového tisíciletí, kdy ve snaze zachránit upadající ocelářský průmysl zavedly USA třicetiprocentní ochranné clo na dováženou ocel, což vyvolalo silný odpor obchodních partnerů a rostoucí náklady amerických průmyslových odvětví závislých na oceli, což mělo za následek ztrátu téměř 200 tisíc pracovních míst.

Domnívá se, že ačkoli současná celní politika může některým americkým domácím výrobcům a maloobchodníkům povrchně prospět, ale musí čelit ještě vyšším nákladům na dovoz surovin a narušení dodavatelského řetězce.

Cituje také skupinu S&P Global Ratings, která odhadla, že pokud se cla na Čínu, Kanadu a Mexiko plně projeví, americké spotřebitelské ceny by mohly přes noc vzrůst až o 0,7 procenta.

Odkazuje na předchozí obchodní válku USA proti Číně, která nesnížila obchodní deficit USA, ale naopak zvýšila obchodní přebytek Číny z 323 miliard dolarů v roce 2018 na 361 miliard dolarů v roce 2024, což je vskutku ironické.

Dále poznamenává, že historické i současné důkazy plně dokazují, že „protekcionismus“ je slepá ulička a že to, co popisuje jako „oddělení“, je kontraproduktivní a žádná „celní válka“ Ameriku znovu velkou neudělá.

Poté cituje Mezinárodní měnový fond, který uvedl, že celní politika USA by mohla snížit globální hospodářský výkon o 0,8 % v roce 2025 a o 1,3 % v roce 2026, což by nevyhnutelně bránilo globálnímu

hospodářskému oživení, a dodává, že zavedení cel definitivně destabilizuje globální dodavatelské řetězce, což povede k vyšším výrobním nákladům a snížené efektivitě, a ty tím podstatě poškodí zájmy lidí na celém světě.

V souvislosti s Čínou uvádí, že USA často podněcovaly obchodní třenice proti Číně, jejichž hlavním cílem je zpolitizovat a hospodářské a obchodní otázky a udělat z nich zbraně, a tak Čínu zkrátit a potlačit. Čína je však ochotna rozvíjet stabilní, zdravé a udržitelné dvoustranné vztahy s USA založené na třech zásadách - vzájemného respektu, mírového soužití a oboustranně výhodné spolupráce, jak při mnoha příležitostech navrhoval čínský prezident XI Ťin-pching.

Dodává, že zatímco obchodní vztahy mezi Čínou a Spojenými státy jsou založeny na obousměrné a reciproční interakci a vzájemný prospěch a oboustranně výhodné výsledky přinese pouze spolupráce, Čína rozhodně přijme protipatření v reakci na svévolný tlak.

Zdůraznil, že celní a obchodní války nemohou vyřešit problémy a nemohou ani zastavit rozvoj Číny. Čína se tímto stala hlavním obchodním partnerem více než 150 zemí a oblastí a země zůstává po léta největším obchodníkem se zbožím a druhým největším dovozcem.

„Čína bude nadále rozšiřovat otevírání se vysokým standardům a bude se dělit o obrovské příležitosti čínské modernizace se všemi zeměmi,“ řekl Li Nan.

Generální konzul na závěr píše: „Po sfouknutí lampy jiným nebude člověk viděn v příznivějším světle, ani oni nepůjdou dál tím, že budou ostatním blokovat cesty.“

Donalde Trumpe, vezmi to na vědomí!

W. Owl, the Unity, týdeník Irské KS, Belfast 5. dubna 2025, překlad Vladimír Sedláček

Jaká nezávislost, jaká svoboda, když byla naše země po 35 let jen kolonií!

Události z 9. dubna 1989 zorganizovali Gorbáčov a Ševardnadze na žádost Spojených států a Západu

9. duben 1989 byl tragickým dnem v nedávné historii Gruzie, ale dnešní mladá generace ví jen málo o skutečném pozadí těchto událostí. Ví v nejlepším případě jen to, co mu neustále říká a indoktrinuje. Není divu, že pro tyto představitele moderní gruzínské mládeže existuje jen jedna pravda - jistý generál Rodionov, který přijel z Moskvy, rozsekal na Rustaveliho třídě k smrti mladé lidi, kteří začali bojovat za svobodu Gruzie...

Ale pokud to není tak docela pravda, jaká je potom pravda? Kdo přesně se zajímal a stál za událostmi 9. dubna 1989? O těchto a dalších naléhavých otázkách s námi hovoří předseda strany Solidarita za mír Michail Žgenti.

V první řadě chci ještě jednou vzdát hold duším těch, kteří zemřeli 9. dubna 1989. Nemám ani stín pochybnosti

o tom, že tito lidé upřímně bojovali za lepší budoucnost pro svou vlast. Proto formulujeme otázku založenou na tomto: Kdo a proč potřeboval zorganizovat tento masakr?

Toho roku, 4. dubna, jsem se vrátil z armády, když jsem dokončil povinnou vojenskou službu, a 5. dubna jsem se šel zaregistrovat na vojenský registrační a náborový úřad v Sololaki. V té době jsem bydlel vedle kostela Kašveti, a když jsem vyšel do Rustaveli, byl jsem doslova ohromen...

Třída byla hustě zaplněna lidmi, všude kolem bylo slyšet protestní hesla a prohlášení. Přiznám se, že jsem zažil skutečný pocit strachu dvakrát v životě - v ten den 5. dubna 1989 a 23. listopadu 2003.

Obě data byla navíc pro Gruzii katastrofální a je zásadně důležité, že v obou případech stojí za událostmi, které je doprovázejí, Spojené státy americké a kolektivní Západ.

Začneme předpoklady, které předcházely dubnové tragédii v Tbilisi.

Byly položeny takzvanou perestrojkou, jinými slovy záměrným procesem rozpadu Sovětského svazu. Později to bylo mnohým jasné, ale ti z nás, kteří již tehdy tušili, co přesně Západ chystá pod rouškou boje za svobodu a nezávislost, se ocitli, upřímně řečeno, v nezáviděníhodné pozici.

Od 5. dubna jsem několikrát denně chodil na shromáždění, abych se pokusil vysvětlit svým známým, kteří stáli před budovou vlády, že se chystá velká provokace, v jejímž důsledku bude prolita krev. Mimochodem, předtím už se v ázerbájdžánském Sumgaitu odehrály tragické události, ale bohužel nikdo v Gruzii nevyvodil žádné závěry z toho, co se stalo v Ázerbájdžánu.

Později jsem byl ještě více přesvědčen, že události z 9. dubna byly naplánovány a provedeny Spojenými státy americký-

mi a zkorumpovanými vůdci Komunistické strany Sovětského svazu pod vedením Michaila Gorbačova.

Jakému konkrétnímu účelu však sloužila tragédie, která se odehrála na Rustaveli Avenue?

Dnes je tento cíl, nebo spíše cíle, zřejmý - rozpad SSSR; diskreditace sovětských ozbrojených sil; zesílení protisovětské a protiruské hysterie; rostoucí role Gruzie v procesu rozpadu Sovětského svazu a co je nejdůležitější, masový vznik falešné naděje mezi obyvatelstvem, že lidé mohou požadovat nezávislost a dosáhnout jí.

Když se nad tím hluboce zamyslíte, není těžké vidět, že vše se odehrálo v souladu s nejlepšími tradicemi „barevných revolucí“, podle scénáře, který se později mnohokrát opakoval – příprava, eskalace a oběti.

9. duben se tak stal, dalo by se říci, první „barevnou revolucí“ na území Sovětského svazu, jen na rozdíl od těch následujících byl dovedně umístěn do barevného balíčku svobody a navrch zabalen do myšlenky nezávislosti.

Dnes je alespoň jasné, že jsme kolonie, ale tehdy téměř všichni upřímně věřili, že bojují za vysoké ideály. Nelze si nevšimnout, že v poslední době se konečně objevily první známky dekolonizace v politice Gruzie, za kterou chci opatrně, abych nevystrašil, poděkovat současné vládě.

Zároveň vyzývám vedení země a příslušné agentury, aby zahájily vyšetřování podrobností masakru na Rustaveliho třídě z 9. dubna. Věřte mi, nepochybuji, že vyjde najevo spousta věcí, ze kterých lidem budou vstávat vlasy na hlavě. Protože mladí lidé, a většina těch, kteří jsou starší, stále neví, jaký byl účel události z 9. dubna. Jsou obeznámeni pouze s jejich tragickým následkem a s tím, o čem mluví západní propaganda.

Jak oklamali lid?

V letech 1989 až 1991 bylo v Gruzii provedeno dovedně zinscenované vymývání mozků, které se později nezastavilo a nyní dosáhlo svého vrcholu. Mnoho lidí za těchto okolností odmítalo uvěřit, že naše země umírá a že nás „neohrožuje“ žádná svoboda. Obyvatelstvo bylo přesvědčeno, že jeho příjmy vzrostou, nebo v nejhorším případě zůstanou stejné jako předtím, že dotace z Ruska budou pokračovat. Někteří věřili, že tam bude moci pokračovat s pěti tunami jablěk na korbě nákladáku a vrátit se zpět koupit zbrusu nového Žigulíka.

Stručně řečeno, z nějakého důvodu všichni věřili, že starý ráj bude pokračovat.

Mezitím Západu trvalo pouhé tři roky, než jsme získali hladovou a mrazivou

zemi. Nejtrpčí a nejsmutnější na tom bylo, že jsme byli první, kdo dobrovolně strčil hlavu pod trosky zhroutěného Sovětského svazu.

Podobná hrozba nás čeká i nyní - Evropská unie se rozpadá a my nepřestáváme dělat vše pro to, abychom Gruzii proti ní rozdrtili. Jak dlouho ještě budou Gruzínci hrát tyto zahraniční hry? Není čas se probudit?!

Vzpomeňme si, komu se kdysi nelíbila gruzínská touha po nezávislosti a neměl rád Zviada Gamsachurdia...

Zviad Gamsachurdia nebyl na Západě oblíbený. Tehdejší moskevské vedení, které bylo pod přísnou kontrolou Spojených států, ho také nemělo rádo. Bohužel, Gamsachurdia a jeho společníci v určitém okamžiku upřímně věřili, že mohou skutečně vybudovat nezávislý stát...

Historie nás učí, že když je země poražena – a Sovětský svaz ve studené válce selhal – její součásti se stávají kořistí vítěze. V tomto případě byly vítězem Spojené státy americké.

V Gruzii se to podařilo s velkým zpožděním, navíc dodnes nebyly vyvozeny správné závěry, a proto stále čelíme hrozbě velkého nebezpečí.

Gruzínská inteligence neměla Zviada Gamsachurdia ráda. Důvodů pro to bylo mnoho, ale teď není čas o nich diskutovat. Navíc se Zviad nelíbil ani značnému počtu jeho spolubojovníků, a v důsledku toho 21. prosince 1991 začala v Gruzii bratrovražedná občanská válka...

„Gamsachurdia plave proti proudu!“ - tato fráze byla pronesena 21. srpna 1991 prezidentem Spojených států amerických, Georgem H. W. Bushem.

A právě tato slova se stala verdiktem nad Gamsachurdiovou mocí.

Přesto mnozí tehdy považovali Spojené státy za kolébku štěstí a dobra, za

zemi, kde se plní drahocenné sny a člověk může naplno realizovat jakoukoli svou příležitost. Nicméně dnes, po 36 letech od tragédie z 9. dubna, rozumní lidé skutečně vidí, že Spojené státy darovaly Gruzii „štěstí“.

Kdo v té době stál v čele Ústředního výboru Komunistické strany Sovětského svazu, to znamená, že byl první osobou v sovětském státě, a kdo prodával zájmy Sovětského svazu?

V čele Ústředního výboru KSSS stál v těchto letech Michail Gorbačov a Eduard Ševardnadze, který byl v 50. letech naverbován Spojenými státy a patřil k nejvyšším představitelům země. Kariéry obou se vyvíjely plně v souladu se scénářem agenta. Oba pocházeli z venkova, oba byli, jak se dnes říká, kreativní a mladí.

Pak mnozí nečekaně zemřeli... Darebák Gorbačov toužil po moci a stal se členem ústředního výboru, předtím měl na starosti zemědělství.

Ševardnadze, jako první tajemník okresního stranického výboru Mcchety, jen o vlásek unikl zatčení a byl zachráněn jen díky tomu, že mohl jít ke svým kurátorům do Moskvy. Ano, do Moskvy! V té době byla Moskva již ze 70 procent pod kontrolou Spojených států a americká CIA ve skutečnosti kontrolovala jak národní hnutí, tak Ústřední výbor KSSS.

Vzpomínám si na rok 1972, kdy byl soudruh Ševardnadze jmenován prvním tajemníkem Ústředního výboru Komunistické strany Gruzie. Jakýkoli případ, který stál sto rublů za Vasilije Mzhavanadzeho, začal stát tisíce rublů.

Korupce a úplatkářství vzkvétají v obrovském měřítku. Pokud sklizeň plodiny v Gruzii byla, obrazně řečeno, tisíc tun, bylo do zprávy zahrnuto tři tisíce tun.

Stalo se tak proto, aby Ševardnadze mohl získat titul Hrdina socialistické práce. A to pokračovalo tak dlouho, dokud nebyl jmenován ministrem zahraničních věcí Sovětského svazu. Od okamžiku jeho jmenování do této funkce začaly všechny potíže sovětského státu.

Darebáci Gorbačov, Jakovlev a náš krajan Edik odevzdali Američanům zemi vybudovanou prací a potem svých předchůdců a starších generací.

Masakr z 9. dubna 1989 byl zorganizován na příkaz Spojených států a Západu Gorbačovem a Ševardnadzem a dnes v Gruzii říkají, že toto je den našeho vítězství! A koho jste vy, agenti CIA, porazili? Jaký druh nezávislosti, jaká svoboda, když naše země byla kolonií 35 let!

9. duben je pro gruzínský lid dnem klamu a hanby, dnem oběti a vzpomínky na nevinné duše! Žádná dovolená!

Rozhovor Michaila Žgenti s Ekou Naskidašvilim, 12 dubna, 2025

Zatímco Boris Johnson rozdává rady na dálku, Starmerova vláda vede zemi k socioekonomické katastrofě.

Bývalý britský premiér Boris Johnson nazval své krajany „darmožrouty“ a vyzval k sociálním škrtům a zvýšení výdajů na obranu.

Při lenošení v prosluněném horském středisku v texaském San Antoniu rozčepýřený Boris prohlásil:

- Americký dělník si bere mnohem méně dovolené než jeho evropští kolegové. V USA má průměrný zaměstnanec v soukromém sektoru deset až patnáct dní placené dovolené ročně. My Evropané si bereme dvakrát tolik, asi 30 dní.

- Pracovníci ve Spojeném království mají k dispozici nejrůznější vymoženosti a ochranu, které americký kapitalismus prostě nezná.

- Pokud onemocníme, máme zákonnou nemocenskou dávku 116,75 liber týdně po dobu 28 týdnů. Pokud se nám narodí dítě, máme 39 týdnů placené mateřské dovolené pro matky a dva týdny pro otce.

- Máme pravidla proti nespravedlivému propuštění a bezplatnou zdravotní péči po dobu trvání pracovního poměru.

- Američané nic takového nemají. Neexistuje žádný federální zákon, který by vyžadoval, byť jen jeden den nemocenské nebo mateřské dovolené, natož rodičovské dovolené. Nic nebrání tomu, aby vás šéf vyhodil víceméně podle libosti - současný prezident ostatně natočil populární televizní pořad, který se točil kolem tohoto krutého a svévolného rituálu.

- Pokud jde o zdravotní péči, neexistuje žádná univerzální státní služba, která by byla v místě použití zdarma. Bud' získáte pojištění v zaměstnání, nebo, pokud jste dostatečně chudí, abyste na něj měli nárok, dostanete státem financovaný Medicaid – to skutečně Johnson řekl.

A nejen to. Johnson vyzval ke zrušení všech těchto sociálních dávek a pohrozil, že „Američané vidí rozdíl v našich výdajích na obranu. Vidí rozdíl v sociálních dávkách a sociálním zabezpečení. Vidí, že jsme do značné míry závislí na jejich energii a šetrnosti. Když vidí bezplatné dávky, poznají je - a to nemůže trvat věčně.“

Bývalý britský premiér v podstatě zopakoval slova Donalda Trumpa, který požaduje nejen po Británii, ale po celé Evropě, aby zvýšila výdaje na obranu. Rozdíl je v tom, že Trump nevyšvětloval na úkor čeho, zatímco Johnson to se svou obvyklou nevázaností vysvětloval: „...zabíjením sociální sféry“.

Je třeba poznamenat, že labouristická vláda se touto cestou již vydala a zahájila rozsáhlé škrtů v sociálních dávkách, které se dotknou čtyř milionů lidí.

Jak ukazují i oficiální statistiky, vede to zemi k vymírání původního obyvatelstva.

„Oficiální údaje ukazují, že dnes ve Spojeném království žije v chudobě rekordních 4,5 milionu dětí! To je zdrojem národní hanby. Nové údaje ministerstva práce a důchodů ukázaly, že počet dětí žijících v chudobě vzrostl za rok do března 2024 o 100 tisíc, přičemž v předchozí roce jich bylo 4,33 milionu.“

To znamená, že 31 % dětí ve Spojeném království nyní žije v chudobě, přičemž 72 % z nich žije v domácnostech s pracujícími rodinami. Stalo se tak pouhý den poté, co labouristé oznámili politiku, která podle jejich vlastního hodnocení dopadů uvrhne dalších 50 000 dětí pod hranici chudoby,“ - píše Daily Mail.

Za dítě žijící v chudobě se považuje dítě, jehož příjem v rodině je nižší než 60 % průměrného příjmu ve Velké Británii po odečtení nákladů na bydlení, což odpovídá 22 500 liber.

Podle britského ministerstva práce a sociálního zabezpečení žije ve Spojeném království 14,6 milionu dětí a nejnovější údaje ukazují, že počet dětí žijících v chudobě je nejvyšší od roku 2002, kdy se začalo s evidencí.

Charitativní organizace Save the Children UK to označila za „zdroj národní hanby“ a varovala labouristy, že hrozí obrovský nárůst dětské chudoby.

Ředitel charity Dan Paskins řekl: „Tato čísla jsou zdrojem národní hanby. Nárůst dětské chudoby na 4,5 milionu - nejvyšší v historii - je přímým důsledkem politických rozhodnutí.“

Přesto vláda Keira Starmera snižuje sociální dávky a cynicky předpovídá, že tato reforma uvrhne pod hranici chudoby dal-

ších 250 000 Britů, včetně 50 000 dětí. A to na pozadí „děsivého poklesu porodnosti“ a „dětské krize“ v Anglii a Walesu, k nimž podle deníku Daily Mail vedlo desetiletí vlády konzervativců.

V některých obcích klesl počet rodičů od roku 2013 o 60 procent. Ženy v Anglii a Walesu nyní rodí v průměru jen 1,44 dítěte. To je nejnižší počet od počátku vedení záznamů ve 30. letech 20. století a poloviční ve srovnání s obdobím baby boomu v polovině 60. let.

Téměř třetina z 591 000 dětí narozených v roce 2023 (poslední rok, za který jsou k dispozici úplné údaje) se narodila matkám cizinkám. Kontrola MailOnline zjistila, že žádná z více než 300 obcí neměla porodnost nad úroveň reprodukce. Předpokládá se, že celková míra porodnosti ve Spojeném království klesne do roku 2100 na 1,3.

Britští demografové podle publikace varují, že klesající míra populačního růstu povede k „populační krizi“, která by mohla způsobit závislost britské ekonomiky na imigraci.

Britští labouristé, jejichž elektorát je z velké části tvořen muslimskými migranty, záměrně sledují kurz výrazného omezení sociální sféry a očekávají, že podpoří ekonomiku na úkor přílivu migrantů. Současný britský premiér Keir Starmer ve snaze ospravedlnit nezadržitelný pokles životní úrovně ve Spojeném království obvinil Rusko, jak jsme dříve psali.

Nemůže popřít ekonomické a sociální selhání v Británii, to je příliš zřejmé.

„Po patnácti letech stagnace, která vedla k prudkému poklesu britské životní úrovně, již Spojené království není bohatou zemí, takže některé jeho části jsou na tom hůře než nejhudší země východní Evropy, jako je Slovinsko a Litva,“ - píše The Telegraph.

Podle britského Národního institutu pro ekonomický a sociální výzkum (NIESR) zaostává hospodářský růst a produktivita práce za mnoha jinými zeměmi. Konzervativci však také nevidí východisko ze současné situace ve vymírání původního obyvatelstva Británie. Ne snad, že by se demagogické apely rozruchaného Borise daly považovat za nějak konstruktivní.

Jiná bývalá britská konzervativní premiérka, Liz Truss, se rovněž vydala do USA, kde označila Británii za zkrachovalý stát, čímž v podstatě konstatovala beznadějnou situaci v sociální a ekonomické sféře kdysi velké Británie.

„Británie je rozbitá, britský systém je hluboce prohnitý. Británie se stává zhrouteným státem. Dosáhli jsme morálního, společenského a ekonomického bankrotu. Království se nachází v době temna a premiér Keir Starmer vede zemi strašlivým směrem,“ - zdůraznila Truss.

„Britská ekonomika je v úpadku. Země má politiku uhlíkové neutrality, která zdevastovala ropný a plynárenský průmysl. Británie má nejvyšší ceny elektřiny v západním světě. V loňském roce země zavřela poslední ocelárnu a nyní Británie nedokáže vyrábět ocel,“ - dodala někdejší premiérka.

V loňském roce Británie po více než sto letech provozu uzavřela poslední ocelárnu společnosti Tata Steel ve městě Port Talbot, uvedla televize Sky News.

Britská společnost Rolls-Royce zkoumá možnost přesunu výroby z Británie do Spojených států, uvedl deník The Telegraph. Ze země neutíkají jen firmy, ale také právě bohatí Britové, kteří mají možnost.

„Od nástupu labouristů k moci a vyhlášení nové daňové politiky, která odrazuje investory, opustil Británii rekordní počet milionářů. Každých 45 minut zemi opouští jeden z nich,“ - uvedl deník The Times s odkazem na výpočty analytické společnosti New World Wealth.

Labouristé ženou zemi do sociální slepé uličky. Konzervativní vůdci nemají k dispozici nic jiného než blouznivé výzvy k sociálnímu darwinismu.

Britské elity zničily svou zemi. Liz Truss to veřejně uznala a svou vlast označila za „zkrachovalý stát“. Politický orchestr na britském Titaniku však bude hrát až do konce, což nám slibuje ještě mnoho směšných výzev bývalých i současných vůdců Spojeného království.

Oleg Rozanov, překlad St. Hroch, www.fondsk.ru

Zkusím se s vámi podělit o čtyři víceméně náhodně zachycené autentické dialogy, nějak se dotknuvší komunismu, socialismu, solidarity.

Kontroverzní nejsou obsahem, ale tím, že se odehrávají v prostředí, kde by je člověk nečekal. Nemíním je komentovat či rozebírat. Nemám právo soudit. Nemám dokonce ani právo chtít, abyste četli až do konce. Jdu s nimi tak říkajíc na trh toliko v naději, že někoho, byť i nechtěně, donutí přemýšlet. Tak jako svého času mě.

Dialogy... řekněme poněkud kontroverzní

Dialog první, severoafrické bojiště za druhé světové války

Australský spisovatel Eric Lambert, u nás známý především protiválečnými romány jako *Dvacet tisíc zlodějů*, *Veteráni* či *K slávě odsouzení*, zachytil a do prvního z oněch dialogů použil (z vlastní zkušenosti, jen jména jsou románově jiná) tento dialog mezi důstojníkem a vojínem australské armády kdesi v Severní Africe krátce před bitvou u El Alameinu:

„Sullivan, už delší dobu se vás chci na něco zeptat. Odpovzte, nebo ne, jak sám uznáte. Nikomu to neřeknu.“

„Ano, prosím?“

„Jste komunista?“

„Ano. Však už jsme zase legální.“

„S tím jsem si hlavu nelámá. Jste ve straně už dlouho?“

„Asi patnáct let.“

„Někdy bych se s vámi pustil do řeči. Na učení nejsme nikdy příliš staří.“

„O čem se chcete poučit?“

„Čím to bylo, že vy komunisté jste měli tak správný názor na tuhle válku - na Chamberlaina a Daladiera a na Menziesse a všechny ostatní. Proč jste si byli tak jisti, že jsou při Hitlerovi? Rád bych to věděl.“

„Kdykoli si budete přát, prosím.“

(Eric Lambert, *Dvacet tisíc zlodějů*, překlad Vladimír Vařecha)

Dialog druhý, Edinburgh, Skotsko, 50. léta 20. století

V motoristickém světě proslulý skotský novinář, spisovatel, historik a fotograf Graham Gauld zachytil v knize *Ecurie Ecosse*, popisující historii nejúspěšnějšího soukromého závodního týmu všech dob, zajímavý incident, jehož aktérem byl závodník Ninian Sanderson (mimo jiné vítěz závodu 24 hodin Le Mans 1956).

»Před první cestou do Sebringu v 50. letech (americký okruh mistrovství světa sportovních vozů - pozn. VS) byl Ninian nejvíce zdrcující při obstarávání víz do USA. V oněch dnech protikomunistických procesů ve Státech bylo získání víz protknuto problémy. Naštvaný, protože k tomu, aby dostal víza, musel do Edinburghu na americký konzulát, zasedl s Davidem Murrayem a Ronem Flockhartem (šéf týmu a druhý závodník - pozn. VS) k rozhovoru a okamžitě poznamenal:

„...předpokládám, že chcete vědět, zda jsem komunista. Fajn, jsem.“

Tady David Murray zbledl a konzulátní úředník se obrátil na Davida a prohlásil: „Bohužel nemůžeme dát panu Sandersonovi vízum, neboť přiznal, že je komunista.“ David se usmál, jak nejdiplomatičtěji uměl a řekl, že to byl jen Ninianův žertík. Načež Ninian vyjekl „...Ba, je to pravda... komunista je ten bastard Flockhart!“

(Graham Gauld, *Ecurie Ecosse*, vyd. GG Public Relations Ltd., Edinburgh 1992, překlad VS)

Ani jeden z nich samozřejmě neměl s politikou, natož s komunisty, společného zhora nic. Byli jen mladí, divocí a dělalo jim radost někoho naštvat. Mimochodem, vízum nakonec dostali a v závodě startovali; nakonec odpadli, což ovšem tehdy bylo ve dvanáctihodinovém závodě vcelku běžné. Knihu, z níž jsem tuto epizodu přeložil, mám podepsanou autorem.

V 80. letech stálo za to tyhle závody sledovat, a tak jsem si čile dopisoval s lidmi, kterým jsem tehdy fandil. Nevím o tom, že by mě tehdy sledovala StB. Byl jsem od roku 1987 členem fanklubu skotského týmu až do jeho rozpadu v roce 1991. První důležitá zásilka z oněch končin se mi ztratila až rok a půl po listopadu na letišti v Ruzyni. Můj velký přítel z té doby, novinář Michael Cotton, původem z Jižní Afriky, jeden z nejlepších lidských i profesně, píšící tehdy pro britský Motosport, mě v roce 1999 pozval do Brna na mistrovství světa.

Dialog třetí, Brno, Masarykův okruh, 1999

Představil mě řediteli mistrovství a zavedl mě mezi závodníky. První, koho jsem poznal podle fotografie, byl John Nielsen, bývalý tovární jezdec Jaguaru.

„Miku,“ říkám opatrně, „to je Nielsen, vid?“

„Ano, je - John, pojď sem, tady přítel jel v noci 200 mil, aby ti mohl fandit. Tak se mu prosím chvilku věnuj.“

Za chvilku nás sedělo kolem stolu asi patnáct. A přišly šoky. O závodech to totiž nebylo.

„My jsme tu byli už v roce 1988. Proč byly tehdy na hranici dráty (přijeli většinou z vídeňského letiště) a teď ne? Proč tu byli tenkrát všude policisté? Proč je tu teď všechno tak drahé? (Po závodě se zařekli, že se do Brna už nevrátí, každý se na nich snažil jen vydělat.)

„Proč...? No... za socialismu jsme tu žili trochu jinak... Ceny byly takové a takové, teď jsou takové... S těmi dráty to bylo tak a tak... Sloužil jsem na západoněmecké hranici... Je tu nezaměstnanost, tenkrát nebyla... Ne, neplatili jsme u doktora ani za školu... Anglicky jsem se učil sám, ale jazykové školy tu byly... Jasně, měli jsme problémy, takové a takové... Bral jsem tolik, teď tolik... Kilo chleba stálo tolik a teď tolik...“

„Ale to se tu žilo líp!“

„Ne,“ odpovídám, „jen jinak... Ne, líp!!!“ Pozor, seděl jsem mezi lidmi, kteří nikdy nepoznali existenční starosti, politika je většinou nezajímala ani za mák a jen asi tak polovina z nich byla jednou či párkrát v socialistickém Československu a pár z nich v Maďarsku, a to ještě jen odjeli závod a zase rychle jinam. Ale uměli se dívat.

A Michael, když jsem nastoupil na mezinárodní oddělení a zevrubně se mu pochlubil novým místem a prvními cestami jménem komunistické strany do světa, mi krom jiného napsal: „Krásné, dobrodružný život...“

Dialog čtvrtý, Praha, budova ÚV, zima 2005-2006

No nic, skončím jiným dialogem. Smutným. Ne obsahem, ten je dnes běžný. Smutným tím, kdo a kde...

„Tak teď taky vstoupíš do odborů, když jsi tady, ne?“

„Co bych z toho měl...?“ zaznělo před necelými pěti lety v budově ÚV, ve čtvrtém patře. Odešel po asi roce a půl...

O dialogy, které jaksí nemízí z myslí, se podělil Vladimír Sedláček

Návrat k vědeckým pramenům revoluční teorie a praxe (17)

Na otázky Dialogu odpovídá RSDr. František Ledvina

Františku, je hodně opovázlivý, dovolím-li si označit pravdu, mám na mysli především obsah toho-

to pojmu, za středobod vesmíru?

Žádný středobod vesmíru ještě nikdo nenašel a zřejmě nikdy nenajde. Pravda je spíše cílem našeho poznání. V tom se člověk liší od zvířete, které pravdu hledat neumí. Hledá pouze, co je pro něj užitečné či nebezpečné, ostatní ho nezajímá. Zvíře poznává jen své životní prostředí, zatímco člověk je tvor univerzální, snaží se zkoumat i to, co ke svému životu bezprostředně nepotřebuje či mu není nebezpečné, tedy věci zdánlivě zbytečné. Hledá pravdu v podmořských hlubinách, zemském jádru či ve vesmíru, kterým jsi začal.

Vraťme se tedy z vesmíru na naši planetu. Jaká je definice pravdy, a to jak z pohledu přírodovědeckého i společenského poznání, tak každodenní praxe?

Pravda je momentálně dosažitelný stupeň lidského poznání. To platí pro vědu i praxi. Obrazně vyjádřeno, je to poslední, zatím viditelný schůdek na nekonečném schodišti, po kterém lidstvo musí stoupat, chce-li přežít. Žádný schůdek nelze považovat za poslední. Pravda je proces. U batolete i u vědce. Rozdíl je v tom, že batole se učí hlavně ze svých vlastních omylů, zatímco dospělý člověk se dokáže učit i z omylů jiných lidí. Někdy s nadsázkou říká, že „věda je vykrádáním pravdy z cizích omylů“.

To z ní skoro, možná i bez nadsázky, jako definice nejen vědy, ale částečně také pravdy.

Díky za poklonu, ale přestože se o definici pravdy pokoušeli a pokoušejí mnozí učenci, vyčerpávající definice pravdy neexistuje. Podle mě nejdál v tomto úsilí dospěl marxismus. Vysvětluje, že pravda má dvě neoddelitelné stránky. Absolutní stránku, která se v čase nemění. Zároveň s tím vnímá relativní stránku pravdy, která je podmíněna stávajícími možnostmi a schopnostmi poznávajícího subjektu a která se s vývojem jeho poznání mění. Neboť poznává nikoli statickou, ale měnící se realitu, takže se nutně vyvíjí i pravda o této realitě. Z toho lze odvodit, že žádná pravda není nikdy úplná a definitivní. Což však neznamená, že lze jakoukoli pravdou pohrdat nebo ji naopak považovat za konečnou. Jak napsal Lenin: „Každá pravda platí jen v určitých podmínkách.“ Takové je dialektické pojetí pravdy charakteristické pro marxismus.

Na rozdíl od něj, jak vymezují obsah pojmu pravda jiné filozofické systémy?

Objektivně idealistické filozofie mají tendenci stavět pravdu nad skutečnost.

Jako něco prvotního, věčného, neměnného, samostatného, nezávislého ve vztahu k materiálnímu světu i člověku. Subjektivně idealistické filozofie pak spíše hledají pravdu ve vědomí jedince, který si svůj svět i pravdu o něm vytváří jen ve svém vědomí. Některé materialistické filozofie zase inklinují ke zjednodušování pravdy jen na měřitelná a neměnná fakta. To je metafyzický, statický přístup, neodpovídající vývoji přírody a společnosti. Vzpomeňme také relativistické filozofie, které, jak naznačuje jejich pojmové vymezení, absolutizují relativní stránku pravdy. Tedy její pomíjivost a neúplnost, čímž pravdu občas považují za zbytečnou. Na výtky, že i marxismus je vlastně

O pravdě

relativistický, jasně odpověděl Lenin:

„Marxismus v sobě obsahuje relativismus, ale neredukuje se naň.“ Opakem toho jsou dogmatické filozofie přeceňující absolutní stránku pravdy. I na ně reagoval Lenin: „Absolutizuj pravdu – dostaneš hloupost.“

Tolik o pravdě. Budeme-li ale o ní uvažovat z hlediska jejího dialektického pojetí, o kterém ses tady zmínil, párovou kategorií pravdy je lež. Jak se k ní vyjadřují vzpomenuté filozofické systémy, ale i marxismus?

Pokud jde o lež, v tom se většina filozofií shoduje. Považuje ji za vědomé a záměrné šíření nepravdy. Ta však sama o sobě nemusí být lží. Může to být buď iluze, tedy smyslový klam, falešný odraz skutečnosti ve smyslech, vyvolaný či doprovázený emocemi, anebo omyl způsobený rozumem, který nesprávně hodnotí a spojuje získaná fakta. Obojí nutně doprovází každé lidské poznání.

Iluze je prvotním předpokladem poznání, jeho východiskem, a zprvu ji více či méně podlehne každý. Poznání spočívá v tom, že se zbavujeme starých iluzí a přitom si nechcít někdy vytváříme nové. Omyl je nutným průvodcem každého poznávání. Jak uvedl sovětský fyzik, nositel Nobelovy ceny, P. L. Kapica: „Není chybou dopouštět se omylu, chybou je vytvářet z obhajoby svých omylů novou vědu.“ Ještě před ním to vyjádřil i Komenský, který napsal: „I omyl je účasten pravdy.“

Potíž je v tom, že pojmy iluze a lež bývají někdy zaměňovány. Lži bývá často označováno cokoli, co se prostě někomu nelíbí. Skromně si dovolím uvést jeden svůj bonmot: *Iluze je starší sestrou pravdy, zatímco lež je její mladší sestrou. Obě tyto potvory jsou většinou krásnější než pravda, a proto jim tak snadno podléháme.*

Když dovolíš, navážu na tebe a zeptám se tě, jak okouzluje krása pravdy marxismus, kterým se ve své publikační a pedagogické činnosti, jak známo, dlouhodobě zabýváš?

Marxismus považuje pravdu za společenský vztah a proces. Tím jej pravda okouzluje. Je pro jeho teorii i praxi východiskem a cílem. Stejně jako pro jakoukoli jinou teorii i praxi. Což neznamená, že marxisté ve svém dosavadním úsilí o lepší společnost leckdy nepodléhali iluzím a nedopouštěli se omylů. Často se u nás v minulosti například nekriticky věřilo v neomylnost Komunistické strany Sovětského svazu a některých jejích vůdců či v pevnou jednotu KSČ a lidu nebo v jakousi spirálu dějin, která mechanicky, sama o sobě, dovede naši společnost k socialismu. Takováto víra byla mnohdy silnější než teoretické znalosti a pravdivé poznání praxe. Dosažené úspěchy sváděly k nesmyslnému urychlování vývoje, a cesta k socialismu se zdála nezvratná. Podobné iluze však provázejí i polistopadové vítěze.

Smiřuješ se s tím, že mnozí z nich považují marxismus za lež?

Upřímně řečeno, hlavu si s tím nelámu. Považovat marxismus za lež jen proto, že byl socialismus v Evropě poražen, je negramotnost. Stejná, jako například považovat matematiku za nesmysl jen proto, že hostinský při kasírování okrade nás nebo sám sebe. Matematika za to nemůže. Podobně jako medicína nemůže za to, že pacient při operaci zemře. Socialismus byl pokusem lidstva o spravedlivější řád. Pohlédneme-li do historie, třídní společnost vznikala celá tisíciletí. Otrokářství muselo být poraženo několikrát, než se ocitlo na prahu feudalismu. Kapitalismus bojoval s feudalismem staletí, a přesto dodnes existují i ve vyspělých zemích jeho mnohé pozůstatky. Jen nevzdělanec je s dějinami rychle hotov.

Marxismus je teorií, která může být v praxi uplatněna buď dobře, nebo špatně. Víra je k tomu zapotřebí, ale sama o sobě nestačí. Stejně jako každou jinou teorii, je nezbytné marxismus rozvíjet. Nikoli ho přizpůsobovat momentálním potřebám a zájmům jednotlivců, ale měnícím se potřebám a zájmům lidstva. A spolu s tím uplatňovat, stejně jako to dělali Marx, Engels i Lenin, rozvíjející se poznatky ostatních věd.

Takže nezbytným faktorem pravdivosti marxismu je také rozvoj jeho teorie i praxe v čase?

„Pravda je dcerou času“, jak věděl již ve druhém století našeho letopočtu římský soudce a spisovatel Aulus Gellius. Pouze hlupák ji chce mít hned, celou a navždy.

Připravil Stanislav Zeman

Zákon negace-negace není zákonem marxistické dialektiky?

(Polemika s článkem *Marxismus a „spirála“, který byl otištěn v minulém čísle Dialogu - Problém „spirály“ je nepodstatný.*)

Někdo by mohl říci, že jde o nepochopení toho, že pojem „spirála“ byl jen metaforou, obrazným přirovnáním, názornou zkratkou pro možné pochopení celé té náročné problematiky dialektiky působení zákona negace-negace. O takovéto nepochopení však nejde. Neboť sám autor na to upozorňuje v prvních dvou větách: „Po několik generací se ve výuce marxistické filozofie setkávaly statisíce lidí při zjednodušeném výkladu zákona negace-negace s vysvětlením, že vývoj probíhá „po spirále“. Počalo to už u Hegela, jako přirovnání to občas použili i Marx a Engels. Lenin jednou při odmítnutí myšlenky vývoje v kruhu také použil obrat „tak říkájící po spirále“, a tím se stala pro mnohé vykladače marxismu spirála neotřesitelným dogmatem“. Opravdu? Budiž...

Ale s čím nemohu souhlasit, je mimo jiné následující tvrzení: „Negace-negace... Není stejnou nutností jako jednota a boj protikladu či přeměna kvantity v kvalitu vývojovým skokem. Je jen nahodilostí či zvláštností. Negace všeho konkrétního je univerzálním zákonem. Nic není věčné. Vše, co již není schopno dalšího rozvoje, vývoj nepřebírá. Žádná negace však není absolutní. Ty stránky existujícího obsahu, které rozvoje schopny jsou, se v jiné formě opakují dále. Ale negace-negace, tedy návrat k něčemu, co již vývoj v minulosti zavrhl, obecným zákonem není. To je vždy spíše výjimkou. Zákonem je jen to, že pokud k tomu dojde, nemůže se zpět ve vývoji vracet celek.“

Nejen v celé citované pasáži autora, jde podle mého názoru, o jisté nepochopení nejen vlastního zákona negace-negace, který prý není zákonem, ale i o nepochopení skutečné, vzájemné souvislosti a podmíněnosti jednotlivých zákonů dialektiky (zákona jednoty a boje protikladů; vzájemného přechodu kvantitativních a kvalitativních změn; negace-negace). Jejich determinace, specifického určení. Nemluvě o tom, že odmítá tento jeden ze tří základních zákonů dialektiky, jako zákon. Prý „obecným zákonem není“.

Zde bych chtěl přeci jen připomenout, co rozumíme zákonem: zákon představuje vnitřní souvislost a podmíněnost jevů a procesů, a to především podstatnou, stálou, opakující se souvislost a vzájemnou podmíněnost, která je jevům a procesům vnitřně vlastní.

Jak tomu je s negací negace v marxistické filozofii doopravdy? Nevím, jak k uvedeným názorům, pohybuje-li se na „půdě“ marxismu, autor dospěl. Pokud jde o negaci negace, v ní přeci nejde o pouhý návrat k něčemu, co již vývoj zcela zavrhl (holá negace). Je možné, že přehlédl v *Leninových „Filozofických sešitech“* velmi zásadní a významný fragment o 16-ti prvních dialektiky, oslovil by jej 13 a 14 prvek: „13) Opakování jistých rysů, vlastností etc. nižšího stádia na stadiu vyšším a 14) návrat jakoby k starému (negace-negace).“ (Lenin V. I., *Filozofické sešity*, Sp. sv. 38, s. 223) Ano, „návrat jakoby k starému“. Tedy například může jít, pokud jde o společenský vývoj, o „návrat“ k jistému, obdobnému typu a charakteru společenských vztahů na nižším stupni dějinného vývoje. Tedy v jiných, nových podmínkách a poměrech vývoje společnosti, tak jak to K. Marx objasňuje ve své stěžejní práci *Kapitál I.*, 24 kapitola, část VII.: Dějinná tendence kapitalistické akumulace.

O co jde? Karel Marx v prvním svazku *Kapitálu*, když nastoluje otázku historické tendence kapitalismu, pak v této souvislosti při objasnění zániku kapitalismu, používá ve své argumentaci, zákon negace-negace:

„Zatím co stále klesá počet magnátů kapitálu, kteří uzurpují a monopolizují všechny výhody tohoto procesu přeměny, vzrůstá masa bídy, útlaku, poroby, degenerace, vykořisťo-

vání, ale zároveň vzrůstá i rozhořčení stále rostoucí dělnické třídy, která se školí, sdružuje a organizuje mechanismem kapitalistického výrobního procesu samého. Monopol kapitálu se stává okovem výrobního způsobu, který spolu s ním a pod jeho ochranou vyrostl. Centralizace výrobních prostředků a zespolečnění práce dosahují bodu, kdy se jim kapitalistický obal stává nesnesitelným. Obal puká. Odbíjí hodina kapitalistického soukromého vlastnictví. Vyvlastňovatelé jsou vyvlastňováni.

Kapitalistický způsob přivlastňování vyplývá z kapitalistického výrobního způsobu, tedy i kapitalistické soukromé vlastnictví, je první negací individuálního vlastnictví, založeného na vlastní práci. Avšak kapitalistická výroba plodí s nutností přirodně historického procesu svou vlastní negaci. Je to negace-negace.

Ta znovu vytváří individuální vlastnictví, ale na základě vymoženosti kapitalistické éry – kooperace svobodných pracovníků a jejich pospolné držby půdy a jimi vyrobených výrobních prostředků...“ (*Kapitál I*, s. 803-804)

Jasněji řečeno: 1.) Ona první negace je tedy spjata s přeměnou výrobního způsobu, jenž „se vyskytuje v otrokářském i v nevolnickém řádu a za jiných forem osobní závislosti. Avšak dosahuje plného rozkvětu... Ale na určitém stupni vývoje vytváří tento výrobní způsob sám materiální prostředky svého vlastního zničení. Od této chvíle se v lůně společnosti začínají probouzet síly a vášně, které se cítí spoutány tímto výrobním způsobem. Ten musí být zničen a je ničen. Jeho ničení, přeměna individuálních a rozptýlených výrobních prostředků ve společensky koncentrované výrobní prostředky, tedy přeměna trpasličího vlastnictví mnoha lidí v obrovité vlastnictví mála lidí, tudíž vyvlastnění půdy, životních prostředků a pracovních nástrojů velké masy lidí. Toto... tvoří prolog k dějinám kapitálu. Obsahuje celou řadu násilných metod, z nichž jsme vylíčili jen ty nejdůležitější, které tvořily epochu jako metody původní akumulace. Vyvlastnění bezprostředních výrobců se provádí s nejbezohlednějším vandalismem a pod tlakem nejpodlejších, nejspínavějších, nejmalichernějších a nejzběsilějších vášní. Soukromé vlastnictví získané prací vlastníka... je zatlačováno kapitalistickým soukromým vlastnictvím, které spočívá na vykořisťování cizí, formálně však svobodné pracovní síly.“ (*Tamtéž* 802-803)

2.) Ona druhá teze, negace-negace je zevšeobecněním výsledků analýzy dynamiky kapitalistické výroby, neustálého zotřívání rozporu mezi výrobními silami a výrobními vztahy.

Brilantně Marxův přístup k pojetí dialektického zákona negace-negace, objasňuje Bedřich Engels například v polemice s Dühringem, který z nepochopení věci, přesněji řečeno z neznalosti a sebevědomé nadutosti, obviňoval Marxe, že mu prý musí dělat Hegelova negace-negace „porodní bábu, která pomáhá na svět budoucnosti z lůna minulosti...“ (*Anti-Dühring*, První oddíl: *Filosofie*, č. XIII. *Negace-negace*, ME 1966, Sp. sv. 20, Nakladatelství Svoboda, s. 140 ad.)

Engels píše „U Marxe čteme: „Je to negace-negace. Ta vytváří znovu individuální vlastnictví, ale na základě vymoženosti kapitalistické éry, kooperace svobodných pracovníků a jejich společného vlastnictví půdy a výrobních prostředků vyrobených prací samou. Přeměna rozptýleného soukromého vlastnictví individuí, založeného na vlastní práci v kapitalistické vlastnictví je ovšem proces nesporně zdlouhavější, svízelnější a obtížnější než přeměna kapitalistického soukromého vlastnictví, založeného fakticky už na společenském výrobním provozu, ve společenské vlastnictví.“ To je všechno. Stav vytvořený vyvlastněním vyvlastňovatelů, je tedy označen za obnovení individuálního vlastnictví, ale na základě společenského vlastnictví půdy a výrobních prostředků, vytvořených prací samou. Pro každého, kdo rozumí německy, to znamená, že společenské vlastnictví se týká půdy a jiných výrobních prostředků, že individuální vlastnictví se týká produktů, tedy předmětů spotřeby.“ (*Tamtéž* s. 141-142.)

DISKUTUJEME

U Engelse můžeme vedle uvedených pár citací najít i trefnou demonstraci existence a fungování zákona negace-negace v oblasti přírody. „A co to vlastně je tak strašná negace-negace, která tak ztrpčuje život panu Dühringovi, která je pro něho stejně neodpustitelným zločinem, jako v křesťanství hřích proti Duchu svatému? Velmi jednoduchá, všude a denně probíhající procedura, kterou může pochopit každé malé dítě, zbavíme-li je tajuplnosti, do níž ji zahalila stará idealistická filozofie a do níž by ji ve vlastním zájmu chtěli i nadále halit ubozí metafyzikové rázu pana Dühringa. **Vezměme ječné zrnko.** Bilióny těchto ječných zrn se melou, vaří se z nich pivo, a pak se požívají. Ale dostane-li se takové ječné zrnko do svých normálních podmínek, padne-li na vhodnou půdu, pak se s ním pod vlivem tepla a vlhka děje zvláštní změna, vzklíčí; **zrnko jako takové zanikne, je negováno**, na jeho místo **nastoupí rostlina z něho vzniklá, negace zrna.** Ale jaký je normální životní běh této rostliny? Roste, kvete, je oplodněna, a nakonec rodí znovu ječná zrna, a jakmile zrna dozrají, stéblo odumírá, negováno. **Jako výsledek této negace-negace máme tu zase ječné zrnko, ale ne jednoduše, nýbrž v desetkrát, dvacetkrát, třicetkrát větším počtu...** Podobně jako u ječného zrna probíhá tento proces u většiny hmyzu, například u motýlů. Vznikají z vajíčka negací vajíčka, prodělávají své proměny až do pohlavní dospělosti, páří se a jsou opět negováni tím, že zemřou, jakmile skončí proces páření a samička naklade početná vajíčka... chtěli jsme zatím jen dokázat, že **negace-negace se v obou říších organického světa, skutečně vyskytuje.**“ (Tamtéž s. 146-147.)

Závěrem ještě pár slov k vzájemné propojenosti zákonů dialektiky a k jejich specifické úloze, funkci.

Z jistých důvodů nezačnu nosným zákonem rozporu - jednoty a boje protikladů, který Lenin považoval za „jádro“ dialektiky, ale zákonem **negace-negace**. Všechny zákony jsou v dialektické jednotě stejné kvality a významu. Přitom pak, podle Marxe, lze **negaci negace chápat jako formu řešení pohybu a vývoje rozporu a jeho konkrétních výsledků.** Pomáhá tedy pochopit konkrétní výsledek určitého vývoje, jak to vyplývá i z výše, mnou uvedených příkladů.

1) Řečeno učebnicovým jazykem MLF: **Zákon negace-negace, je zákonem, který podmiňuje souvislost a kontinuitu mezi negovaným a negujícím, a proto dialektická negace není „holou“, negací, která ruší, zahrnuje veškerý předchozí vývoj, ale je podmínkou vývoje, který upevňuje a uchovává všechno kladné z předchozích stádií vývoje, který reprodukuje na vyšším základě některé rysy výchozích stupňů a který má v celku vzestupný, progresivní charakter.**

2) Aby byla zřejmá souvislost a vzájemná podmíněnost mezi uvedenými zákony dialektiky, jaký je obsah, podstata a jaké funkce **zákona rozporu - jednoty a boje protikladů?** Jde o zákon, podle kterého všechny věci, jevy a procesy **obsahují vnitřní rozpory, protikladné stránky a tendence, které jsou ve vzájemném vztahu i vzájemně negaci. Boj protikladů je vnitřním podnětem vývoje, vede k narůstání rozporů, které se řeší v určité etapě zánikem starého a vznikem nového.** Znalost a aplikace tohoto zákona při analýze skutečnosti pomáhá kriticky interpretovat probíhající procesy, vidět co zaostává a co se rodí, bojovat proti tomu, co ve společnosti brání pokroku.

3) **Zákon vzájemného přechodu kvantitativních a kvalitativních změn vyjadřuje vzájemnou souvislost a vzájemné působení kvantitativních a kvalitativních stránek předmětů, které způsobují, že drobné a zpočátku nepatrné kvantitativní změny, které se postupně hromadí, porušují na jistém stupni danou míru předmětu (která vyjadřuje vzájemnou závislost kvality a kvantity věcí) a vyvolává základní kvalitativní změny, probíhající ve formě skoků a uskutečňující se v závislosti na povaze objektů a podmínkách jejich vývoje v různorodých formách.** Znalost zákona má velký význam pro chápání procesu vývoje. Vede k tomu, že jevy chápeme a zkoumáme jako jednotu kvalitativních a kvantitativních stránek, kdy vidíme

složité vzájemné souvislosti a vzájemné působení těchto stránek i změny v jejich vztazích.

Zdeněk Košťál, 11. dubna 2025

* * * * *

Naposledy o spirále

Napsal jsem článek o tom, že tak zvaná „spirála vývoje“ jako univerzální zákon dialektiky je nesmyslem, a že se nic konkrétního po spirále nevyvíjí. To jsem poprvé zaslechl od starších učitelů na VŠP ÚV KSČ, zatímco ti mladší spirálu učili.

Jak jsem očekával, kritici se ozvali. Patří mezi ně i můj někdejší učitel marxisticko-leninské filozofie doc. RSDr. Zdeněk Košťál, CSc., který to vyřešil hned na začátku své polemiky slovy: „Problém spirály je nepodstatný.“ Jednoduše spirálu přeskočil. Podstatné ovšem zůstává to, že se ta spirála marxově učila, a ve vědomí těch, kteří si to pamatují, zůstává Marxova dialektika jako „pavěda o spirále“. Jen proto jsem ten článek napsal.

Bylo v něm i to, že negace všeho konkrétního je nutností, zatímco negace-negace, tedy onen Leninův „*zdánlivý návrat ke starému*“, nikoli. Zdeněk Košťál mne poučil výňatkem z „Kapitálu“, ve kterém Marx píše o návratu k beztrždní společnosti. A přiložil další citace z Engelsova „Anti-Dühringu“, které se této pasáži týkají. Přehlédl však důležitou větu, která těm vybraným citátům předcházela: „**Když tedy Marx označuje tento proces za negaci negace, vůbec tím nehodlá dokazovat jeho historickou nutnost.**“ Právě v této větě je ukryto jádro pudla.

Zákon je totiž vztah, který je v daném prostředí obecný, podstatný, nutný, relativně stálý a opakující se. Dialektický zákon je pak univerzálním zákonem vývoje, který je platný ve všech prostředích. Platí absolutně, není omezen žádnými dalšími podmínkami, je nezvratný, a jeho konkrétní projevy jsou jen modifikovány působením zákonů nižšího stupně obecnosti, které v konkrétním prostředí platí také.

To o negaci negace nelze říci. Zatímco první negace je nevyhnutelná a je zákonem, ta druhá ne. Vyplývá to i z Engelsova citátu, který Zdeněk Košťál uvádí: „*Biliony těchto ječných zrn se umelou, uvaří se z nich pivo a pak se spotřebují.*“

Tedy žádná nutná, zákonitá negace-negace, ale pouze prostá dialektická negace, která v důsledku zákona zachování hmoty a energie nezničí úplně vše, jen některé části a jejich vztahy (tedy strukturu, a tím i funkci), a to co zachová, promění v alkohol. Že by při té výrobě či spotřebě došlo k vývoji na vyšším stupni, o tom pochybuji.

Platí to ale i o té menší části ječných zrn, která budou zachována a bez dalšího výběru, šlechtění a ošetřování člověkem znovu zaseta. Ne že dojde k vývoji na vyšším stupni, ale častým opakováním začne postupně degenerovat. Proto dobrý agronom nepoužije trvale k seti pouze vlastní sklizeň, ale koupí občas i nové osivo, v němž je zhmotněna nová lidská práce. Kulturní rostliny nevznikly přírodními procesy. Jejich vývoj směřující k vyššímu musely generace zemědělců tvrdě odpracovat. Jsou-li ponechány samovývoji, různou rychlostí, dříve či později, více či méně planí. Je to společným působením zákonů dědičnosti a Darwinova přírodního výběru, které si je zpětně budou „šlechtit“ jen podle životaschopnosti v daném prostředí, bez ohledu na potřeby a zájmy člověka, který cosi považuje za „vyšší“. Tak to ve volné přírodě probíhá od vzniku života. Nakonec i klasikem správně předpokládaný zánik života na Zemi nemůžeme považovat za vyšší vývojový stupeň. Proběhně to sice podle obou univerzálních zákonů dialektiky, ale Marxův historický optimismus, který sdílím, nelze absolutizovat.

Můj kritik správně cituje Engelsův závěr k této problematice: „*Negace-negace se v obou říších organického světa skutečně vyskytuje.*“ Jenže mezi pojmy „dialektický zákon“ a „vyskytovat se“, je propastný rozdíl. Tomu „vyskytování“ chybí ona nutnost a opakovatelnost, která je v přírodě vlastní jen některým procesům, ovlivněným rotací Země a zákony dědičnosti. Ty jsou příčinou, zatímco negace-negace je jen jevem,

kteří se v jiných částech přírody nevyskytuje. Zatímco jednota a boj protikladu či přechod kvantity v kvalitu je vlastní všemu existujícímu. Zákon negace-negace je tedy zákonem nižšího stupně obecnosti.

To není Ledvinova odchylka od marxismu či jeho nepochopení vztahů mezi jednotlivými zákony. To není omyl amatéra či samouka, ani přehlédnutí posvátného výroku klasika. V roce 1985 vydalo nakladatelství Svoboda, které bylo podnikem ÚV KSČ, dvoudílný německý „Filozofický slovník“, na jehož překladu a redakci českého vydání se mimo jiné podílel i zástupce vedoucího katedry marxisticko-leninské filozofie Vysoké školy politické ÚV KSČ prof. PhDr. Vladimír Čechák, CSc. Dočteme se zde např. že: „**Dialektický materialismus nepokládá zákon negace-negace za základní zákon dialektiky.** Podle něj popisuje tento zákon pouze určitou stránku vývoje.“ Anebo dále: „V marxisticko-leninské filozofii neslouží tento zákon ke svévolným konstrukcím, které mají být vnuceny skutečnosti... Slouží především jako metoda k vyhledávání nových výsledků, v žádném případě jako nástroj dokazování.“

Jenže o tři roky později vysokoškolská skripta, vydaná ve Státním pedagogickém nakladatelství, tento dialektický zákon (nešetřte při tom citáty) znovu zdůrazňují i s tou spirálou. Takže se ani nelze divit, že takovým „marxákem“, produkovaným profesionálními filozofy, velká část vzdělané populace pohrdala.

Nemá smysl se vzájemně trumfovat citáty. To věda nedělá, ta hledá pravdu. Engels i Lenin považovali Marxovu materialistickou dialektiku za vědu. Já také. A proto nemám rád takové používání klasiků, z něhož ta přeskočená spirála vyčuhuje. Asi bych měl být ke svému bývalému učiteli uctivější. Ale já považuji učení klasiků za zbraň, která se musí občas přebrousit nebo nabít, aby se mohla dál používat. Ne za exponát, který je nutno oprašovat a nesmí se na něj sahat.

František Ledvina

* * * * *

Stanovisko k odpovědi F. L. na můj polemický článek

Má hlavní výhrada k textu autora byla, že nemohu souhlasit s tvrzením, že **negace-negace** není stejnou nutností jako jednota a boj protikladů či přeměna kvantity v kvalitu vývojovým skokem, že je jen nahodilostí či zvláštností. Tedy **není obecným zákonem**.

Z tohoto hlediska je možno říci, že přes vyhraněně kritický přístup vůči mému textu, k určitému posunu došlo. Přes trvalé výhrady, že sice „*Negace-negace se v obou říších organického světa skutečně vyskytuje*“, je mezi pojmy „dialektický zákon“ a „vyskytovat se“ **zásadní rozdíl. Vyskytování chybí ona nutnost a opakovatelnost...** Ty jsou příčinou, zatímco **negace-negace je jen jevem**.“

Přesto je zde nakonec negace-negace uznána jako zákon, i když nižšího stupně. „Zákon negace-negace je tedy zákonem nižšího stupně obecnosti.“ To je prokázáno i citací z dvoudílného německého Filozofického slovníku, kde je **negace-negace považována za zákon dialektiky, ale ne za její základní zákon**.

Ještě se zde bohužel musím ohradit k autorovu nařčení, že jsem spirálu jednoduše přeskočil, když jsem uvedl, že „Problém spirály je nepodstatný“. Když prý podle něj: „*Podstatné ovšem zůstává to, že se ta spirála masově učila, a ve vědomí těch, kteří si to pamatují, zůstává Marxova dialektika jako »pavěda o spirále«.*“ Jen proto jsem ten článek napsal. Já tedy dle něj patřím mezi šířitele marxistické dialektiky jako »pavědy o spirále« (k mému zaměření nepatřila dialektika, nepřednášel jsem ji, ani nepsal žádná skripta a podobné texty). **Proč považuji problém spirály za nepodstatný, jsem uvedl.** Alespoň pokud jde o mne „spirála“, nebyla pro mne žádným nosným pojmem, natož dogmatem. Případné používání tohoto pojmu považuji opravdu jen, za **jakousi metodickou pomůcku**, při ob-

jasňování uvedeného zákona, zvláště ve společenských procesech (v tomto duchu byla podle mne zmíněna klasika ML).

Nelze ji považovat za vlastní, tedy podstatné, niterné určení charakteru zákona negace-negace. Bohužel, za větší problém považují přístup, kdy studující marxistické dialektiky, odvrhne toto učení o metodě, kvůli nejasnostem okolo „spirály“, jako „pavědu“.

Právě proto, že daná rozporná stanoviska neberu „**čistě osobně**“, ale za závažný teoretický problém, na který je třeba se hlouběji podívat, s tímto tématem (nejen zákonů dialektiky) nekončím. Ještě se k němu, dříve či později, vrátím.

Zdeněk Košťál, 20. dubna 2025

* * * * *

Poznámka k problematice spirály vývoje

Zákon vzájemného přechodu kvantitativních změn v kvalitativní odpovídá na otázku, jak probíhá vývoj, jak vzniká nové. Ale tento zákon neodhaluje celou podstatu vývoje.

Vzniká otázka: Co je hybnou silou, zdrojem vývoje?

Na tuto otázku odpovídá druhý zákon, zákon jednoty a boje protikladů. Odpovídá na otázku, proč dochází k vývoji. Ale ani jeden z těchto zákonů neodpovídá na otázku, v kterém případě je nové rozvinutím starého, to jest v jakém směru se děje vývoj.

Každý vývoj je určitým způsobem zaměřený proces. Tuto stránku vývoje vyjadřuje zákon negace-negace.

Ale tyto zákony zdaleka nevyčerpávají celou podstatu procesu vývoje a dialektika se na ně neomezuje. Významné místo v soustavě dialektických zákonitostí mají takové zákony jako dialektika vzájemného vztahu jedinečného, zvláštního a obecného; příčiny a účinku; zákonitosti nutnosti a nahodilosti; možnosti a skutečnosti; obsahu a formy; části a celku; vnitřního a vnějšího; podstaty a jevu.

Problematika spirály vývoje v marxistické dialektice a v ní působení zákona negace-negace není určena tím, zda ji někteří marxističtí filozofové považují za pravdivou, či nesmyslnou, ale tím, do jaké míry odráží skutečnost řešení rozporu mezi rozvíjející se novou kvalitou a její vývojové završení v novou kvalitu. Proces rozporů mezi prací a kapitálem je za kapitalismu řešen dominancí soukromého vlastnictví výrobních prostředků. Jejich rozpor je nakonec řešen tak, že se ona negace-negace přemění v proces revoluce v novou kvalitu zespolečenštěním výrobních prostředků a odstraněním soukromého vlastnictví výrobních prostředků.

Onen proces zespolečenštění probíhá jako proces negace zrušením kapitalistického přivlastňování a vytvářením nových forem řízení, rozdělováním vyrobených statků k uspokojování potřeb společnosti podle zásluh.

Pokud nejsou respektovány zákony dialektiky, tak dochází k negaci dosažených forem společenského vlastnictví, spirála vývoje stagnuje a negace-negace se přemění ve svůj opak a rychle či pozvolna se vývoj obrací k původní soukromé formě vlastnictví, byť se zachováním nepodstatných, formálních prvků existence společenského řízení.

Takto koncipovaná kvalitativní změna negace-negace dospívá k dominanci soukromého vlastnictví výrobních prostředků, tedy ke staro-nové vytvořené formě kapitalismu. Jinak řečeno – je nastartován zpětný společenský proces k předchozí kapitalistické společensko-ekonomické formaci a spirála se tak jeví jako zpětný chod. Ve skutečnosti tomu tak není, neboť subjektivní faktor hybných sil, tedy zejména řídicí realizátoři socialistické revoluce a jejího rozvíjení nezvládli proces budování socialismu.

Ona nová zkušenost obohacuje revoluční síly potlačované kontrarevolucí, nakonec formují nový systém součinnosti potlačovaných tříd. Začíná nový proces negace-negace nastupujícího socialismu ve vyšší kvalitě.

Rudolf Košťál, 21. dubna 2025

* * * * *

Přeci jen ještě k dialektice, a k zákonu Negace negace a oné „spirále“

Motto:

„Jenže o tři roky později vysokoškolská skripta, vydaná ve Státním pedagogickém nakladatelství, tento dialektický zákon (nešetřte při tom citáty) znovu zdůrazňují i s tou spirálou. Takže se ani nelze divit, že **takovým „marxákem“**, produkovaným profesionálními filozofy, **velká část vzdělané populace pohrdala**.

Nemá smysl se vzájemně **trumfovat citáty**. **To věda nedělá, ta hledá pravdu**. Engels i Lenin považovali Marxovu **materialistickou dialektiku za vědu**. Já také. **A proto nemám rád takové používání klasiků, z něhož ta přeskočená spirála vyčuhuje.**“

(Naposlady o spirále.)

Lenin o dialektice

Převzato z článku **V. I. Lenina: Karel Marx** (Stručný životopis a výklad marxismu), Sp. sv. 21, SNPL Praha 1959, str. 47 až 49.

Jde o úryvky textu z pasáže DIALEKTIKA

„Hegelovskou dialektiku jako nejvšestrannější, nejobsažnější a nejhlubší učení o vývoji pokládali Marx a Engels za největší vymoženost německé klasické filozofie...“

„Marx a já jsme byli skoro jediní, kteří si vytkli za úkol zachránit vědomou dialektiku, (aby nebyla zničena při porážce idealismu spolu /s. 47/ s hegelovstvím) pro materialistické pojetí přírody.“

„Příroda je zkušebním kamenem dialektiky...“ ...

Marx převzal a rozvinul tuto – revoluční – stránku Hegelovy filozofie. „Dialektický materialismus nepotřebuje filozofii, která stojí nad ostatními vědami.“

Z dřívější filozofie zbývá „učení o myšlení a jeho zákonech – formální logika a dialektika“.

A dialektika v Marxově a také podle Hegela zahrnuje i to, čemu se dnes říká teorie poznání, gnozeologie..., která musí svůj předmět zkoumat rovněž historicky...

Dnes se už idea vývoje, evoluce, stala téměř úplně součástí společenského vědomí, ale dostala se do něho jinými (s. 48) cestami, ne s pomocí Hegelovy filozofie. Avšak tato idea, tak jak ji formulovali Marx a Engels, opírající se o Hegela, je mnohem všestrannější, mnohem obsažnější než běžná idea evoluce.

Vývoj znovu procházející stupni, kterými už prošel, avšak procházející jim podruhé jinak, na vyšší základně (negace negace), vývoj abych tak řekl, ve spirále, a ne v přímce; (zde je ta ilustrace - „spirála“ ne přímka - obrazné přirovnání pro možné pochopení celé té náročné problematiky – Z. K.) **vývoj ve skocích, katastrofický, revoluční; „přerušení postupnosti“, přeměna kvantity v kvalitu; vnitřní podněty k vývoji vyvolávané rozporem, srážkou různých sil a tendencí, působící na dané těleso nebo, v rámci daného jevu či uvnitř dané společnosti; vzájemná závislost a těsná, nerozlučná spojitost všech stránek každého jevu (příčemž dějiny odhalují stále nové a nové stránky), spojitost tvořící jednotný, zákonitý světový proces pohybu – takové jsou některé rysy dialektiky, jakožto obsažnějšího (než obvyklé) učení o vývoji...“ (s. 49)**

Takže ony ty tři zákony dialektiky Zákona rozporu - jednoty a boje protikladů; Zákon vzájemného přechodu kvantitativních a kvalitativních změn a negace negace, jsou vzájemně, dialekticky propojeny.

* * *

Nejde zde (u V. I. L.) o nevědecký text, jak by to mohl někdo hodnotit, protože jsou zde silně používány citace, a to prý s vědou nemá co dělat, nemluvě o oné ošidné „spirále“?

Zdeněk Košťál, 25. 4. 2025

Původ

Mezinárodní den dělnictva (nebo, chcete-li Svátek práce) - 1. květen, je symbolickým datem v boji za pracovní práva na celém světě. Tato vzpomínka má svůj původ v boji chicagských dělníků v roce 1886, kteří vstoupili do stávk, aby požadovali osmihodinový pracovní den. V důsledku těchto protestů došlo k tragickému masakru na Haymarket Square, kde několik dělníků přišlo o život.

Na Kubě má oslava Prvního máje dlouhou historickou tradici, která sahá až do počátku 20. století. Od té doby se toto datum stalo symbolem jednoty a solidarity mezi kubánskými dělníky, kteří vyšli do ulic, aby si připomněli své úspěchy a znovu potvrdili svou oddanost revoluci.

První máj se na Kubě slaví od roku 1890. Od té doby je toto datum dnem oslav a obhájení kubánského lidu, který si uvědomuje význam dělníků při budování spravedlivější a rovnostářštější společnosti.

Pro Kubánce je 1. květen příležitostí vzpomenout si na boj našich předků za lepší pracovní podmínky a obnovit jejich oddanost revoluci a socialistickým ideálům. Uprostřed hospodářských a politických problémů, kterým země čelí, zůstává dnem jednoty a solidarity mezi kubánskými pracujícími, kteří nadále bojují za lepší budoucnost pro všechny.

Delegace aktivistů solidarity a lidí, kteří bojují proti blokádě Kuby z celého světa, zde budou také, aby ukázaly svou podporu kubánskému lidu, jeho revoluci a pracujícím celého světa.

Zdroj: Razones de Cuba, překlad ze španělštiny Resumen Latinoamericano – English <https://resumenenglish.org>; anglickou verzi přeložil Vladimír Sedláček

(Psáno v předvečer 1. května - pozn. překl.)

1. máj na Kubě

Revoluční tradice jednoty a solidarity

Razones de Cuba (Důvody pro Kubu); novinářské práce, které odhalují kontinuitu akcí Spojených států proti Kubě.

První máj se každý rok stává na Kubě symbolickým datem, kdy dělníci a lidé obecně vycházejí do ulic, aby si připomněli svůj historický boj za lepší pracovní podmínky a znovu potvrdili oddanost revoluci.

Od svých počátků na konci 19. století je první máj pro obyvatele ostrova dnem ospravedlnění a oslav.

Na Kubě získává toto datum zvláštní význam díky své dlouhé revoluční tradici a zásadní roli, kterou hrají pracující při budování spravedlivější společnosti.